

Jaarstukken 2022

Colofon

Uitgave Gemeente Wassenaar

Postbus 499

2240 AL Wassenaar

Inlichting: gemeente@wassenaar.nl

d.d. juni 2023

Infographic

Jaarrekening 2022 in één oogopslag

Duurzaam investeren in de toekomst van Wassenaar

Gemeente Wassenaar

HOE KOMT DE GEMEENTE AAN HAAR GELD?

Het Rijk

€ 48.724.483

Algemene uitkering en specifieke uitkeringen

Overige inkomsten

€ 9.136.596

Verrekeningen van grondexploitatie, huur, rente en dividend

Reservemutaties

€ 5.052.194

Onttrekking aan het vermogen van de gemeente

TOTALE INKOMSTEN
€ 86.051.564

Lokale heffingen

€ 23.138.291

Toeristenbelasting	€ 1.348.406
Hondenbelasting	€ 202.693
Begraafrechten	€ 55.640
Precariobelasting	€ 264.361
Vergunningen en leges	€ 2.235.122
Rioolheffing	€ 2.610.438
Onroerendezaakbelasting	€ 11.083.890
Afvalstoffenheffing	€ 4.706.244
Overige	€ 631.497

WAAR HEEFT DE GEMEENTE WASSENAAR HAAR GELD AAN BESTEED?

P0 Bestuur en ondersteuning

€ 18.968.342

- Bestuur
- KlantenContactCentrum en burgerzaken
- Beheer gebouwen en gronden

P1 Veiligheid

€ 5.233.523

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

P2 Verkeer en vervoer

€ 4.780.922

- Parkeren
- Openbaar vervoer

P8 Wonen en bouwen

€ 3.186.294

- Ruimtelijke ordening
- Grondexploitatie

P3 Economie

€ 689.883

- Economische ontwikkeling
- Bedrijfsloket en -regelingen
- Economische promotie

P7 Volksgezondheid en milieu

€ 9.636.789

- Riolering
- Afval
- Milieubeheer

P4 Onderwijs

€ 3.110.522

- Openbaar onderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Onderwijsbeleid en leerlingzaken

P6 Sociaal domein

€ 27.265.927

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Arbeidsparticipatie
- Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Reservemutaties

€ 2.543.361

- Toevoeging aan het vermogen van de gemeente

P5 Sport, cultuur en recreatie

€ 7.637.031

- Sportbeleid en activering
- Cultureel erfgoed
- Openbaar groen en recreatie

Overheveling budget voor niet in 2022 afgeronde werkzaamheden

€ 600.000

Resultaat

€ 2.998.970

Resultaat dat na bestemming wordt toegevoegd aan het eigen vermogen

€ 2.398.970

TOTALE UITGAVEN
€ 83.052.594

MEER WETEN? KIJK OP WWW.WASSENAAR.NL

Inhoudsopgave

Leeswijzer	5
Jaarverslag 2022	7
Inleiding	8
Algemeen	8
Financiële resultaten	8
Recapitulatie	16
P0 Bestuur en ondersteuning	17
P1 Veiligheid	29
P2 Verkeer en vervoer	34
P3 Economie	39
P4 Onderwijs	43
P5 Sport, cultuur en recreatie	48
P6 Sociaal Domein	60
P7 Volksgezondheid en milieu	76
P8 Wonen en bouwen	84
Verplichte paragrafen	95
Paragraaf Lokale Heffingen	96
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	103
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	112
Paragraaf Financiering	119
Paragraaf Verbonden partijen	125
Paragraaf Bedrijfsvoering	132
Paragraaf Grondbeleid	136
Jaarrekening 2022	138
Balans per 31 december 2022	139
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	141
Toelichting op de balans per 31 december 2022	146
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	170
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	171
Incidentele baten en lasten	173
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	174
Overzicht baten en lasten per taakveld	175
Specifiek uitkeringen: Single information, Single audit	178
Wet normering topinkomens	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlagen	190
Bijlage 1: Bestuursovereenkomst: Structuur Staat van de Gemeente	191
Bijlage 2: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten	194
Bijlage 3: Algemene uitkering	197
Bijlage 4: Subsidies	201
Bijlage 5: Rechtmatigheidsverklaring	204
Bijlage 6: Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	205

Leeswijzer

Met de jaarstukken 2022 legt het college van burgemeester en wethouders van Wassenaar verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen. In de inleiding bij het jaarverslag wordt kort en bondig ingegaan op de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen in 2022.

In de programmaverantwoording licht het college toe wat er in 2022 beleidsmatig is gerealiseerd. Dit doen we aan de hand van de volgende vragen:

1. Wat waren we van plan?
2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beschreven wordt welke maatschappelijke doelen we nastreven, welke activiteiten we daarvoor hebben uitgevoerd en wat het heeft gekost. De gewenste maatschappelijke effecten zijn meetbaar gemaakt in de tabel met beleidsindicatoren.

De verplichte paragrafen in het jaarverslag bevatten dwarsdoorsneden van de jaarstukken op specifieke onderwerpen. De verplichte paragrafen zijn:

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Verbonden partijen;
- Bedrijfsvoering;
- Grondbeleid.

De jaarrekening

Naast "wat waren we van plan?" en "wat hebben we daarvoor gedaan?" is ook belangrijk wat het heeft gekost. In de verschillenanalyse van de taakvelden worden verschillen toegelicht indien deze groter zijn dan de rapportagegrens van € 50.000.

De jaarrekening omvat de financiële verantwoording per taakveld met het overzicht van baten en lasten en de balans met toelichting. De controleverklaring van de accountant heeft hierop betrekking.

Voor het jaarverslag en de jaarrekening is meer gedetailleerde informatie beschikbaar in de vorm van bijlagen. Hierin zijn ook opgenomen de wettelijk verplichte informatie als de SiSa-bijlage en een tabel met de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De controleverklaring

De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole en leidt tot een controleverklaring van de onafhankelijke accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

Jaarverslag 2022

Inleiding

Algemeen

In de eerste maanden van 2022 golden er nog maatregelen door de coronapandemie. De gevolgen van de pandemie werkten ook de rest van het jaar nog volop door. 2022 was een jaar waarin de nieuwe organisatie op eigen benen moest leren staan. De gemeentesecretaris vertrok en halverwege het jaar vond "de bestuurlijke wisseling van de wacht" plaats, zoals altijd in een verkiezingsjaar. Deze gemeenteraadsverkiezingen zijn goed verlopen, waarbij er naar de toekomst toe aandacht zal moeten zijn voor het afnemend opkomstpercentage. Het was het jaar waarin het nieuwe college zich ging inwerken en koers bepaalde. Deze transitie van het bestuur is ondersteund met een zorgvuldig opgesteld overdrachtdossier en een uitgebreid inwerkprogramma voor de raad.

In 2022 brak ook de oorlog in Oekraïne uit. De opvang van de ontheemden vroeg snelle actie van alle gemeenten in Nederland. Ook vele inwoners van Wassenaar hebben daar individueel of gezamenlijk met verenigingen, buurtbewoners en kennissen actie op ondernomen. Samen hebben we ervoor gezorgd dat deze ontheemden onderdak, voedsel en overige basisvoorzieningen kregen. Iets om trots op te zijn.

Wel hebben de gevolgen van de oorlog in Oekraïne een forse impact gehad. Deze gevolgen merken we nog steeds. Stijgende energielasten, tekort aan grondstoffen en een stagnerende bouwproductie hebben invloed op de financiële situatie van veel Wassenaarders. En niet alleen op de inwoners van Wassenaar, maar ook op de gemeentefinanciën.

Er werd in 2022 dus veel gevraagd van de gemeente en haar inwoners. Dit betekende dat er soms prioriteiten bijgesteld moesten worden. Toch is gemeente Wassenaar erin geslaagd om haar reguliere en wettelijke taken uit te voeren. Er zijn vergunningen verleend, Wmo-voorzieningen verschaft en er is gehandhaafd. Hoewel we dit niet verwoord zien in het jaarverslag, is dat zeker het vermelden waard.

Ondanks het feit dat afgelopen jaar een onrustig jaar was, is er maatschappelijk en financieel koers gehouden. In deze Jaarrekening staan we stil bij de resultaten die zijn geboekt en bij de uitgaven die gemeente Wassenaar daarvoor heeft gedaan. We geven per taakveld een toelichting op waar we het geld aan hebben besteed. Dit doen we met de in de begroting 2022 opgenomen onderdelen "Wat willen we bereiken" en "Wat gaan we daarvoor doen".

Financiële resultaten

Rekeningresultaat

In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is bepaald dat per programma eerst alle baten en lasten en het saldo hiervan worden verantwoord (1). Om het gerealiseerde resultaat vast te stellen worden vervolgens per programma toevoegingen en/of onttrekkingen aan resultaat begroot en verantwoord (2). De resultaatbestemmingen die in dit hoofdstuk samengevat zijn weergegeven, worden in mindering gebracht op het gerealiseerde resultaat. Het hierna resterende bedrag wordt het saldo na bestemming genoemd voor 2022 en wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

In het onderstaande overzicht is een en ander samengevat weergegeven.

Opbouw resultaat jaarrekening 2022

tabel 0.1

Bedragen * € 1.000, + = voordelig; - = nadelig

	Begroting actueel 2022	Jaarrekening 2022
Totaal baten	78.892	80.999
Totaal lasten	-80.580	-80.509
1. Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-1.688	490
Onttrekking reserves	5.848	5.052
Toevoeging reserves	-2.545	-2.543
2. Toevoeging/onttrekking aan reserves	3.303	2.509
Gerealiseerd resultaat voor bestemming (1+2)	1.615	2.999
Resultaatbestemming		
Budgetoverhevelingen ten laste van het resultaat (A)		-600
Saldo na bestemming		2.399

Het rekeningresultaat inclusief reservemutaties bedraagt € 2,999 mln voordelig. Dit bedrag is in grote lijnen als volgt opgebouwd.

Ontwikkeling resultaat 2022

Bedrag * € 1.000

Begroting vastgesteld	0
Voorjaarsnota 2022	550
Najaarsnota 2022	1.065
Saldo tot en met Najaarsnota	1.615

Het rekeningresultaat inclusief reservemutaties bedraagt € 2,999 mln voordelig. Ten opzichte van de actuele begroting (na najaarsnota) betekent dit een voordeel van € 1,384 mln. De belangrijkste verschillen worden veroorzaakt door de posten uit de tabel hieronder. In de tabel op de volgende pagina staan deze toegelicht.

Tabel 0.2 Verschillenverklaring jaarrekening

Verschil JR t.o.v. actuele begroting na NJN	Bedragen (plus is voordeel)
Jeugd	688
Arbeidsparticipatie/Sociale werkvoorziening	243
Inkomensregelingen (Bijstand)	365
Anterieure overeenkomsten	184
Omgevingswet	151
Diverse budgetten	-247
Totaal	1.384

*Bedragen * € 1.000*

Toelichting op het rekeningresultaat ten opzichte van de najaarsnota (€ 1,4 miljoen)

De afwijkingen van de geactualiseerde begroting ten opzichte van de primaire begroting zijn besloten en toegelicht in de voorjaarsnota 2022 en najaarsnota 2022. De verschillenverklaring hieronder gaat voort op de stand najaarsnota 2022 (€ 1,6 miljoen voordelig gemeld). Een uitgebreide toelichting op het verschil tussen het verwachte resultaat in de najaarsnota en het gerealiseerde resultaat staat gespecificeerd per taakveld in de financiële toelichtingen aan het eind van de verschillende programma's in het programmaverslag van deze jaarrekening.

1. Jeugd

Diverse zorgaanbieders hadden te maken met groot personeelsgebrek en geschikt personeel is moeilijk te vinden. Hierdoor hebben aanbieders niet meer alle jeugdigen met een indicatie kunnen helpen en zijn de wachtlijsten bij de aanbieders toegenomen.

2. Arbeidsparticipatie/Sociale werkvoorziening

De lasten voor de participatie en re-integratievoorzieningen zijn lager dan begroot, waarbij ook uitvoeringslasten een voordeel laten zien en de ondersteuning voor statushouders ook lager zijn uitgevallen dan begroot.

3. Inkomensregelingen

Voor zowel de bijzondere bijstand als de bijstand zelf zijn de uitgaven lager uitgevallen dan begroot.

4. Anterieure overeenkomsten

Er zijn meer intentie- en anterieure overeenkomsten met potentiële projectontwikkelaars afgesloten dan begroot. Dat heeft geleid tot € 184.000 hogere opbrengsten.

5. Omgevingswet

Ook in 2022 zijn kosten gemaakt in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Deze bleven echter € 151.000 achter op de begroting.

Resultaatbestemming

In 2022 zijn de beschikbare budgetten niet in alle gevallen volledig benut. Voor een deel van de middelen die hierdoor niet zijn besteed wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2023.

In totaal gaat het hier om een bedrag van € 1.711.085. Naast de budgetoverhevelingen ten laste van het resultaat (A: € 600.000) betreft dit overhevelingen welke in 2022 reeds dekking hadden vanuit reserves danwel toegezegde subsidies (B + C: € 1.111.085).

Het saldo van de jaarrekening voor resultaatbestemming (€ 2,999 mln) wijzigt als gevolg van bovenstaande resultaatbestemming naar een positief bedrag van € 2,399 mln). Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

De toelichting op de bestemming van het resultaat volgt hieronder. De letters A t/m C verwijzen naar de tabel "Opbouw resultaat jaarrekening 2022".

A. BUDGETOVERHEVELINGEN TEN LASTE VAN HET RESULTAAT 2022 (€ 600.000)

tabel 0.3

A.	Omschrijving	(Bedragen in €)
1.	Opvang ontheemden uit Oekraïne	278.000
2.	Onderzoek 30 km/uur	31.000
3.	Versterken communicatie ondernemers	11.000
4.	Sportcoördinator	40.000
5.	Woningaanpassingen WMO	40.000
6.	Omgevingswet	151.000
7.	Maai- en slootwerk	49.000
	Totaal	600.000

Voordelig saldo opvang ontheemden uit Oekraïne (€ 278.000)

De werkelijke lasten bedragen € 1.638.000 en de werkelijke baten € 1.916.000. Voorgesteld wordt om het voordelige saldo van € 278.000 over te hevelen naar 2023 om eventuele toekomstige financiële tegenvallers met betrekking tot opvang van Oekraïense ontheemden te kunnen dekken.

Onderzoek 30 km/uur (€ 31.000)

Het onderzoek 30 km/uur binnen de bebouwde kom is in 2022 niet gestart, vandaar het voorstel om dit onderzoek in 2023 alsnog uit te voeren.

Versterken communicatie ondernemers (Chainels) (€ 11.000)

De versterking van communicatie met ondernemers is in 2022 nog niet opgestart. Voorgesteld wordt om dit in 2023 op te starten.

Sportcoördinator (€ 40.000)

Het budget van € 40.000 voor een sportcoördinator is in 2022 niet tot besteding gekomen. Dit bedrag is als

brede impuls voor combinatiefuncties via de algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen. Voorstel is om deze middelen in 2023 alsnog te besteden.

Woningaanpassingen Wmo (€ 40.000)

Voor mensen met een plotselinge ernstige beperking is er veelal een acute woningaanpassing noodzakelijk. Een recente grote aanvraag is toegezegd waarvan de uitvoering in 2023 is en niet in 2022.

Omgevingswet (€ 151.000)

Ook in 2022 zijn kosten gemaakt in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Deze bleven echter € 151.000 achter op de begroting. Omdat in 2023 verder wordt gewerkt aan de invoering wordt voorgesteld het restant via de resultaatbestemming over te hevelen, zodat gekoerst kan worden op de invoeringsdatum van 1 januari 2024.

Maai- en slootwerk (€ 49.000)

Voor het maai- en slootwerk was € 120.000 begroot waarvan € 60.000 extra middels de voorjaarsnota beschikbaar is gesteld. De werkelijke uitgaven bedroegen € 71.000. De werkzaamheden zullen in 2023 worden voortgezet. Voorgesteld wordt om het niet bestede budget van € 49.000 over te hevelen naar 2023.

B. BUDGETOVERHEVELINGEN MET DEKKING RESERVE (€ 417.000)

tabel 0.4

B.	Omschrijving	(Bedragen in €)
1.	Transitiekosten nieuwe combisporthal	135.000
2.	Afrekening DVO MO 2022	282.000
	Totaal	417.000

Transitiekosten nieuwe combisporthal (€ 135.000)

Voor transitiekosten in het kader van de realisatie van de combisporthal aan de Dr. Mansveltkaade is in de meerjarenbegroting een budget opgenomen. In 2022 zijn door De Kieviten geen kosten gedeclareerd. Om ervoor te zorgen dat het volledige bedrag van € 300.000 in 2023 beschikbaar is, wordt voorgesteld een bedrag van € 135.000 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.

Afrekening DVO MO 2022 (€ 282.000)

Voor het 'overschot' bij de afrekening DVO MO 2022 van € 282.000 wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2023.

In 2022 heeft een aantal werkzaamheden om politiek bestuurlijke redenen vertraging opgelopen. De afronding van deze werkzaamheden is doorgeschoven naar 2023, om daadwerkelijk tot een afronding te kunnen komen is het noodzakelijk daarvoor ook de financiële middelen door te schuiven.

Deze resultaatbestemming jaarrekening 2022 gaat over de volgende zaken:

- Afronding 'Opstellen van de Kaders en het Beleidsplan Sociaal domein' (langere inzet projectleider (extern) en inzet ambtelijke begeleiding)

- Afronding 'Opzetten van het Sociaal Team Wassenaar en het implementeren van nieuwe werkwijzen' (langere inzet tijdelijk teamleider en ambtelijke begeleiding)
- Afronding 'Opstellen Inclusieagenda' (langere inzet projectleider (extern) en ambtelijke begeleiding)
- Middelen ter bevordering van een efficiënt gebruik van scootmobiel

C. BUDGETOVERHEVELINGEN MET DEKKING SUBSIDIES/BIJDRAGEN (€ 694.085)

tabel 0.5

C.	Omschrijving	(Bedragen in €)
1.	Nationaal Programma Onderwijs	125.000
2.	Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid	163.585
3.	Specifieke uitkering Wet Inburgering	83.000
4.	Geluidsanering woningen	95.000
5.	Specifieke uitkering energiearmoede	227.500
	Totaal	694.085

Nationaal Programma Onderwijs (€ 125.000)

De specifieke uitkering voor het inhalen van onderwijsachterstanden door de coronacrisis (Nationaal Programma Onderwijs) mag in de jaren 2021-2023 worden besteed. Voor niet bestede middelen in dit tijdvak geldt dat deze aan het einde daarvan moeten worden terugbetaald aan het rijk. Het voor 2022 niet bestede deel ter hoogte van € 125.000 moet daarom inclusief de dekking worden overgeheveld naar 2023.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (€ 163.585)

Het rijksbudget voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) wordt jaarlijks aan gemeenten beschikbaar gesteld in de vorm van een specifieke uitkering. Voor niet bestede middelen van 2022 geldt dat deze mogen worden overgeheveld naar 2023, mits het minder dan 50% van de SPUK betreft. Omdat aan deze voorwaarde is voldaan, wordt voorgesteld het resterend deel van € 163.585 inclusief dekking over te hevelen naar 2023.

Specifieke uitkering Wet Inburgering (€ 83.000)

De specifieke uitkering voor de Wet Inburgering is niet volledig besteed. Dit mag worden doorgeschoven naar volgend jaar. Daarom wordt voorgesteld het resterend deel van € 83.000 inclusief dekking door te rijksmiddelen door te schuiven naar 2023.

Geluidsanering woningen (€ 95.000)

Het gesubsidieerde budget voor geluidsanering woningen komt in 2023 tot besteding via de Omgevingsdienst Haaglanden. Via de resultaatbestemming wordt dan ook voorgesteld zowel het bedrag van € 120.450 als de subsidie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over te hevelen.

Specifieke uitkering energiearmoede (baten nadeel € 227.500, lasten voordeel € 227.500)

Voor de specifieke uitkering energiearmoede zijn zowel de uitgaven (voordeel € 227.500) als inkomsten (nadeel € 227.500) niet gerealiseerd. Het project is in 2022 gestart, daar zijn echter nog maar minimale uitgaven

gedaan. Bij resultaatbestemming zal worden voorgesteld om deze middelen in 2023 op de begroting te brengen.

Afwikkeling oude investeringskredieten

Jaarlijks stelt de raad middelen beschikbaar voor het doen van investeringen. De afgelopen jaren tonen aan dat we bij de uitvoering van investeringen door omstandigheden niet alle projecten binnen de voorgenomen termijn (volledig) tot uitvoering kunnen brengen waardoor kredieten vooralsnog (deels) onbenut blijven. Om te voorkomen dat door de gemeenteraad beschikbaar gestelde kredieten te lang aan de integrale afweging van de aanwending van schaarse middelen onttrokken blijven, is in de nota activabeleid verwoord dat kredieten voor investeringen maximaal twee jaar beschikbaar blijven. Daarom houden we bij het opstellen van de jaarrekening de projecten tegen het licht om te zien of de nog niet bestede middelen nodig zijn in 2023. In totaal staat eind 2022 ongeveer € 25,5 miljoen aan investeringskredieten op lopende projecten open, waarop € 13,7 miljoen (waarvan circa € 10 miljoen in 2022) is geboekt. Met betrekking tot het restant van € 11,8 miljoen wordt met de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld te besluiten tot het verwerken van de volgende (restant)kredieten conform bijlage 2 van dit document:

1. Een twaalfstal investeringen formeel af te sluiten en te activeren, en de effecten op de kapitaallasten te betrekken bij de begroting 2023 en verder;
2. Een deel van de als gevolg hiervan vrijkomende investeringsruimte in te zetten om een aantal vervangingsinvesteringen tractie te verhogen;
3. In afwijking op de nota activabeleid de beschikbaarheid van het restantkrediet van een elftal investeringen uit de periode 2012 t/m 2020, inclusief dekking voor zover van toepassing, met één jaar te verlengen. Het restantkrediet dat hiermee gemoeid is, bedraagt € 5.242.623;
4. In lijn met de nota activabeleid negenentwintig investeringskredieten uit 2021 en 2022, inclusief dekking voor zover van toepassing, beschikbaar te stellen voor de uitvoering in 2023. Het over te hevelen krediet dat hiermee gemoeid is bedraagt € 6.539.865;
5. Het investeringskrediet voor de 'gymzaal Burmanlaan' (tegenwoordig Van Groeneveltlaan 2) te verhogen met een bedrag van € 65.000, zijnde de normkostenvergoeding voor de eerste inrichting van de 'Gymadora'.

Reserves en Voorzieningen

Reserves en voorzieningen worden jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening geëvalueerd. Bij alle reserves wordt beoordeeld of het doel waarvoor de reserves zijn gevormd nog relevant is en of de omvang nog in overeenstemming is met de gestelde doelen.

Toelichting op de vermogens- en liquiditeitspositie

Eigen vermogen

Ten opzichte van eind 2021 neemt het eigen vermogen met € 0,5 miljoen toe tot € 60,9 miljoen aan het eind van 2022. Hierbij is er van uitgegaan dat het volledige exploitatieresultaat in afwachting van de resultaatbestemming toegevoegd wordt aan het eigen vermogen. In deze (sub)paragraaf gaan we in op de ontwikkeling van de algemene reserve en het vrij besteedbaar deel in het bijzonder.

tabel 0.6

<i>bedragen * € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	49.904	49.450
Bestemmingsreserves	8.073	8.945
Gerealiseerde resultaat	2.999	2.090
	60.976	60.485

Voor een toelichting op de reserves verwijzen wij u naar de balansoelichting verderop in de jaarstukken.

Algemene reserve

De algemene reserve is te onderscheiden in een vrij besteedbaar deel van € 49,9 miljoen eind 2022 en een reserve weerstandsvermogen van € 8,0 miljoen, de bufferreserve. Het vrij besteedbare deel is in 2022 toegenomen met een bedrag van € 0,5 miljoen. Hier staat een afname van de bestemmingsreserves tegenover van € 0,9 miljoen. De reserve uitvoering Sociaal domein is hier voor het grootste deel de oorzaak van. Wassenaar heeft ook in 2022 weer een uitstekend weerstandsvermogen.

Ontwikkeling van het eigen vermogen

Na resultaatbestemming stijgt de algemene reserve met € 2,399 miljoen en komt daarmee uit op een saldo van € 52,3 miljoen. Hiermee vormt het vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen van € 44,3 miljoen circa 73,4 % van het totale eigen vermogen van € 60,4 miljoen na bestemming van het resultaat.

Ontwikkeling van de schuldpositie

Ultimo 2022 is sprake van een liquiditeitsoverschot van € 26,4 miljoen dat nagenoeg geheel (verplicht) bij het Rijk wordt aangehouden. Het liquiditeitsoverschot is hiermee met € 4,0 miljoen afgenomen ten opzichte van de beginstand in 2022 van € 30,4 miljoen.

Investeringsprogramma 2022-2025

Naast het uitvoeren van de nog openstaande investeringen staan er in de huidige meerjarenraming 2022-2025 ambitieuze (investerings)plannen opgenomen. Voor een overzicht hiervan wordt verwezen naar de laatste bijlage op bladzijde 185 van de begroting 2022.

Het was in 2022 staand beleid om deze investeringen met eigen middelen te financieren.

Recapitulatie

Bedragen * € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting primaair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	479	-3.591	-3.112	1.825	-3.759	-1.933	1.904	-4.316	-2.412
P1 Veiligheid	100	-3.358	-3.259	1.600	-4.851	-3.252	1.972	-5.234	-3.261
P2 Verkeer en vervoer	363	-3.921	-3.558	613	-4.627	-4.014	824	-4.781	-3.957
P3 Economie	103	-637	-534	103	-695	-592	114	-690	-576
P4 Onderwijs	384	-2.699	-2.315	1.072	-3.388	-2.316	684	-3.111	-2.427
P5 Sport, cultuur en recreatie	642	-6.394	-5.752	830	-7.364	-6.535	1.037	-7.637	-6.600
P6 Sociaal Domein	6.911	-24.036	-17.125	7.863	-29.149	-21.286	7.761	-27.266	-19.505
P7 Volksgezondheid en milieu	8.148	-8.828	-680	8.419	-9.633	-1.214	8.371	-9.637	-1.266
P8 Wonen en bouwen	1.306	-1.918	-612	1.612	-3.050	-1.438	2.088	-3.186	-1.098
Totaal programma's	18.435	-55.383	-36.948	23.937	-66.516	-42.579	24.754	-65.857	-41.102
Algemene dekkingsmiddelen	46.817	-492	46.325	52.081	-506	51.575	52.913	-491	52.422
Overhead	2.389	-11.948	-9.559	2.873	-13.545	-10.672	3.332	-14.162	-10.830
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-13	-13	0	-13	-13	0	0	0
Saldo van baten en lasten	67.641	-67.836	-195	78.892	-80.580	-1.688	80.999	-80.509	490
Mutaties reserves	2.874	-1.310	1.564	5.848	-2.545	3.303	5.052	-2.543	2.509
Gerealiseerde resultaat	70.515	-69.146	1.369	84.740	-83.125	1.615	86.052	-83.053	2.999

De Algemene dekkingsmiddelen (taakveld 0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7 en taakveld 3.4, de overhead (taakveld 0.4), de heffing vennootschapsbelasting (taakveld 0.9) en het bedrag voor onvoorzien (taakveld 0.8 alleen bedrag onvoorzien) zijn in deze tabel apart zichtbaar gemaakt en met regels onder het totaal van programma's opgenomen. De bedragen van deze taakvelden horen bij programma 0 en programma 3 en zijn in deze tabel anders dan in de overige tabellen in deze begroting in mindering gebracht op de bedragen in te tabelregel van programma 0 en programma 3.

PO Bestuur en ondersteuning

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Bestuur van hoge kwaliteit en deskundigheid, een luisterend bestuur;

Een duurzame lokale democratie, waaraan iedereen een bijdrage kan leveren;

Samenwerken met initiatiefrijke bewoners die bijdragen aan het gemeentelijk belang;

Een bestuurscultuur gebaseerd op vertrouwen en integriteit;

Een zuinig, efficiënt en doelmatig bestuur;

Goede kwaliteit van raadsstukken;

Goede dienstverlening aan de burger, deze is tijdig, duidelijk, klantgericht en toegankelijk.

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 0.1 Bestuur

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Verder ontwikkelen eigen Wassenaarse organisatie

Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart

Nota Internationals

Belangrijkste resultaten 2022

Door goed werkgeverschap in staat medewerkers te binden

Gemeenteraadsverkiezingen zijn ordelijk verlopen en waren toegankelijk voor alle inwoners

Inwoners weten wat de gemeente doet

Grotere betrokkenheid van internationals binnen de Wassenaarse gemeenschap

Toelichting

Van ontvlechting naar een nieuwe toekomst

De startsituatie was een relatief kleine organisatie van 195 formatieplaatsen. Een hoog ziekteverzuim (12%), veel vacatures zowel in de eenheden als op sleutelposities (35 fte) en een relatief hoog inhuurpercentage. Daarnaast bleek dat de sociale cohesie (een gevoel van "wij zijn Wassenaar"), mede door het vele thuiswerken tijdens de coronapandemie, na de ontvlechting versterkt moest worden. Elkaar vinden, processen en procedures opnieuw vormgeven, was en is soms nog pionieren.

2022 is het jaar van de transitie. Een jaar waarin zichtbare stappen zijn gezet maar ook de conclusie getrokken kan worden dat er organisatorisch nog veel werk te verzetten is. En dat alles terwijl de dienstverlening doorging.

Om de nieuwe richting te bepalen is er vanaf mei 2022 in verschillende sessies met leidinggevenden en strategisch adviseurs gewerkt aan een realistisch en gedragen organisatie-actieplan. Coach-coördinatoren zijn leidinggevenden en strategen helpen de bestuurder op strategisch niveau het programma te realiseren en kunnen projecten trekken. Ook is er een efficiëntieslag doorgevoerd. We werken niet meer met elf maar met tien eenheden onder de gemeentesecretaris-algemeen directeur.

Gedragen organisatie kernwaarden hierbij zijn: *respectvol, * verantwoordelijk, *omgevingsgericht. Belangrijke ankers voor de verdere ambtelijke doorontwikkeling. Deze waarden zijn geladen met houding- en gedragsvoorbeelden en worden herkend door de ondernemingsraad.

Naast het reguliere werk als de vergunningverlening, uitkeringen, onderhoud openbare ruimte en financiën, juridische- en facilitaire zaken zijn gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd, is zorg gedragen voor een gedocumenteerd overdrachtdossier, inwerkprogramma's voor de nieuwe gemeenteraad. De politieke partijen VVD, Hart voor Wassenaar, Lokaal Wassenaar en GroenLinks hebben in 2022 een coalitieakkoord Wassenaar 2022 - 2026 gesloten onder de titel: Zelfbewust, duurzaam en realistisch.

Hieronder belichten we een aantal thema's die in uitvoering dan wel gerealiseerd zijn. Deze zijn direct of indirect voorwaardelijk zijn voor onze dienstverlening:

- *Terugdringen ziekteverzuim* -> Ziekteverzuim kan een teken zijn van "ongemak" in de organisatie. Het hoge ziekteverzuim maakte inhuren nodig om zo de dienstverlening op peil te houden. Door het inhuren (inhuur is duurder) was er onvoldoende capaciteit beschikbaar wat weer leidde tot frustratie over voortgang. Maar ook gevoel dat er onvoldoende aandacht voor dit vraagstuk was. Om deze cirkel te doorbreken zijn er diverse acties ingezet die per peildatum september geresulteerd hebben in een verlaging van het ziekteverzuim tot 6,3%.

De ambitie is om volgend jaar op het landelijk gemiddelde te zitten (5,8%) en door te werken naar het niveau van de best presterend, t.w. 5,2%;

- *Terugdringen vacatures*-> Het hoge aantal vacatures (ca 35) maakte, mede door gemis aan bezetting op cruciale functies, dat er onvoldoende gebouwd kon worden aan een organisatie met een stevig fundament. Inmiddels is dit per september teruggebracht tot 17 en werken we door tot het streefgetal van 5% (ca 10 fte) voor een benodigde flexibele schil;
- *Eenduidige formats en schrijfstijl*-> De college- en raadsformats zijn aangepast naar de Wassenaarse stijl. Deze zullen tegen het einde van het jaar ingevoerd worden. De organisatie heeft ook een schrijfstijltraining gefaciliteerd om deze formats zo actief en eenduidig mogelijk te gebruiken;
- *Actieve manier van samenwerking met de ondernemingsraad*-> We werken via 'voorkantsturing' samen aan diverse onderwerpen waaronder een nieuw personeelshandboek, hybride werken, werving- en selectiebeleid.
- *Inrichten diverse overlegstructuren*-> portefeuillehouders overleg, planning en control, opgavetafel, integraal afstemmingsoverleg ruimtelijke plannen, werkplaats en eenheidsoverleg;
- *Een geheel nieuw mandaat en budgethouderbesluit*-> Om de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie te leggen is er op korte termijn een nieuw mandaatbesluit beschikbaar;
- *Een Sociaal Plan*-> Bij het opheffen van de WODV is een Sociaal Plan vormgegeven waarbij de personele gevolgen van de ontvlechting, transitie en opbouw zijn uitgewerkt. Ook zijn de verschillende stappen binnen het plaatsingsproces uitgewerkt. Het doel was om een optimale plaatsing te realiseren, waarbij de ruimte werd gecreëerd een uiterste inspanning te leveren om te zorgen dat iedereen op een functie geplaatst werd waarin hij of zij het best tot zijn of haar recht komt. In oktober 2022 is het plan geëvalueerd inclusief de behaalde resultaten. Op één mislukte plaatsing na zijn alle medewerkers uit de WODV geplaatst. Met degene die niet geplaatst is, is d.m.v. een vaststellingsovereenkomst afscheid genomen. Met de ontvangen complimenten van de vakbonden is geconstateerd dat er niets meer in de weg staat om per 1 januari 2023 de liquidatie van de WODV te effectueren.

Nota Internationals

In 2021 is de startnotitie Internationale Wassenaarders vastgesteld door de raad. Hierop volgend zal gewerkt worden aan de Nota internationale Wassenaarders. Het doel is om de effecten van het gastheerschap in kaart te brengen en in beeld te krijgen hoe internationals met de samenleving verweven zijn en wat er bij deze groep speelt. Waar mogelijk onderbouwen we dit met feiten en cijfers. Dit maakt het mogelijk om bij het opstellen van beleid oog te hebben voor de internationale inwoners en hun behoeftes. We maken immers beleid voor alle Wassenaarders. Het opstellen van de nota heeft meer tijd gevergd omdat hiervoor geen extra middelen beschikbaar zijn gesteld. De uiteindelijke behandeling vindt plaats in 2023.

Taakveld: 0.2 Burgerzaken

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Er wordt hard gewerkt aan het verder ontwikkelen en versterken van de eigen Wassenaarse organisatie. Doordat de organisatie een platte structuur heeft en open is draagt dit bij aan korte lijnen en sneller contact voor de inwoners, organisaties en ondernemers

Dienstverlening is een middel en iedereen werkt met doel iets te betekenen voor Wassenaar en de Wassenaarders. We zijn constant bezig met verbeteren om het prettiger en eenvoudiger te maken. Hiervoor werken we van buiten naar binnen bijvoorbeeld door bij inwoners hun ervaringen op te halen onder andere middels klantreizen

We uit de dienstverlening middels het uitgangspunt digitaal waar het kan en persoonlijk waar het nodig is

Door digitalisering blijft de aandacht voor identiteitsfraude belangrijk bij Burgerzaken. Aandacht voor adresfraude in het kader van ondermijning en de aanpak adreskwaliteit per 2022 is ook van groot belang

In 2022 wordt de Uniforme Samenhangende Objectenregistratie gerealiseerd met daarin de basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid

Op 16 maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats

Belangrijkste resultaten 2022

Wij verbeteren de dienstverlening aan inwoners en bedrijven continu op basis van de uitkomsten van de peilingen uit 2020 en door continu feedback te vragen

Het team Burgerzaken werkt verder aan de inrichting zodat het klaar is voor de toekomst

We gaan door met huisbezoeken om adresfraude tegen te gaan

We werken door aan de realisatie van de Samenhangende Objectenregistratie

Goed verlopen verkiezingen, voor de toekomstige verkiezingen zal toegankelijkheid een aandachtspunt blijven

Toelichting

Uit het in 2022 afgenomen bereikbaarheidsonderzoek blijkt dat er verbeteringen mogelijk zijn op het gebied van de bereikbaarheid van de vakafdelingen en op het gebied van terugbellen. Hier zijn acties op uitgezet en het onderzoek wordt in 2023 herhaald om te bezien of deze acties het gewenste resultaat hebben opgeleverd.

Ook is er ingezet op het meer zicht krijgen in de informatieverzoeken derden en de algemeen openstaande zaken in het document management systeem om de afhandeling te bespoedigen.

Er is een gezamenlijk traject met de WOO (Wet Open Overheid) en het WEP (Wet Elektronische Publicaties) gestart om ervoor zorg te dragen dat straks ook Omgevingsvergunning(aanvragen) digitaal beschikbaar worden gesteld, zodat belangstellenden hiervoor niet meer naar het gemeentekantoor hoeven te komen.

Het team burgerzaken heeft de werkwijze ten aanzien van het uitreiken van persoonsdocumenten verder aangescherpt. Ook is er in kaart gebracht hoe het kennisniveau is van de medewerkers burgerzaken zodat het opleidingsplan hierop kan worden afgestemd.

In 2022 is een klein aantal huisbezoeken afgelegd.

Verder is er een start gemaakt met het opstellen van de sociale-mediastrategie en deze wordt begin 2023 afgerond.

De Samenhangende Objectenregistratie draagt bij aan een efficiëntere bedrijfsvoering door beter op elkaar aansluitende basisregistraties (Basisregistratie Grootchalige Topografie, de Basisregistratie Adressen en Gebouwen en de objectgegevens uit de WOZ - Waardering Onroerende Zaken). Voor de Samenhangende Objecten Registratie (de SOR) zijn de voorbereidingen getroffen om de wijk- en buurtgrenzen opnieuw vast te stellen. De wijken en buurten zijn ingetekend en afgestemd met de betrokken afdelingen. De geactualiseerde wijk- en buurtindeling helpt om beter datagestuurd te kunnen werken.

De gemeenteraadsverkiezingen zijn goed verlopen.

Taakveld: 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Gemeentelijke huisvesting/De Paauw

Restauratie cementrustieke bruggen in park de Paauw

Belangrijkste resultaten 2022

Invoeren kostendekkende huren Grond en Vastgoed

Afstoten vastgoed, realisatie taakstelling

Aanvraag omgevingsvergunning De Paauw

Vastgoed- en accommodatiebeleid

Verduurzaming vastgoedportefeuille

Toelichting

Invoeren kostendekkende huren Grond en Vastgoed

De invoering van kostendekkende huren vraagt een gedegen aanpak, waarbij eerst beleid herijkt moet worden en bezien moet worden of huurcompensatie gewenst is en in welke vorm. Daarna kunnen nieuwe contracten opgesteld worden en met de huurders besproken. Als gevolg van diverse factoren, waaronder corona en reorganisatie, zijn er andere prioriteiten gesteld ten aanzien van de inzet hierop. Inmiddels is er een bureau ingehuurd om in 2023 voortvarend aan de slag te gaan met het brede en complexe project.

Afstoten vastgoed, realisatie taakstelling

Ten behoeve van het afstoten van vastgoed en het realiseren van een woningbouwopgave is een ontwikkelcompetitie uitgeschreven (eind 2021) voor de Den Deylschool inclusief het monument Hofcampweg 3. November 2022 is de competitie afgerond met het advies van de beoordelingscommissie. Binnenkort kan het eigendom aan de Middelweg, Fabritiuslaan en Hofcampweg daardoor worden verkocht.

De woning Schoolstraat 29 is beoogd te verkopen. Vooralsnog is deze benut voor tijdelijke huisvesting van Oekraïense ontheemden.

Aanvraag omgevingsvergunning De Paauw

In februari heeft de raad het krediet vastgesteld voor de renovatie en restauratie van het interieur van De Paauw. Daarnaast is er krediet beschikbaar gesteld voor professioneel management op dit omvangrijke project en voor het inhuren van een subsidiedeskundige. Met het aantreden van het nieuwe college is pas op de plaats gemaakt om eerst gemeentebreed een goed overzicht over de verwachte investeringen te krijgen en vervolgens wordt gewacht op een nieuw college. In 2022 zijn er daardoor geen vorderingen geweest in het project Interieur De Paauw noch in de overige onderdelen van de Buitenplaats.

Vastgoed- en accommodatiebeleid

Er is in 2022 niet gewerkt aan het opstellen van nieuw vastgoed en accommodatiebeleid. Prioriteiten zijn gegeven aan andere werkzaamheden en projecten.

Verduurzaming vastgoedportefeuille

De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is in gang gezet met de realisatie van maatregelen bij Langstraat 40 Bibliotheek. In 2023 wordt bezien hoe duurzaamheidsmaatregelen in de beheerplannen opgenomen kunnen worden. Quick-wins bij overige panden worden daar waar mogelijk en passend binnen beleid uitgevoerd.

Taakveld: 0.4 Overhead

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

In 2022 wordt verder gewerkt aan de basis op orde voor de PIOFACH-taken die door Wassenaar zelfstandig worden uitgevoerd

Belangrijkste resultaten 2022

De basis is op orde

Toelichting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording worden alle gemeentelijke lasten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de primaire processen in de organisatie op dit taakveld begroot en verantwoord. De overheadkosten betreffen o.a.:

- de kosten voor de huisvesting, tractie en facilitaire kosten van de eigen gemeentelijke organisatie; (personeels-)lasten voor de zogenaamde PIOFACH-taken van de gemeente: personeel, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt een extra toelichting gegeven op enkele onderwerpen die hierop betrekking hebben, zoals organisatie-ontwikkeling, huisvesting en informatie & automatisering.

Taakveld: 0.5 Treasury

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht

Belangrijkste resultaten 2022

Niet van toepassing

Toelichting

Op dit taakveld wordt de ontvangst van dividend van de deelnemingen in de BNG en Alliander verantwoord. Ook de rente op schatkistbankieren wordt op dit taakveld verantwoord. In 2022 is de rente voor het eerst sinds tijden hoger dan 0%.

Taakveld: 0.61 OZB Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toepassen inflatiecorrectie

Verhoging OZB met circa 5% (investeringsplan programmabegroting 2020-2023)

Toelichting

De belasting is conform planning geheven. Geen nadere bijzonderheden.

Taakveld: 0.62 OZB Niet-Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toepassen inflatiecorrectie

Verhoging OZB met circa 5% (investeringsplan programmabegroting 2020-2023)

Toelichting

De belasting is conform planning geheven. Geen nadere bijzonderheden.

Taakveld: 0.64 Belastingen overig

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toepassen inflatiecorrectie

Toelichting

De belasting is conform planning geheven. Geen nadere bijzonderheden.

Taakveld: 0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De herijking van het gemeentefonds waarvan de gevolgen, naar het zich laat aanzien, eind 2021 bekend zouden moeten worden

Belangrijkste resultaten 2022

Voor 2023 en latere jaren de financiële gevolgen in beeld brengen

Toelichting

In het verslagjaar zijn drie circulaire's verschenen. Het betrof de mei-, september- en decembercirculaire. Over de financiële gevolgen van deze circulaire's is de raad middels afzonderlijke raadsinformatiebrieven geïnformeerd.

Vanaf 1 januari 2023 wordt het eerder aangekondigde nieuwe verdeelmodel van kracht als gevolg van de herijking van het gemeentefonds. Waar eerder rekening werd gehouden met een aanzienlijk nadeel voor Wassenaar is dit uiteindelijk een klein voordeel geworden omdat de eerder aangekondigde verhoging van de OZB-korting van 80% naar 90% nu definitief van de baan lijkt te zijn.

Nadat de accessen in 2020 en 2021 waren bevroren was er in 2022 weer sprake van een nieuwe accessraming. Dit leverde voor 2022 een extra bedrag op van € 1.596.000.

Daarnaast heeft Wassenaar in 2022 € 1.212.000 ontvangen via de algemene uitkering voor de dekking van de kosten in verband met de uitbetaling van de energietoeslag aan minima.

Taakveld: 0.8 Overige baten en lasten

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toelichting

Op dit taakveld worden lasten en baten geraamd voor zover deze niet direct op de individuele inhoudelijke taakvelden te ramen zijn. Hierin vinden geen beleidsmatige ontwikkelingen plaats.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	0.61, 0.62 en 0.64
Holland Rijnland	0.1
BNG NV	0.5
Alliander NV	0.5
Dunea NV	0.5

Wat heeft het gekost

P0 Bestuur en ondersteuning bedragen x € 1.000,- ("- " = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Verschil 2022 Begr. actueel / rekening
0.1 Bestuur	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-2.125	-2.187	-2.445	-258
	Saldo	-2.125	-2.187	-2.445	-258
0.2 Burgerzaken	Baten	381	471	522	51
	Lasten	-817	-967	-1.061	-94
	Saldo	-435	-496	-539	-42
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	98	1.354	1.381	27
	Lasten	-504	-604	-718	-114
	Saldo	-406	750	663	-87
0.4 Overhead	Baten	2.389	2.873	3.332	459
	Lasten	-11.948	-13.545	-14.162	-616
	Saldo	-9.559	-10.672	-10.830	-158

P0 Bestuur en ondersteuning bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primaair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. actueel / rekening
0.5 Treasury	Baten	812	871	960	90
	Lasten	-15	-15	-16	-1
	Saldo	797	856	944	88
0.61 OZB Woningen	Baten	8.273	8.273	8.166	-108
	Lasten	-303	-317	-317	0
	Saldo	7.970	7.956	7.849	-108
0.62 OZB Niet-Woningen	Baten	3.060	3.060	2.954	-106
	Lasten	-64	-64	-64	0
	Saldo	2.996	2.996	2.890	-106
0.63 Parkeerbelasting	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	Baten	414	414	564	150
	Lasten	-111	-111	-94	17
	Saldo	303	303	470	167
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	Baten	33.065	38.271	38.920	650
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	33.065	38.271	38.920	650
0.8 Overige baten en lasten	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-158	-13	-92	-79
	Saldo	-158	-13	-92	-79
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0
Totaal baten		48.492	55.587	56.800	1.213
Totaal lasten		-16.044	-17.822	-18.968	-1.146
Saldo van baten en lasten		32.448	37.765	37.832	67
Onttrekking reserves		0	1.112	1.046	-66
Toevoeging reserves		0	-1.235	-1.233	2
Mutaties reserves		0	-123	-187	-64
Programma resultaat		32.448	37.641	37.644	3

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 0.1 Bestuur (per saldo € 258.000 nadelig)

In boekjaar 2021 is het doel van de voorziening wachtgeld wethouders uitgebreid met de kosten voor pensioenen van (ex)-wethouders. Deze werden eerst verzekerd, maar de verzekeringsmaatschappij heeft in 2021 de verzekering opgezegd. Op basis van de actuariële berekening is er in 2022 een aanvullende storting in de voorziening gedaan van € 116.000. Hiertegenover staat nog het budget van de verzekeringspremie van € 73.000, welke nog uit de begroting moet worden geëlimineerd.

In 2022 is er een nieuw college gevormd met 4 fulltime wethouders in plaats van 5 parttime wethouders. Dit brengt hogere salarislasten met zich mee. In 2022 bedroeg het nadeel € 46.000. Vanaf 2023 wordt de begroting hierop aangepast.

De vergoeding aan raads- en commissieleden is hoger dan voorgaande jaren. Het nadeel bedroeg in 2022 ruim € 80.000.

Tot slot zijn er in 2022 meer kosten gemaakt voor de accountantscontrole. Een nadeel van € 30.000. Het resterende nadeel wordt verklaard door een iets hoger bedrag aan salaris en inhuurkosten die op dit taakveld worden verantwoord.

Taakveld 0.2 Burgerzaken (per saldo nadelig € 42.000)

Het nadelige saldo wordt verklaard door een iets hoger bedrag aan salaris en inhuurkosten die de extra baten op het gebied van rijbewijzen en paspoorten licht overstijgen.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden (per saldo nadelig € 87.000)

Het nadelige saldo wordt verklaard door een iets hoger bedrag aan salaris en inhuurkosten die op dit taakveld worden verantwoord.

Taakveld 0.4 Overhead (per saldo nadelig € 158.000)

In 2022 hebben we nog veel te maken gehad met tijdelijke invulling van vacatures die in de opbouw van de nieuwe organisatie later werden ingevuld. Tegenover deze relatief hoge inhuurkosten staan lagere salariskosten als dekking. Uiteindelijk resteert een nadelig saldo. Een deel van dit saldo komt terug op andere taakvelden, als de inzet aan die taakvelden is te koppelen. Per saldo bedraagt het tekort dat op taakveld 0.4 hierdoor resteert in totaal € 162.000.

Daarnaast is er sprake van € 83.000 hogere kosten voor de opbouw van de organisatie.

Tegenover deze nadelen zijn diverse kleinere voordelen aan te wijzen, bijvoorbeeld op het gebied van facilitaire kosten.

Taakveld 0.5 Treasury (per saldo voordelig € 88.000)

Het voordeel op treasury is volledig het gevolg van de rente die in 2022 weer wordt uitgekeerd op het schatkistbankieren.

Taakvelden 0.61 t/m 0.64 Belastingen (per saldo nadelig € 47.000)

Op het totaal aan € 11.255 miljoen aan belastinginkomsten resteert in 2022 een nadeel van € 47.000.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering (per saldo voordelig € 650.000)

Het voordeel van € 650.000 wordt voor een bedrag van € 526.000 verklaard vanuit de decembercirculaire 2022. Het gaat dan om eenmalige extra middelen voor de energietoeslag (€ 429.000), extra middelen in verband met meerkosten in het sociaal domein in verband met opvang van Oekraïners (€ 78.000) en diverse andere middelen voor het sociaal domein. De verrekeningen over de jaren 2020 en 2021 laten aanvullend een voordeel van € 99.000 zien.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (per saldo nadelig € 79.000)

Het nadeel van € 79.000 wordt verklaard door een aanvullende storting in de (dubieuze) debiteurenvoorziening van de BSGR.

Toelichting reservemutaties

Aan de reserve reorganisatie is € 50.000 minder onttrokken als gevolg van lagere opleidingskosten. Aan de reserve grote projecten is € 16.000 minder onttrokken vanwege lagere voorbereidingskosten restauratie De Paauw.

P1 Veiligheid

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een veilig dorp, daarom richten we ons op het verder terugdringen van inbraken en overlast;

Verhogen van de sociale veiligheid;

De politie en handhavers zijn zichtbaar aanwezig; er is toezicht op handhaving van de regels;

Burgers zijn betrokken bij het veiligheidsbeleid en nemen hierin zelf initiatieven;

Integrale samenwerking tussen alle partners die betrokken zijn bij de veiligheid, we werken hiervoor samen in de Veiligheidsregio Haaglanden.

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De Veiligheidsregio Haaglanden heeft binnen de vastgesteld meerjarenbegroting 2022-2025 de volgende speerpunten benoemd:

Brandweer: het waarborgen van de fysieke veiligheid, waarbij het (regionale) risicoprofiel de basis vormt voor de juiste zorg op het juiste moment te kunnen leveren. De uitwerking van de thema's verdichting en energietransitie zullen verder in kaart worden gebracht zodat ook op langere termijn de specifieke risico's in perspectief worden gebracht. De reguliere advisering richting gemeenten wordt omgevingsrechtproof

Crisisbeheersing: Ter voorbereiding op incidenten en crises die buiten de 'dagelijkse zorg' vallen vormen het Regionale Risicoprofiel, het beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing en het Regionale Crisisplan de basis. Er wordt rekening gehouden met een samenleving die steeds complexer wordt door o.a. verdichting en de

Belangrijkste resultaten 2022

Top Prioriteit heeft de herinrichting van de crisisorganisatie. Dit is noodzakelijk door de ontvlechting uit de WODV. Per 1 jan 2022 moet de crisisorganisatie kunnen optreden indien dat vereist is, inclusief de implementatie van de aanbevelingen uit de evaluatie en nafase corona WODV en de regionale visie mbt Crisisbeheersing 3.0

Een nieuwe DVO (dienstverleningsovereenkomst) tussen de gemeente en de Wassenaarse Reddingsbrigade

Aanschaf 2e Mobiele informatiesysteem als flexibele communicatiemiddel. Hiermee wordt finale invulling gegeven aan de voorbereide Crowd Control maatregelen die zijn ontwikkeld en indien nodig geactiveerd worden. Buiten inzet t.b.v Crowd Control zijn de mobiele informatiesystemen beschikbaar om bij andere (gemeentelijke) activiteiten in te zetten als extra dienstverlening richting bewoners

gevolgen daarvan voor de openbare ruimte en veiligheid

De inzichten die bij de corona-aanpak zijn opgedaan worden gebruikt om de prestaties voor gemeentelijke crisisbeheersing te concretiseren en de 'koude' en de 'warme' fase hier op aan te sluiten

Toelichting

De crisisorganisatie Wassenaar is ingericht op basis van het aanwijfsbesluit van het college. In dit college besluit zijn de sleutel functionarissen van de crisisorganisatie opgenomen.

Bij de inrichting van de crisisorganisatie is geanticipeerd op de ervaringen opgedaan tijdens de coronapandemie en is tegelijk de regionale visie op crisisbeheersing (het Gemeentelijk Team Incidenten) geïmplementeerd. Zo is Wassenaar ook voorbereid op het optreden bij lokale (afdeling overstijgende) incidenten die de inzet van een lokaal kernteam vragen.

De geactualiseerde samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Wassenaar en de Wassenaarse Reddingsbrigade is november 2022 ondertekend. Dankzij deze nieuwe overeenkomst kunnen meer Life Guards (van 2 -> 5) tijdens het strandseizoen een vrijwilligersvergoeding ontvangen voor hun inzet. Die uitbreiding was nodig om de minimale inzet op een stranddag (tenminste 5 Life Guards) blijvend te ondersteunen

De raad heeft in oktober 2022 een zienswijze uitgebracht op beide concepten. Het Algemeen bestuur heeft na verwerking van de ontvangen zienswijzen de beide (regionale) plannen vastgesteld in december 2022. De vastgestelde plannen zijn inmiddels aangeboden aan het college en zullen aan de raad ter kennisname worden aangeboden.

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn in Wassenaar in 2022 ook diverse Oekraïense ontheemden opgevangen. De gemeente heeft hier gezorgd voor huisvesting, leefgeld, onderwijs en maatschappelijke begeleiding. Eind 2022 verbleven er 56 Oekraïense ontheemden in aan de gemeente ter beschikking gestelde opvanglocaties en 60 bij particulieren. De uitgaven als gevolg van deze opvang worden volledig door het Rijk vergoed.

Taakveld: 1.2 Openbare orde en veiligheid

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De ontvlechting van de WODV

Toenemende signalen die duiden dat ondermijnende criminaliteit in Nederland actief is en zijn invloed heeft op de samenleving. Het is nodig dat de overheid meer focus op bewustwording en aanpak krijgt van de bestrijding tegen georganiseerde en ondermijnende criminaliteit

Digitalisering van de samenleving en daardoor de digitalisering van criminaliteit in de vorm van cybercrime

Belangrijkste resultaten 2022

Een startnotitie voor nieuw vierjarig integraal veiligheidsbeleid voor de periode 2023 – 2026, waarbij nieuwe actuele speerpunten en ambities worden vastgelegd voor het beleidsterrein van de portefeuille openbare orde en veiligheid

Een versterking van de Wassenaarse aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit met onder meer het realiseren van een lokaal meldpunt en een lokaal multidisciplinair ondermijningsoverleg waar signalen worden gedeeld, gewogen en afgestemd met regionale ketenpartners

Toelichting

Startnotitie Integraal Veiligheidsbeleid

De Startnotitie Integraal Veiligheidsbeleid is als eerste stap naar een nieuwe integraal veiligheidsbeleid opgesteld en door de raad in december 2022 vastgesteld.

Doel van de startnotitie was om de raad mee te nemen in het proces van het opstellen van een gedragen integraal veiligheidsplan. Daarnaast zijn in de startnotitie de eerste thema's voorgelegd, waar de afgelopen periode al een start mee is gemaakt.

Zo is bijvoorbeeld al gestart met:

- Ondermijning en de herijking van het Bibob-beleid en de samenwerking met het RIEC;
- Jeugdoverlast, de samenwerking met de stakeholders is geïntensiveerd om de meldingen van overlast maar ook om de zwaardere problematiek als crimineel gedrag tijdig te kunnen signaleren en vervolgacties in gang te zetten;
- Zorg en Veiligheid, de verbinding tussen het domein zorg en veiligheid is versterkt, alle betrokken partijen nemen actief deel;
- Bij de Fysieke kwaliteit van de woonomgeving worden oplosbare problemen samen met de in- en externe partners praktisch aangepakt;
- Verkeersveiligheid en High Impact Crimes leiden tot veel onveiligheidsgevoelens bij inwoners. Daarom zijn er samen met de politie en BOA's gerichte acties uitgevoerd (o. a donkere dagen offensief, campagne tegen fietsendiefstal).

De startnotitie vormde ook het begin van een intensief participatietraject met inwoners, jeugd, en de diverse partners die wij nodig hebben bij de invulling en prioritering van de veiligheidsthema's.

Versterking aanpak ondermijning

De versterking van de Wassenaarse aanpak van de georganiseerde ondermijnende criminaliteit heeft geleid tot een diepere samenwerking met betrokken partijen, een betere informatiepositie van de gemeente, en

vroegsignalering van incidentele problematiek. De inzet van een ondermijningsregisseur voor de gemeente Wassenaar heeft daarin een grote rol gespeeld.

Onderdeel van de versterking is de Roadshow Ondermijning geweest, waar een inzicht is gegeven in een hennepkwekerij,, drugslaboratorium, en uitleg over uitbuiting en mensenhandel.

De aanpak van de georganiseerde criminaliteit heeft onder andere geresulteerd tot de inzet van bestuurlijke dwangmiddelen om zo een einde te maken aan de georganiseerde criminaliteit. Voorbeelden daarvan zijn sluiting van panden voor een bepaalde periode en het opleggen van een dwangsom. Het toepassen van dergelijke zware bestuurlijke instrumenten vergen een zeer zorgvuldige voorbereiding, waarbij de (juridische) OOV-expertise is gewaarborgd.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)	1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat heeft het gekost

P1 Veiligheid bedragen x € 1.000,- ("- = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Verschil 2022 Begr. actueel / rekening
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	0	1.500	1.916	416
	Lasten	-2.368	-3.876	-4.085	-209
	Saldo	-2.368	-2.376	-2.170	206
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	100	100	57	-43
	Lasten	-990	-975	-1.148	-173
	Saldo	-890	-876	-1.092	-216
Totaal baten		100	1.600	1.972	373
Totaal lasten		-3.358	-4.851	-5.234	-382
Saldo van baten en lasten		-3.259	-3.252	-3.261	-10
Onttrekking reserves		0	0	0	0
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	0	0	0
Programma resultaat		-3.259	-3.252	-3.261	-10

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer (per saldo voordelig € 206.000)

De geraamde lasten en baten in verband met opvang van Oekraïense ontheemden bedroegen € 1.500.000. De werkelijke lasten bedragen € 1.638.000 en de werkelijke baten € 1.916.000. Voorgesteld wordt om het voordelige saldo van € 278.000 over te hevelen naar 2023 om eventuele toekomstige financiële tegenvallers met betrekking tot opvang van Oekraïense ontheemden te kunnen dekken.

Daarnaast is de bijdrage aan de Veiligheidsregio Haaglanden € 18.000 hoger dan begroot en zijn er € 17.000 meer salariskosten toegerekend.

Taakveld 1.2 Openbare orde en Veiligheid (per saldo nadelig € 216.000)

Bij toezicht en handhaving zijn er € 23.000 extra uitgaven in verband met de inhuur van een marktmeester. Daarnaast € 30.000 extra uitgaven in verband met handhaving APV. Voor het nieuwe pand van de Wassenaarse Reddingsbrigade is een bedrag van € 33.000 geboekt aan niet begrote kapitaallasten. Ook is er een eenmalig nadeel van € 57.000 als gevolg van de afrekening van de rijksvergoeding in verband met extra inzet toezicht en handhaving met betrekking tot coronamaatregelen in 2020 en 2021. Daarnaast zijn er € 86.000 meer salariskosten toegerekend.

P2 Verkeer en vervoer

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een goede bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid van Wassenaar voor alle modaliteiten, met extra aandacht voor de zwakke verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers, mindervaliden, schoolgaande kinderen, etc.)

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 2.1 Verkeer en vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Aanleg Rijnlandroute

Verkeerdruk op het Wassenaarse wegennet

Belangrijkste resultaten 2022

Uitwerking en gedeeltelijk realisatie van het verkeersonderzoek

Uitwerking van toekomstvariant(en) N44

Uitvoering van het fietsveiligheidsplan

Toelichting

Rijnlandroute

Door een brand is de opening van de Corbulotunnel vertraagd. De opening van de tunnel staat nu voor gepland voor de tweede helft 2024. Eind 2023 moet de N206 (Tjalmaweg) gereed zijn.

Verkeersdruk op het Wassenaarse wegennet

Het verkeersonderzoek is bedoeld om de ervaren verkeersdrukte en de hoeveelheid doorgaand verkeer te objectiveren en op basis daarvan vast te stellen waar het daadwerkelijk knelt. Om de hoeveelheid doorgaand verkeer inzichtelijk te maken hebben we in het najaar van 2022 een kentekenonderzoek gehouden. We hebben een gespecialiseerd verkeersadviesbureau gevraagd te onderzoeken welke technische mogelijkheden er zijn om de hoeveelheid doorgaand verkeer te beperken. Dit onderzoek moet 1e kwartaal 2023 klaar zijn.

Op basis van het coalitieakkoord is het Verkeersplan herzien. Het herziene plan wordt in januari 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

Uitwerking van toekomstvariant(en) N44

De N44 is een barrière voor het versterken van de natuur- en recreatiewaarde en het verbinden van groenstructuren tussen het groene hart en de kust. Dit heeft invloed op de leefkwaliteit van Wassenaar en de regio. Voor het verbeteren van de leefkwaliteit is een afname van de verkeersintensiteit noodzakelijk. Dit kan worden bereikt door de aanleg van de Rijnlandroute en is o.a. een mobiliteitstransitie (waaronder de mogelijkheid van een lightrail) noodzakelijk en een N44 die past in zijn omgeving. Diverse gesprekken met

stakeholders hebben plaatsgevonden met als doel een alliantie te vormen voor een breed gedragen plan, waardoor kracht kan worden bijgezet voor gemeenschappelijke belangen binnen het gebied. Gemeenschappelijke belangen betreffen met name de leefbaarheid en natuur en het vinden van de balans met verstedelijking op de rand van twee regio's.

Uitvoering van het fietsveiligheidsplan

In 2021 is een start gemaakt met de aanpak van de 17 fietsknelpunten. Deze knelpunten zijn in 2022 op vrijwel allemaal aangepakt. Alleen moet nog onderzocht worden welke paaltjes in fietspaden weggehaald kunnen worden. Voor het verbeteren van vier fietsoversteken hebben we subsidie gekregen. Deze projecten voeren we in 2023 uit.

Lokale inclusie-agenda

In het kader voor lokale inclusie identificeren we in 2022 quick wins voor ouderen en mensen met een beperking.

Taakveld: 2.2 Parkeren

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Toename vraag openbare oplaadpunten voor elektrische auto's

Belangrijkste resultaten 2022

Uitbreiden aantal openbare oplaadpunten voor elektrische auto's

Toelichting

In 2022 zijn 7 extra openbare oplaadpalen gerealiseerd.

Taakveld: 2.3 Recreatieve havens

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toelichting

Hofcampbrug

Er is een start gemaakt om de Hofcampbrug te vervangen. De ophoging van doorvaarhoogte met 10 cm bevordert de waterdoorvaarbaarheid en dus een beter bereik van de recreatieve haven. Er is subsidie vanuit de Provincie toegekend voor waterpromotie voor meer bekendheid aan de recreatieve haven.

Taakveld: 2.5 Openbaar vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Transitieprogramma OV

Belangrijkste resultaten 2022

Verbeteringen in OV-netwerk in en rondom Wassenaar

Toelichting

Als gevolg van de coronapandemie is het aantal reizigers in het openbaar vervoer gedaald. Daarnaast worden de kosten door de stijging van de brandstof- en personeelskosten steeds hoger. Binnen de MRDH hebben we gekeken hoe we het openbaar vervoer zoveel mogelijk in stand kunnen houden. Afgezien van minder toezicht in de bussen heeft dit voor Wassenaar geen gevolgen gehad.

We identificeerden een knelpunt met betrekking tot de elektrische deelscooters van Felyx, namelijk die welke niet geplaatst mogen worden bij treinstation Voorschoten. Dit is een gemiste kans in termen van duurzaamheid en bereikbaarheid van Wassenaar in het openbaar vervoer.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
GR Metropoolregio Rotterdam-Den Haag	2.5 Openbaar vervoer

Wat heeft het gekost

P2 Verkeer en vervoer bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. actueel / rekening
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	198	448	662	214
	Lasten	-3.599	-4.301	-4.438	-137
	Saldo	-3.400	-3.853	-3.776	77
2.2 Parkeren	Baten	138	138	140	2
	Lasten	-307	-309	-329	-20
	Saldo	-169	-171	-189	-18
2.3 Recreatieve havens	Baten	27	27	22	-5
	Lasten	-4	-4	0	4
	Saldo	23	23	22	-1
2.4 Economische havens en waterwegen	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-12	-13	-14	-1
	Saldo	-12	-13	-14	-1
Totaal baten		363	613	824	211
Totaal lasten		-3.921	-4.627	-4.781	-154
Saldo van baten en lasten		-3.558	-4.014	-3.957	57
Onttrekking reserves		0	197	123	-74
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	197	123	-74
Programma resultaat		-3.558	-3.817	-3.833	-17

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer (per saldo voordelig € 77.000)

Onder dit taakveld vallen meerdere gemeentelijke taken. We beperken ons tot de grootste afwijkingen.

- Kabels en leidingen (per saldo voordelig € 142.000). Voor aanleg van een glasvezelkabelnet was in de voorjaarsnota € 70.000 aan extra uitgaven geraamd. Hiervoor is € 94.000 uitgegeven. Voor aanleg van dit glasvezelkabelnet was in de voorjaarsnota ook € 250.000 aan extra degeneratievergoedingen geraamd. De werkelijke inkomsten hiervoor bedroegen € 333.000. Daarnaast waren ook de overige degeneratievergoedingen kabels en leidingen € 84.000 hoger dan geraamd.
- Verkeer en mobiliteit (per saldo voordelig € 63.000). Het verkeersonderzoek naar het wegennet, de 'Poort naar de Hollandse Duinen', het wegcategoryseringsplan, het realisatieplan verkeer, en de daardoor gegenereerde en geplande projecten hebben geleid tot extra externe inzet. Desondanks zijn de lasten € 31.000 lager omdat het onderzoek 30km/uur binnen de bebouwde kom in 2022 niet is gestart. Bij resultaatbestemming zal worden voorgesteld om dit incidentele budget over te hevelen naar 2023. Daarnaast is ook in 2022 een vergoeding voor de laadobjecten binnengekomen die niet was begroot (€ 33.600). Vanaf 2023 nemen we hiervoor een structurele opbrengst op in de programmabegroting.

- Tegenover de extra inkomsten staat extra inzet door de ambtelijke organisatie incl. inhuur (per saldo nadelig € 139.000)
- Overige verschillen zijn een opeenstapeling van kleine afwijkingen.

Toelichting reservemutaties

De lagere onttrekking aan de reserve verkeersprojecten heeft te maken met de niet geraamde opbrengst voor de laadobjecten (€ 33.600) die als dekking is ingezet. Omdat er geen kosten zijn gemaakt voor het vervangen van het kabelnet openbare verlichting is de geraamde onttrekking aan de algemene reserve achterwege gebleven (€ 40.400).

P3 Economie

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Wassenaar is een aantrekkelijk vestigingsgebied voor ondernemers. Ondernemers krijgen de ruimte, onder ander door minder regels en een goed faciliterend beleid passend binnen het karakter van Wassenaar; Er is een goede mix van grote en kleine ondernemers, Wassenaar is aantrekkelijk voor innovatieve bedrijfstakken.

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 3.1 Economische ontwikkeling

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het economisch vestigingsklimaat staat als gevolg van corona en de vernieuwde economie onder druk

Belangrijkste resultaten 2022

Oplevering centrum Wassenaar

Behoud en versterking van het verblijfsaanbod

Bedrijfsbezoeken voor optimalisatie van accountmanagement

Ontwikkelen Strandvisie 2030

Toelichting

Oplevering centrum Wassenaar

Door het on-hold zetten van het Beeldkwaliteitplan-Centrumplan is er in 2022 geen oplevering geweest van de revitalisering van de winkelhaak. Eind 2022 is besloten een deel van de reeds ingekochte materialen voor de herinrichting elders in Wassenaar in te zetten.

Behoud en versterking van het verblijfsaanbod

Door de doelstelling van het college om de toeristenbelasting te verdubbelen is er samen met de toeristische sector gekeken naar het versterken van het verblijfsaanbod. Dit is grotendeels gerealiseerd doordat vele B&B- en Airbnb-locaties nu in beeld zijn. Dit is niet alleen positief voor de inkomsten toeristenbelasting maar deze verblijfslocaties zijn nu ook meer in beeld. Samen met de marketingstichting VoorWaar wordt dit verblijfsaanbod steeds meer zichtbaar op allerlei websites.

Meer ingezet op accountmanagement voor (behoud) goede contacten bedrijven.

Het wordt voor ondernemers steeds moeilijker om hun hoofd boven water te houden. Ook wordt wet- en regelgeving steeds ingewikkelder. De accountmanager van de gemeente is steeds meer zichtbaar (op website, bezoeken etc.) en de ondernemers weten haar te vinden voor vragen en ondersteuning.

Ondernemers ondersteunen door kerstpersoneelsbonnen om lokaal te kopen

In 2021 waren de uitgegeven kerstcadeaubonnen voor het personeel een succes. In 2022 hebben nog meer plaatselijk ondernemers zich aangemeld om hieraan mee te doen. Vele ondernemers zijn enthousiast. Ook de ambtenaren van Wassenaar zijn daardoor loyaal en kopen lokaal.

Berkheiveld

Het Berkheiveld wordt incidenteel als parkeergelegenheid voor een evenement gebruikt. Het ligt echter wel in het waterbeschermingsgebied en dit leidt bij drukke evenementen, zoals de Tinadag, tot problemen.

Taakveld: 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Voortzetting BIZ Centrum

Uitvoering BIZ Maaldrift

Toelichting

Voortzetting BIZ Centrum

Het jaar 2022 was het eerste jaar voor weer een vastgestelde periode BIZ Centrum. Het is de eerste verlenging. In 2022 zijn de bedragen opnieuw vastgesteld voor de komende periode.

Voortzetting BIZ Maaldrift

De verlenging van BIZ Maaldrift vond plaats in 2021 en ook in 2022 zijn de gelden weer gebruikt voor een schoon, veilig en heel bedrijventerrein. De parkeerproblematiek van vrachtwagens blijft continu onder de aandacht van ondernemers, bedrijfscontactfunctionaris en verkeerskundige.

Taakveld: 3.4 Economische promotie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Toerisme als middel voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken

Belangrijkste resultaten 2022

Voortzetting van VVV in bibliotheek

Uitvoeringsafspraken ter versterking van de toeristisch recreatieve sector

Toelichting

Voortzetting van VVV in bibliotheek

In 2022 is er een samenwerkingsovereenkomst 2022-2024 getekend tussen VVV/Bibliotheek- Stichting VoorWaar en Gemeente. Hiermee is continuïteit van de VVV in de bibliotheek voor de komende 3 jaar gegarandeerd.

Uitvoeringsafspraken ter versterking van de toeristisch recreatieve sector

In de roadmap zijn afspraken gemaakt met de Stichting VoorWaar om de toeristische recreatieve sector te promoten/versterken. Dit gebeurt samen met marketingorganisaties in de regio.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
GR Metropoolregio Rotterdam-Den Haag	3.1 Economische ontwikkeling
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen 3.4 Economische promotie

Wat heeft het gekost

P3 Economie bedragen x € 1.000,- ("- = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. actueel / rekening
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-389	-394	-404	-10
	Saldo	-389	-394	-404	-10
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	Baten	103	103	110	7
	Lasten	-84	-85	-106	-21
	Saldo	18	18	4	-14
3.4 Economische promotie	Baten	1.193	1.193	1.352	159
	Lasten	-164	-216	-180	36
	Saldo	1.029	977	1.172	195
Totaal baten		1.296	1.296	1.462	166
Totaal lasten		-637	-695	-690	5
Saldo van baten en lasten		659	601	772	171
Onttrekking reserves		175	157	157	0
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		175	157	157	0
Programma resultaat		834	758	929	171

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden \geq € 50.000

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling (per saldo nadelig € 10.000)

Onder dit taakveld is het budget 'Versterken communicatie ondernemers (Chainels)' niet tot besteding gekomen. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming het beschikbaar gestelde budget van € 11.000 ter uitvoering over te hevelen naar 2023.

Taakveld 3.4 Economische promotie (per saldo voordelig € 195.000)

Voor festiviteiten is € 47.000 minder uitgegeven. De evenementenaansluiting op het Berkheiveld is in 2022 niet gerealiseerd. Het budget 'Samen sterker uit de crisis' is ook in 2022 nauwelijks tot besteding gekomen. Het grootste voordeel betreft hogere inkomsten toeristenbelasting voor een bedrag van € 155.000, mede door een onderzoek naar Bed- & Breakfast-adressen in Wassenaar wat heeft geleid tot een hoger aantal aanslagen.

P4 Onderwijs

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Goede voorbereiding van de jeugd, cognitief, sociaal, sportief en cultureel met ruimte voor eigen ontwikkeling;

Alle kinderen gaan naar school. Er is aandacht om schooluitval en schoolverzuim terug te dringen, zodat ieder kind een startkwalificatie behaalt.

Goed onderwijs is de basis in de ontwikkeling van onze kinderen;

Onderwijs is daarom een belangrijke schakel in het Sociaal Domein;

Als leerlingen die momenteel gebruik maken van het leerlingenvervoer zelfstandig willen leren reizen, kunnen zij gebruik maken van De Reiskoffer.

Het onderwijsaanbod in Wassenaar is goed, divers en internationaal en is goed gehuisvest in duurzame scholen;

Al onze inwoners krijgen de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen;
Sociale achterstanden en taalachterstanden reduceren en voorkomen.

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 4.1 Openbaar basisonderwijs

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Wassenaar voldoet aan de zorgplicht voor voldoende Openbaar Onderwijs

Toelichting

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken om invulling te geven aan de zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs, zoals het aanstellen van het bestuur van een openbare school. De gemeente voldoet aan deze verplichting. In Wassenaar bevindt zich 1 openbare school (de Bloemcampschool). De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar legt verantwoording af aan de gemeente door het overleggen van de begroting en jaarrekening.

Taakveld: 4.2 Onderwijshuisvesting

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het IHP is door de gemeenteraad vastgesteld

Belangrijkste resultaten 2022

Implementeren van het IHP, door de keuzes die in het IHP zijn gemaakt, over noodzakelijke en adequate schoolhuisvesting op middellange termijn, verder te vertalen in toekomstige investeringen

Conform het IHP wordt jaarlijks vooraf een onderwijshuisvestingsplan opgesteld, waarin de activiteiten op onderwijshuisvesting worden opgenomen

Toelichting

In het kader van de onderwijshuisvesting is de gemeente verantwoordelijk voor de aanbouw, nieuwbouw of verbouw van een onderwijsgebouw. In het IHP staat aangegeven welke scholen wanneer in aanmerking komen voor de nieuwbouw of vervangende bouw. Voor het Rijnlands Lyceum is een kredietaanvraag voor de bouw van de internationale afdeling gehonoreerd. Er is in 2022 een aanbesteding gedaan voor een aannemer die de bouw kan realiseren. De Kievitschool heeft een aanvraag gedaan voor een definitief krediet. Dit is in 2022 nog niet gehonoreerd, omdat er discussie was over het bouwheerschap. Daarnaast heeft de SKOW voor een voorbereidingkrediet aangevraagd.

De aanvragen van het Rijnlands Lyceum, de Kievitschool en de SKOW zijn in december op het overzicht van onderwijshuisvesting 2023 gezet. De afwikkeling zal in 2023 worden ingezet.

Taakveld: 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Landelijk wordt veel nadruk gelegd op het actief vorm geven van Voorschoolse Educatie. In dit kader is het aantal uren VE per week uitgebreid van 10 naar 16 uur

De aansluiting tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp wordt door de landelijk stijgende uitgaven voor jeugdhulpvoorzieningen steeds belangrijker. Het is daarom noodzakelijk om een goede doorlopende zorglijn te creëren waarbij elke partij dat doet waar zij goed in is en waar zij wettelijk toe verplicht is.

Vluchtelingenkinderen die in Wassenaar komen te

Belangrijkste resultaten 2022

Voor Voorschoolse Educatie is het aanbod aan uren voor kinderen met een achterstand uitgebreid. Het beleidsplan VE wordt verder geïmplementeerd.

De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt verbeterd. Wassenaar is ook in 2022 trekker van de regionale werkgroep Aansluiting Onderwijs en Jeugdhulp.

De School Advies Dienst Wassenaar pakt in opdracht van de gemeente en de scholen haar specifieke en integrale rol in de vormgeving en uitvoering van het lokale jeugd- en onderwijsbeleid.

wonen, worden toegeleid naar de juiste onderwijsinstelling

Er zijn inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijsachterstanden door de corona maatregelen

De plaatsing van vluchtelingenkinderen wordt op de juiste onderwijsinstelling gewaarborgd

Ontwikkelen Lokale Educatieve Agenda

Na beëindiging van de brede regeling combinatiefunctie worden gelden ingezet voor cultuureducatie via scholen

Toelichting

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

In samenwerking met de School Advies Dienst Wassenaar (SAD), scholen, kinderopvang en andere maatschappelijke organisaties worden de plannen voor de middelen NPO in zowel het primair, het voortgezet als het voorschoolse onderwijs uitgevoerd.

Passend onderwijs

Voor de inrichting en inkoop van de jeugdhulp is Wassenaar gebonden aan de Haagse regio, voor het passend onderwijs is Wassenaar ingedeeld bij de Leidse regio. Om grip te houden op de ontwikkelingen in beide regio's is Wassenaar trekker van de regionale werkgroep aansluiting onderwijs en jeugdhulp. Ook in 2022 heeft Wassenaar actief deelgenomen aan het regionaal overleg passend onderwijs in de Leidse regio, waarvan de wethouders Onderwijs van Leiden en Wassenaar bestuurlijk trekker zijn.

De gemeente Wassenaar neemt deel aan de Wassenaarse Onderwijs Raad en het Scholen Collectief Wassenaar (contact met het onderwijsveld). Met de SAD is nauw contact geweest betreffende de ondersteuning van het onderwijs in Wassenaar.

Voortijdig Schoolverlaters

Er is uitvoering gegeven aan het arbeidsmarktbeleidsplan voor schoolverlaters in het kader van het regionaal beleid Voortijdig Schoolverlaters.

Coördineren en begeleiden bij plaatsing vluchtelingenkinderen

Er zijn afspraken met de Wassenaarse scholen gemaakt voor kinderen uit Oekraïne van 6 tot 12 jaar. Kinderen van statushouders volgen eerst een taalbad op de Den Deijlschool (ITK/ISK) en nadat het niveau van de taal voldoende is kan men doorstromen naar het regulier onderwijs.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)

In het kader van dit beleidsonderdeel wordt alleen aandacht besteed aan voorschoolse educatie vanwege de beschikbare capaciteit en middelen. Er is een aanbod van 16 uur per week voorschoolse educatie gerealiseerd.

In 2022 heeft de SAD een samenspelgroep uitgevoerd. Er zijn gesprekken geweest met kinderopvang om te vragen naar de mogelijkheden om extra voorschools educatieaanbod te creëren.

Lokale educatieve agenda

In de Wassenarese Onderwijs Raad (WOR) wordt invulling gegeven aan de lokale educatieve agenda.

Cultuureducatie

In 2022 is er vormgegeven aan cultuureducatie middels samenwerking met lokale cultuurorganisaties. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de CMK-3 regeling (Cultuureducatie met kwaliteit), waarin de gemeente en partners het budget samenbrengen om cultuurbeleving bij scholieren te stimuleren.

Wat heeft het gekost

P4 Onderwijs bedragen x € 1.000,- ("- " = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. actueel / rekening
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-124	-99	-94	5
	Saldo	-124	-99	-94	5
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	0	178	185	6
	Lasten	-1.071	-1.213	-1.355	-142
	Saldo	-1.071	-1.035	-1.171	-136
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	384	894	499	-395
	Lasten	-1.504	-2.076	-1.661	415
	Saldo	-1.120	-1.182	-1.162	20
Totaal baten		384	1.072	684	-389
Totaal lasten		-2.699	-3.388	-3.111	277
Saldo van baten en lasten		-2.315	-2.316	-2.427	-111
Onttrekking reserves		0	57	17	-40
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	57	17	-40
Programma resultaat		-2.315	-2.258	-2.409	-151

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 4.3 Onderwijs en leerlingzaken (per saldo voordelig € 20.000; lagere lasten € 415.000, lagere baten € 395.000)

- Het nationaal programma onderwijs (NPO) is een project dat loopt tot en met juli 2025. Dit project wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Zowel de werkelijke baten als lasten zijn € 125.000 lager geweest dan begroot. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit restbudget met bijbehorende subsidie over te hevelen naar 2023 en opnieuw beschikbaar te stellen voor de voortgang van het project.

- De middelen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) worden jaarlijks via een subsidie beschikbaar gesteld door het ministerie van OCW. De middelen voor 2022 zijn niet volledig ingezet (€ 285.000 lagere baten en lasten). Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld het toegestane deel, maximaal 50% van het beschikte bedrag, over te hevelen naar 2023.
- Overige verschillen zijn een opeenstapeling van kleine afwijkingen.

Toelichting reservemutaties

Aan de reserve grote projecten heeft geen onttrekking van € 40.000 plaatsgevonden, omdat in de najaarsnota al was aangegeven dat de ontwikkelcompetitie voor de locatie van de vm. Den Deylschool in de planning is verschoven naar 2023.

P5 Sport, cultuur en recreatie

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Sport en cultuur dragen bij aan een hoogwaardig leefklimaat en saamhorigheid in Wassenaar;

Gezonde, betrokken en actieve inwoners en goed georganiseerde verenigingen die zoveel mogelijk samenwerken;

Een zo breed en divers mogelijk cultuur- en sportaanbod in Wassenaar behouden en versterken met een teruglopend subsidiebudget;

Een ondernemende, betaalbare en toekomstbestendige bibliotheek voor alle inwoners;

Behoud en versterking van de specifieke Wassenaarse cultuurhistorische, natuur- en landschappelijke kwaliteiten;

Behouden van de groene buffer bij Valkenburg en groengebieden aan de zuid- en noordkant van Wassenaar.

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 5.1 Sportbeleid en activering

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het Lokaal Sport- en preventieakkoord wordt verder uitgewerkt

Uitvoering sportnota

De verenigingen maken optimaal gebruik van de beschikbare ruimte en sportaccommodaties

Belangrijkste resultaten 2022

Samen met de partners uit het sociaal domein, onderwijs, sport en welzijn worden de activiteiten uit het sportakkoord uitgevoerd

Openbare trimroute wordt gerealiseerd

Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare sportfaciliteiten en -accommodaties

Het doel, om het aantal niet-sporters te laten afnemen naar de streefwaarde, is gehaald

Toelichting

Samenvoegen Sport- en Preventieakkoord Wassenaar

De kerngroep voor beide akkoorden breidt uit met meer partijen uit het dorp. De nieuwe naam voor het Sport- en Preventieakkoord Wassenaar is Lokaal Leefstijlakkoord. De SchoolAdviesDienst (SAD) verzorgt het werkgeverschap van de projectleider. De projectleider organiseert samen met de deelnemende partijen veel activiteiten zoals kennismaken met sport en beweegaanbieders via de sportsafari's en sportproeverijen 55+, de november-vitaliteitsmaand en buitengewoon spelen. Het rijk verlengt beide regelingen met de nieuwe naam Sportakkoord 2.0 en verstrekt tot 2026 budget voor het uitvoeren van activiteiten.

Breder gebruik sportaccommodaties

Sportverenigingen en andere partijen weten elkaar steeds beter te vinden. De samenwerking tussen de sportsector en andere sectoren zoals welzijn, zorg en onderwijs wordt groter. De plannen uit het Sport- en Preventieakkoord versterken deze ontwikkeling. Meerdere sportverenigingen stellen hun clubaccommodatie en sportvelden beschikbaar voor een breder aanbod van activiteiten.

Sporten en bewegen in de buitenruimte

Een trend die ook goed zichtbaar is, zeker tijdens de afgelopen coronaperiode, is de mogelijkheid voor inwoners om te sporten en/of te bewegen in de openbare buitenruimte. Met de realisatie van de trimroute en de buitenschaaktafels zijn daarvoor nieuwe mogelijkheden gecreëerd.

Doelstelling streefwaarde aantal niet-sporters gehaald

Het percentage niet-sporters staat op 44,4% (GGD, www.waarstaatjegemeente.nl). Het oude percentage niet-sporters was 47,5% in 2016.

Taakveld: 5.2 Sportaccommodaties

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Herziening en aanpassing van de overeenkomsten met sportverenigingen

Belangrijkste resultaten 2022

Er wordt in 2022, op basis van transparante huur- en/of gebruikersvergoedingen, een vervolg gegeven aan het opstellen van nieuwe overeenkomsten

Voor alle sportaccommodaties wordt er een Meerjarenonderhoudsplanung (MOP) opgesteld

Zorgvuldig contractbeheer op basis van transparante huur- en/of gebruikersvergoedingen

Opleveren nieuwe Gymzaal Burmanlaan

Start bouw multifunctionele sporthal en opleveren multifunctionele sporthal

Toelichting

Zorgvuldig contractbeheer op basis van transparante huur-en of gebruikersvergoedingen

Een beheerplan sportaccommodaties is geactualiseerd om een goed beeld te krijgen van de kosten die gepaard gaan met het gedegen beheer van sportaccommodaties. Dit kan, samen met het beleid ten aanzien van kostendekkende huren, gaan dienen voor het actualiseren van huurovereenkomsten voor de sportaccommodaties, waar in 2023 verder aan gewerkt gaat worden.

Gymzaal Burmanlaan

Op woensdag 11 mei 2022 is de nieuwe gymzaal, Gymadora, geopend en officieel in gebruik genomen door de scholen. De Multiball-installatie, een interactieve beweegmuur, is een groot succes en een goede stimulans voor het bewegen van de leerlingen. Deze moderne en energie-neutrale gymzaal is inmiddels volop en naar grote tevredenheid van de scholen in gebruik genomen. De werkzaamheden zijn uitgevoerd.

De eindafrekening hangt samen met het vaststellen van de Specifieke Uitkering Sportstimulering 2022 en de normkostenvergoeding (€65k) voor de eerste inrichting, waarmee in het krediet geen rekening is gehouden. De werkelijke kosten worden geactiveerd vanaf 2024.

Hoewel tekstueel de Gymzaal onder Sportaccommodaties is te vinden, is financieel de Gymzaal te vinden onder taakveld 4.1, waar de baten en lasten van accommodaties voor bewegingsonderwijs te vinden zijn.

Bouw multifunctionele Sporthal

Na de sloop van de oude sporthal en het clubhuis wordt er hard gewerkt aan de bouw van de nieuwe gemeentelijke sportaccommodatie. De ruwbouw is klaar en het hoogste punt bereikt. Alle vloeren zijn klaar evenals de dakbedekking. De afbouw start en het gevelmetselwerk begint. De oplevering van de hal verwacht het college conform planning in het derde kwartaal 2023.

Taakveld: 5.3 Cultuurpresent.,-prod.en-particip

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Invulling geven aan het uitvoeringsprogramma cultuur

In 2021 is de nota Rijk aan Cultuur Wassenaar 2021 vastgesteld door de Raad. Het college heeft hieraan een nadere invulling gegeven in het uitvoeringsprogramma cultuur voor 2021 en verder

(Her)ontwikkelingen panden met een culturele functie

Bij meerdere gemeentelijke panden die een culturele functie hebben of waarin culturele activiteiten gehouden worden vinden (her)ontwikkelingen plaats

Gemeentelijke kunstcollectie

Aanpak onderhoud en beheer van de gemeentelijke kunstcollectie

Invulling geven aan de regeling

Cultuureducatie met kwaliteit III

Verdere uitvoering geven aan de landelijke regeling voor het bevorderen van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs (Cultuureducatie met kwaliteit III)

Belangrijkste resultaten 2022

Het uitvoeringsprogramma cultuur verwezenlijken

Verbeterd beheer en onderhoud van de gemeentelijke kunstcollectie

CultuurAnker is een belangrijke partner

Cultuureducatie met kwaliteit. Cultuureducatie op scholen in samenwerking met lokale culturele partners

Toelichting

Aan het uitvoeringsprogramma cultuur 2021-2024 zijn verschillende actiepunten verbonden die onder de volgende drie hoofdstukken vallen: 1) Verbinden, samenwerking & eigen kracht versterken, 2) Informeren en laten zien, 3) Ontwikkeling en zingeving.

De actiepunten voor 2022 zijn grotendeels gerealiseerd, bijvoorbeeld de voortzetting van het Cultuuranker, met onder meer de uitvoering van het evenement 'Art of Shopping', het verlenen van subsidie voor culturele activiteiten, aandacht voor het thema inclusie en stimulering van het betrekken van de Wassenaarse jeugd met de lokale cultuur. Dit laatste aan de hand van de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit waarbij leerlingen in het primair onderwijs hebben deelgenomen aan het Cultuurmenu Den Haag en het speciaal op Wassenaar gerichte educatieaanbod in samenwerking met museum Voorlinden.

Het beheer van de gemeentelijke kunstcollectie is een doorlopend actiepunt dat in 2022 nog niet kon worden gerealiseerd.

Taakveld: 5.4 Musea

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Faciliteren van het Brandweermuseum door het beschikbaar stellen van een jaarlijkse vergoeding voor collectiebeheer

Toelichting

Het brandweermuseum heeft beheerwerkzaamheden kunnen uitvoeren met de beschikbaar gestelde jaarlijkse vergoeding.

Taakveld: 5.5 Cultureel erfgoed

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Inwerkingtreding Omgevingswet

Klimaatbeleid/Energietransitie

Status Nationaal Park Hollandse Duinen

Belangrijkste resultaten 2022

Opstellen Kernkwaliteiten en omgevingswaarden voor de Omgevingswet binnen cultureel erfgoed

Toelichting

Het verhaal van Wassenaar:

Begin 2022 is als onderdeel van het uitvoeringsprogramma van de Erfgoedvisie het Verhaal van Wassenaar vastgesteld met een digitaal rapport. Op 23 juni zijn met de lancering van het fysieke boek de direct betrokken vrijwilliger als ambassadeurs van het erfgoed in het zonnetje gezet. Met de actualisering wordt een breed verhaal gepresenteerd van het onder- en bovengronds erfgoed, het landschap, de stedenbouw en architectuur. Het uitdragen van het verhaal, dat als onderlegger voor de Omgevingsvisie kan worden benut, levert een bijdrage aan het vergroten van kennis en draagvlak voor het aantrekkelijk houden van Wassenaar.

Nieuwe regels en criteria voor zonnepanelen

Na een technische aanpassing van het Handboek Welstand en Beeldkwaliteit is in 2022 het nieuwe beleid in werking getreden voor zonnepanelen op en bij monumenten en binnen het beschermd dorpsgezicht. Hierdoor wordt nog beter dan voorheen rekening gehouden met zowel klimaatdoelstellingen als met monumentale waarden. Door aan te sluiten bij de richtlijnen, zoals die door Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zijn opgesteld, zijn er meer mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen met zo min mogelijke aantasting van de ruimtelijke kwaliteit.

Kerkenvisie

Begin 2022 is het plan van aanpak voor de Kerkenvisie vastgesteld met het daarbij behorende handelingskader. Er is een participatietraject doorlopen, waarbij bijeenkomsten zijn gehouden met stakeholders over de toekomst van het religieus erfgoed. Initiatieven zijn gestart zoals het inventariseren van waardevol erfgoed, verduurzaming en de toepassing van het handelingskader bij herbestemming. Ook is een enquête uitgezet hoe betrokkenen op dit moment de toekomst van hun kerkgebouwen zien. Gestart is met de verwerking van de resultaten om te komen tot een breed gedragen visie met een programma, die in 2023 wordt gepresenteerd.

Ontdek Prins Frederiks-parkenroute.

De coronapandemie en prijsontwikkelingen op de markt hebben voor vertraging van het herstel van de in opdracht van Prins Frederik gebouwde brug bij de Hertenkamp gezorgd. Dankzij een aanvullende subsidie van de Provinciale Erfgoedlijnen, kon een doorstart plaatsvinden voor dit project dat in samenwerking met Dunea wordt uitgevoerd. Inmiddels is het plan uitvoeringsgereed en is afronding van dit projectonderdeel in 2023 voorzien. Eindelijk kon, na opheffing van de coronamaatregelen, de lezingencyclus over de Parkenroute worden gehouden. In beide gemeenten zijn vanwege de grote belangstelling zelfs extra bijeenkomsten gehouden. Ook naar de twee kinderspeurtochten was zoveel vraag, dat folders zijn herdrukt. Tot slot heeft een verhalenvertelster rond het thema van Prins Frederik in het najaar bijeenkomsten in beide gemeente gehouden voor de jeugd en is voor volwassen gestart met een cursus verhalen vertellen, die in 2023 wordt afgesloten.

De evaluatie van instrumenten voor de instandhouding en het verduurzamen van monumenten

In het uitvoeringsprogramma van de Erfgoedvisie is een evaluatie opgenomen van de instrumenten die bijdragen aan de instandhouding en het verduurzamen van het Wassenaarse erfgoed. Dit is urgent in relatie tot de energietransitie waar monumenten ook aan mee moeten kunnen doen. Dit onderzoek richtte zich in Q2 en 3 vooral op het gebruik van de Monumentenwacht, de Groene Menukaart en het Erfgoedloket. Daarbij zijn onder meer instrumenten en financiën tegen het licht gehouden met als uitgangspunt dat instandhouding gebaat is bij meerjarenplannen en continuïteit in beleid, regels, financiële middelen en een adequate uitvoering. Q4 is gestart met het opstellen van verbeterpunten om te komen tot een maatregelenpakket dat aansluit bij zowel de gemeentelijke als landelijke wetgeving en doelstellingen (bv. Klimaatakkoord, Energietransitie warmte), evenals de behoeftes en afspraken in het Coalitieakkoord 2022-2026.

Taakveld: 5.6 Media

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

In 2022 zet de bibliotheek haar inzet voort om nieuwe functies uit te voeren, zoals een gedeelte van de veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 januari 2022

In 2021 heeft het Commissariaat voor de Media voor een periode van vijf jaar opnieuw een lokale omroep aangewezen

Belangrijkste resultaten 2022

De raad geeft advies over de representativiteit van het pbo en geeft voorkeur aan in geval van meerdere kandidaat-omroepen

Een lokale omroep die voor Wassenaar een lokaal toereikend media-aanbod verzorgt

Toelichting

Veranderopgave Inburgering

Deze wordt beleidsmatig toegelicht in taakveld 6.5.

Taakveld: 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Gebiedsontwikkeling Valkenburg

Klimaatverandering

Belangrijkste resultaten 2022

Uitvoering bomencompensatieplan Rijnlandroute
t.b.v. Valkenburg/Groene zone

Uitvoering Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide

Communicatie over aangepast kapvergunningstelsel
en handreiking Bomen

Ontwikkelen Strandvisie 2030

Herstel Historische buitenplaatsen

Toelichting

Groene Zone / Valkenhorst

In 2022 zijn de werkzaamheden en besluitvorming ten behoeve van het project 'De Groene Zone' gericht op drie majeure onderwerpen; De ecologische verbindingszone, het ingediende beroepsschrift tegen het Bestemmingsplan Valkenhorst Katwijk en de Beperkte Gebiedsvisie.

Halverwege 2022 heeft de provincie Zuid-Holland de voorlopige beschikking uit 2018, omgezet in een definitieve subsidie ten behoeve van de Ecologische Verbindingszone. In het ontwerp dat topografisch grofweg langs het rijksmonument 'De Tankgracht' loopt zijn de natuurdoelen uit het NatuurNetwerk Nederland ingepast.

Eind juni 2022 heeft de gemeenteraad van Katwijk het bestemmingsplan 'Woongebied Valkenhorst' vastgesteld. Ondanks de, in 2021, ingediende zienswijzen is volgens het College en gemeenteraad van Wassenaar hier niet voldoende tegemoetgekomen. Het College van B&W heeft daarom besloten een beroepsprocedure te starten op het door Katwijk vastgestelde Bestemmingsplan. Ook de Raadswerkgroep Groene Zone is betrokken geweest bij de vormgeving van het beroepsschrift. Het college van B&W is in afwachting op de inhoudelijke behandeling van het beroep. Naar verwachting zal dit in 2023 plaatsvinden.

Mede vanwege de gerechtelijke uitspraak over het vastgestelde bestemmingsplan 'Ammonslaantje naast nr. 39' heeft het College besloten een gebiedsvisie op te stellen over de bebouwde noordrand van Wassenaar. Deze, beperkte, gebiedsvisie dient richting te geven aan ambities met betrekking tot woningbouw, bedrijvigheid, en agrarische activiteiten. Het nieuwe College heeft besloten de Beperkte Gebiedsvisie te integreren in een Integrale Gebiedsvisie, waardoor de beperkte visie niet ter besluitvorming is voorgelegd aan College en

gemeenteraad. Het spreekt voor zich dat opgehaalde meningen en visies uit de participatie worden meegenomen in de integrale visie.

Uitvoering bomencompensatieplan Rijnlandroute Valkenburg/Groene zone

In kader van de Rijnlandroute is bomencompensatie noodzakelijk. De bomencompensatie bij de Kokshornlaan is in het najaar gerealiseerd. Bomenscompensatie op de Oostdorperweg, Hogeboomseweg en Maaldrift is in voorbereiding.

Vitaal en authentiek houden van Duin Horst & Weide/Nationaal Park Hollandse Duinen (staat ook bij erfgoed)

2022 was het jaar waarin de projecten en daarmee ook de verantwoording van het eerste Meerjarenprogramma (MJP) van Duin, Horst en Weide 2018-2022 heeft plaatsgevonden. Tegelijkertijd is de doorontwikkeling van het MJP 2022-2026 onder de loep genomen om te komen tot concreet uitvoerbare projecten. In eerste instantie is daarvoor gekeken naar MRDH-rapport 'Een vitaal metropolitaan Landschap Duin, Horst en Weide'. Vanaf eind 2022 wordt mede op verzoek van de provincie actief deelgenomen aan de ontwikkeling van de gebiedsplannen die de provincie als gebiedsautoriteit moet opstellen voor het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Duin, Horst en Weide valt in zijn geheel binnen het deelgebied voor de Kust en Duinen. Passend binnen de samenhangende benadering die de Omgevingswet voorstaat, moet een programma ontwikkeld worden waar ruimte voor herstel van de natuur wordt geboden, de kwaliteit van water en bodem wordt verbeterd en maatregelen tegen de klimaatverandering worden genomen. Vanuit het MJP 2022-2026 wordt gekeken naar het leggen van verbindingen, het vinden van meekoppelkansen en co-financiering om zo te komen tot een toekomstbestendig landschap.

In 2022 is een bijdrage geleverd aan onderzoek van het Nationaal Park Hollandse Duinen naar het bezoekersmanagement met als doel dat er een meer evenwichtige spreiding van recreatiedruk plaatsvindt. Voor het vergroten van de herkenbaarheid en zichtbaarheid van het Nationaal park zijn een drietal informatieborden ontwikkeld op markante punten in het dorp en aan de kust.

Aangepast kapvergunningstelsel en handreiking bomen

Het aangepast kapvergunningstelsel is met de wijziging, bomen binnen 2 meter van een gevel mogen vergunningsvrij worden gekapt, in juni vastgesteld.

De voorbereidingen voor de handreiking bomen is afgerond. De besluitvorming is vertraagd en wordt voorzien in begin 2023.

Wassenaar als landgoed aan zee: herstel landgoederen Rust en Vreugd en De Wittenburg

Nadat de afronding van de juridische procedure en het veilig stellen van de subsidie van de Provinciale Erfgoedlijnen vond in het voorjaar de feestelijk startbijeenkomst plaats voor het herstel van het park Rust en Vreugd. De gemeente voert dit project als beheerder samen uit met de eigenaar, Stichting Rust en Vreugd. Voor het wegwerken van achterstallig onderhoud is begonnen met het verwijderen van zaailingen en opschot. Daardoor komt er weer licht en lucht voor het herstel van de onderbeplanting, wat zowel de natuur- als cultuurwaarden ten goede komt. Ook wordt zo de historische parkaanleg van dit rijksmonument, die teruggaat tot de achttiende eeuw, weer beter zichtbaar. Gestart is met de voorbereidingen voor de aanplant van nieuwe bomen en struiken, die voor 2023 gepland staat.

Om verder uitvoering te geven aan de Groen- en Watervisie stond voor het herstel van park De Wittenburg 2022 in het teken van het doen van onderzoek en het voorbereiden van het vergunningstraject. Het concept visie- en herstelplan is in mei aan de eigenaar van Kasteel De Wittenburg, de gebruikers en omwonenden van het park gepresenteerd. De ontvangen input is verwerkt. Nadat eerder voor deze voorbereidende fase subsidie is ontvangen van de Provinciale Erfgoedlijn Landgoederen, kon zo ook voor de tweede fase een subsidieaanvraag worden ingediend. Nadat deze besloten aanvraag is geprioriteerd, is vervolgens subsidie voor het herstelplan aangevraagd. De werkzaamheden voor beide parken zullen doorlopen tot in 2024.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband Landschapstafel Duin, Horst en Weide

Juridische vorm	Samenwerkingsverband
Vestigingsplaats	Gemeente Leidschendam-Voorburg (financiën ondergebracht)
Bestuur en toezicht	De Landschapstafel is de bestuurlijke samenwerking van 6 gemeenten (Den Haag, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer), maatschappelijke organisaties en ondernemers. Elke gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van haar eigen projecten.
Doelstelling	Behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van Duin Horst & Weide, gericht op waarborgen van authenticiteit, versterken van de vitaliteit en het vergroten van de leefbaarheid. Er is een gemeenschappelijk uitvoeringsprogramma, het Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide. De provincie Zuid-Holland heeft 50% cofinanciering toegezegd voor uitvoering van het programma.
Bestuurlijk belang	Voor Wassenaar neemt de portefeuillehouder Ruimte en duurzaamheid deel aan het overleg.

Wat heeft het gekost

P5 Sport, cultuur en recreatie bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. actueel / rekening
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	110	148	148	0
	Lasten	-355	-393	-471	-77
	Saldo	-244	-245	-322	-77
5.2 Sportaccommodaties	Baten	170	170	230	60
	Lasten	-1.047	-1.278	-1.254	24
	Saldo	-877	-1.108	-1.025	83
5.3 Cultuurpresent.,-prod.en-particip	Baten	38	55	52	-3
	Lasten	-390	-413	-400	14
	Saldo	-352	-358	-347	11
5.4 Musea	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-9	-9	-9	-1
	Saldo	-9	-9	-9	-1
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	9	9	9	0
	Lasten	-290	-317	-348	-30
	Saldo	-281	-308	-339	-31
5.6 Media	Baten	134	134	134	0
	Lasten	-650	-716	-741	-25
	Saldo	-516	-582	-607	-25
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	Baten	180	313	464	151
	Lasten	-3.653	-4.238	-4.415	-177
	Saldo	-3.473	-3.924	-3.951	-26
Totaal baten		642	830	1.037	208
Totaal lasten		-6.394	-7.364	-7.637	-273
Saldo van baten en lasten		-5.752	-6.535	-6.600	-65
Onttrekking reserves		68	609	398	-212
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		68	609	398	-212
Programma resultaat		-5.684	-5.925	-6.202	-277

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering (per saldo nadelig € 77.000)

- Voor het zwembad is een Specifieke Uitkering IJZ aangevraagd bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Deze baten en lasten van € 93.000 zijn niet geraamd en veroorzaken daarmee een budgettair neutrale afwijking.
- De specifieke uitkering sportstimulering is een regeling ter compensatie van de btw-regeling op sportcomplexen. Voor deze baat is op dit taakveld een structureel bedrag opgenomen in de begroting van € 100.000. De voor 2022 toegekende voorlopige uitkering bedraagt € 64.000 en heeft op meerdere

taakvelden betrekking. Het netto-nadelig effect voor de gemeente bedraagt daarom voorlopig € 36.000. Definitieve vaststelling van de SPUK Sport 2022 vindt plaats in 2023.

- In 2022 is aan sportsubsidies € 27.000 meer toegekend dan gebudgetteerd.
- Het budget van € 40.000 voor een sportcoördinator is in 2022 niet tot besteding gekomen. Dit bedrag is als brede impuls voor combinatiefuncties via de algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen. Voorgesteld wordt dit budget via resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (per saldo voordelig € 83.000)

- Op dit taakveld zijn voor € 60.000 bedragen verantwoord die in het kader van de SPUK sportstimulering zijn ontvangen (zie toelichting bij taakveld 5.1).
- Voor transitiekosten in het kader van de realisatie van de combisporthal aan de Dr. Mansveltkade is in de meerjarenbegroting een budget van € 485.000 opgenomen, verspreid over de jaren 2021 tot en met 2023. Van de voor 2021 en 2022 begrote € 320.000 is € 132.000 niet tot besteding gekomen. Van de oorspronkelijke € 485.000 is een deel van € 300.000 bestemd voor kosten die door De Kieviten worden gemaakt. In 2022 zijn door De Kieviten geen kosten gedeclareerd. Om ervoor te zorgen dat het volledige bedrag van € 300.000 in 2023 beschikbaar is, wordt voorgesteld een bedrag van € 135.000 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.
- Voor sporthal 'De Schulpwei' is per saldo € 61.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit heeft te maken met het terugnemen van het beheer en onderhoud.
- Overige verschillen zijn een opeenstapeling van kleine afwijkingen.

Taakveld 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie (per saldo nadelig € 26.000)

- Groen beheer en onderhoud (per saldo voordelig € 52.000). De uitgaven voor beheer en onderhoud groen zijn € 34.000 hoger dan begroot. Deze overschrijding heeft met name betrekking op klein onderhoud. Aan extra baten is een bedrag van € 86.000 ontvangen. Hiervan betreft € 60.000 een bijdrage groencompensatie Kokshoornlaan, € 15.000 een extra subsidiebedrag voor park Wittenburg en € 11.000 een extra subsidiebedrag voor monumentaal groen.
- Water (per saldo voordelig € 149.000). Voor het maai- en slootwerk was € 120.000 begroot waarvan € 60.000 extra middels de voorjaarsnota beschikbaar is gesteld. De werkelijke uitgaven bedroegen € 71.000. De werkzaamheden zullen in 2023 worden voortgezet. Voorgesteld zal worden het niet bestede budget van € 49.000 over te hevelen naar 2023. Het overige voordeel betreft lagere reparatiekosten, uitgesteld groot onderhoud en lagere kapitaallasten.
- Strand (per saldo nadelig € 60.000). De uitgaven voor het strand zijn € 67.000 hoger dan begroot. Deze tegenvaller is veroorzaakt door extra schoonmaakwerkzaamheden in de zomermaanden. Daarnaast waren de huuropbrengsten van strandpaviljoens € 7.000 hoger.
- Overige verschillen van per saldo € 167.000 nadelig voornamelijk door hogere toerekeningskosten ambtelijke capaciteit.

Toelichting reservemutaties

- Aan de reserve grote projecten is € 135.000 minder onttrokken omdat De Kieviten nog geen transitiekosten hebben gedeclareerd.
- Zowel het budget voor het 'Cultuuranker' als het budget 'Katalysator bij erfgoed' is gedeeltelijk besteed. Het 'Coronabudget cultuur' is naar 2023 doorgeschoven. Hierdoor is € 60.000 minder onttrokken aan de algemene reserve.
- Aan de reserve groencompensatie Amerikaanse ambassade is € 17.000 minder onttrokken dan begroot. In 2023 zullen inrichtingskosten worden gemaakt die in eerste instantie gedekt kunnen worden uit het nog beschikbare saldo van deze reserve.

P6 Sociaal Domein

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden;

Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen;

Wassenaar is veilig en er is sociale cohesie;

Er is een duurzaam en goed bereikbaar systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats;

Inwoners die hulp nodig hebben, krijgen de juiste ondersteuning op tijd.

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De overschrijdingen op Wmo en jeugdzorg en de toenemende problematiek van armoede en schulden

De coronapandemie in 2020, doorlopend in 2021, veroorzaakt veel psychosociale problematiek onder jeugd en volwassenen

Belangrijkste resultaten 2022

Preventie moet, samen met andere maatregelen, dure individuele voorzieningen helpen voorkomen. Het afnemend budget zal bepalend zijn voor de prioritering en ambities van 2022

Voortdurend inzet op eenzaamheid, armoede/schulden en langer thuis wonen

Extra aandacht voor de door de coronapandemie veroorzaakte psychosociale problematiek

Festiviteiten en activiteiten ten behoeve van cohesie in de samenleving versterken onder meer door de niet gerealiseerde activiteiten van 2021 (door corona) uit te voeren

Toelichting

Preventie is een belangrijk instrument om (de groei van) duurdere zorg te voorkomen of af te remmen. In 2022 is de samenwerking tussen de geïndiceerde zorg en het preventief veld in 2022 versterkt. We zien een stagnatie in de groei van de meldingen voor een Wmo-ondersteuning.

Het budget voor het preventief veld is de afgelopen jaren afgenomen. Het werk is toegenomen.

Er komen meer vragen en meldingen naar het preventief veld

Er is extra aandacht besteed aan de door de coronapandemie veroorzaakte problematiek zoals eenzaamheid, schulden, angst, depressie.

Er is een nieuwe crisis ontstaan in 2022, namelijk (energie-)armoede.

Het sport- en preventieakkoord heeft als resultaat dat meer Wassenaarders de weg vinden naar meer bewegen en een gezonder leven. Dit geeft ook resultaten bij het bestrijden van eenzaamheid. Ontmoeting stimuleert sociale contacten, vergroot je netwerk en kan bijdragen aan minderen van eenzaamheid.

In 2022 is een uitgebreid participatietraject gelopen met inwoners en partijen in Wassenaar met als resultaat een inclusie-agenda voor Wassenaar met prioritering.

Taakveld: 6.2 Toegang & eerstelijnsvoorzieningen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

In de nieuwe organisatie zal de toegang tot de dienstverlening voor wettelijke taken eenduidig worden belegd bij een gemeentelijk loket en bij een sociaal kernteam (in 2022 jeugd apart)

Belangrijkste resultaten 2022

Een sterk samenwerkend sociaal kernteam voor het zorg en welzijnsveld, in combinatie met participatie en Wmo waarbij dienstverlening met bijbehorende indicatoren worden gemonitord.

Toelichting

In 2022 start de ontwikkeling naar het Sociaal Team Wassenaar. Gerealiseerd is: Eén toegang (telefonisch, chat, mail). Daarmee zijn we gekomen tot een van de belangrijkste te bereiken resultaten van 2022: een sterk samenwerkend Sociaal Team Wassenaar: één voordeur voor de inwoner (en professional) voor alle vragen op het gebied van een actief, sociaal en gezond leven, per januari 2023. Integraal werken vervangt samenwerken.

Er zijn participatief afspraken gemaakt over de entiteit van het Sociaal Team Wassenaar, en de aansturing binnen dat team. Ook zijn er participatief afspraken gemaakt over welke activiteiten en diensten binnen het team geboden worden door welke maatschappelijke partijen. Onder deze diensten behoort ook de sterke triage zodat alleen de vragen/ casussen die in het Sociaal Team Wassenaar thuis horen daar ook direct komen. Ten slotte zijn er afspraken gemaakt over de (wijze van) financiering van de activiteiten en diensten binnen en buiten het Sociaal Team. Het integraal werken zal gerealiseerd worden door als één team te werken en naar buiten te treden én door preventie en curatie gecombineerd in één 0 tot 100+ team te laten werken.

Het Sociaal Team Wassenaar start per 2023. Het Sociaal Team Wassenaar is 5 dagen per week 8 uur per dag bereikbaar waarmee de gemeente uitvoering geeft aan haar wettelijke taak voor het in stand houden van

algemene en collectieve welzijnsvoorzieningen en adequate toeleiding naar jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, daar waar nodig. Een Sociaal Team is geen crisisteam.

Inwoners kunnen bij ingrijpende zaken buiten kantooruren terecht bij bijvoorbeeld de politie of de huisarts 24-uurs hulpverlening is daarmee geborgd. Waar nodig wordt afgestemd met het Crisis Interventie Team (CIT) Er wordt veel samengewerkt met de GGZ.

Taakveld: 6.3 Inkomensregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het Rijk stuurt op het terugdringen door gemeenten van het aantal uitkeringsgerechtigden door middel van financiële prikkels

Er is een toenemende vraag van werkenden naar ondersteuning op het gebied van schuldhulpverlening en minimabeleid

Belangrijkste resultaten 2022

Zorgen voor financiële zelfredzaamheid door het geven van inkomensondersteuning aan wie dat nodig heeft, waarbij speciale aandacht uitgaat naar ondersteuning van minima en naar schuldhulpverlening

Het uitvoeringsplan financiële zelfredzaamheid voor een integrale aanpak binnen het sociaal domein van armoede- en schuldenproblematiek wordt uitgevoerd

Uitvoering Minimabeleid inclusief kindpakket

Toelichting

Het jaar 2022 was wederom een onzeker jaar voor veel mensen. het jaar begon nogmaals met een lockdown vanwege het hoge aantal coronabesmettingen. Daarnaast stegen de kosten voor energie sterk sinds het najaar van 2021. Door de Russische inval in Oekraïne in februari en de Europese reactie hierop stegen de energiekosten verder. Tot slot kregen we, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne, te maken met een historisch hoge inflatie op bijvoorbeeld voedsel en andere levensbehoeften. De forse prijsstijgingen raakt mensen in hun bestaanszekerheid of dat van hun bedrijf. Steeds meer mensen maken zich hier zorgen over.

Tegelijkertijd is er sprake van een zeer hoge mate van personeelskrapte in bijna alle sectoren. Het aantal openstaande vacatures in onze arbeidsmarktregio blijft groeien en schept perspectief voor mensen die in een uitkeringssituatie verblijven en een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Zo vinden inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt vrij snel weer betaald werk. Mede hierdoor daalt het aantal mensen in de bijstand. Eind 2022 ontvingen 305 mensen (huishoudens) een bijstandsuitkering tegenover 330 mensen (huishoudens) aan het begin van het jaar. De afname van bijna 8% ligt boven het landelijk gemiddelde.

Minimaregelingen zijn bedoeld voor mensen die moeten rondkomen van een zeer laag inkomen. hieronder vallen mensen met een bijstandsuitkering en mensen met een laag inkomen uit werk of een andere uitkering. De bestaanszekerheid staat onder druk. Het koopkrachtpakket van het kabinet moet voorkomen dat meer mensen in armoede terechtkomen. Aanvullend op de landelijke maatregelen komen inwoners van Wassenaar in

aanmerking voor verschillende minimaregelingen. In 2022 is een kleine afname te zien van het gebruik van de minimaregelingen ten opzichte van vorig jaar.

De energieprijzen zijn flink gestegen in 2022. Het aantal huishoudens dat in energiearmoede leeft is toegenomen. Hierdoor is onder andere in 2022 een uitkering in het leven geroepen in de vorm van een energietoeslag. De gemeente heeft voor de uitvoering én de uitkering van de energietoeslag financiële middelen gekregen van de Rijksoverheid om alle inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum de energietoeslag uit te keren. De energietoeslag is aan 827 inwoners van Wassenaar toegekend. Hiermee heeft de gemeente ongeveer 90% van de inwoners met een laag inkomen weten te bereiken.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband Gemeenschappelijke afdeling Werk en Inkomen

Juridische vorm	Samenwerking op basis van een overeenkomst
Vestigingsplaats	Leidschendam-Voorburg
Bestuur en toezicht	Het samenwerkingsverband heeft geen eigen bestuur waarin bestuurders van de gemeenten zitting hebben.
Doelstelling	Per 1 januari 2012 zijn de gemeenten Voorschoten, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar een samenwerkingsovereenkomst aangegaan om de werkzaamheden en dienstverlening op het gebied van Werk en Inkomen door de gemeente Leidschendam-Voorburg te laten verzorgen. De samenwerking is per 1 juli 2017 in een geactualiseerde overeenkomst voortgezet.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijke besluiten rond Werk en Inkomen worden separaat in de respectievelijke gemeenten genomen. De samenwerkingsovereenkomst kent een bestuurlijk overleg W&I. Aan dit overleg neemt deel de Portefeuillehouder Werk en Inkomen.

Taakveld: 6.4 WSW en beschut werk

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022 wordt voor de vrijwillige participatie geïmplementeerd door lokale partijen. Mensen die niet naar betaald werk begeleid kunnen worden zullen zoveel mogelijk naar vrijwilligerswerk bemiddeld worden

Belangrijkste resultaten 2022

Monitoring en evaluatie van Re-integratie- en Participatiebeleid

Maatwerk op grond van Beschut werk in het kader van de Participatiewet voor de nieuwe doelgroep bij Provalu.

Toelichting

De uitvoering van beschut werk is ondergebracht bij uitvoeringsorganisatie Provalu (in 2021 zijn MareGroep en Servicepunt Werk samengevoegd tot één nieuwe organisatie onder de naam Provalu).

Taakveld: 6.5 Arbeidsparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het nieuwe arbeidsmarktbeleid 2019-2022 leidt tot een aparte aanpak van personen die reïntegreren naar werk en degenen die in staat worden gesteld te participeren in de samenleving

Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 januari 2022

Het Rijk stelt financiële middelen ter beschikking aan de arbeidsmarktregio om samenwerking te verstevigen

Belangrijkste resultaten 2022

Inkoop van goede trajecten die leiden naar participatie en zelfredzaamheid van inburgeraars zoals statushouders en gezinsmigranten. Verstevigen van het netwerk voor deze groep

Uitvoering arbeidsmarktbeleid en re-integratiebeleid

Regionaal arbeidsmarktbeleid

Toelichting

Er is uitvoering gegeven aan het re-integratie- en participatiebeleid 2019-2022. Dit betekende meer focus op kandidaten vanuit re-integratie richting werk helpen. Mede door de krappe arbeidsmarkt zijn hier goede ontwikkelingen geweest. Ondanks soms lastige economische omstandigheden. De dalende trend van het aantal mensen met een bijstandsuitkering is ook in de gemeente Wassenaar verder doorgezet.

Eind van het jaar is onderzoek gedaan hoe meer mensen vanuit de participatie aan het werk geholpen kunnen worden of richting meedoen geholpen kunnen worden. De uitkomsten zijn gepresenteerd aan de raad en vormen mede input voor het nieuw op te stellen re-integratie en participatiebeleid in 2023.

Vanuit de arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal zijn extra gelden ingezet om door middel van het regionaal mobiliteitsteam meer aandacht te besteden aan jongeren, voormalig ondernemers en senioren aan het werk te helpen.

Taakveld: 6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen die nodig zijn om langer thuis te wonen

In afwachting van landelijke discussie over de nieuwe wet- en regelgeving blijft een focus nodig op het stimuleren van de zelfredzaamheid van de inwoners

Belangrijkste resultaten 2022

Kostenbesparende maatregelen Wmo en zelfredzaamheid

Opzetten van collectieve voorzieningen zoals scootmobielpool

Mensen vroegtijdig informeren en adviseren over zelfredzaamheid

Collectieve voorlichting aan bewoners en samenleving over levensloopbestendig wonen

Toelichting

Kostenbesparende maatregelen

Er is een tempering zichtbaar van de Wmo-kosten. In 2022 is geïnvesteerd in het preventieve veld en de versterking van de uitvoering. De uitvoerders verwijzen vaker door naar algemene voorzieningen en voorkomen een beroep op duurdere zorg. In 2022 zijn alle kostenbesparende maatregelen doorgevoerd behalve de scootmobielpool. Hiervoor wordt een alternatief project voorbereid in 2023.

De maatregelen die wel zijn uitgevoerd zijn en die horen bij zowel 6.6 als 6.71.:

- Via De Wassenaarse Krant wordt voorlichting gegeven. De bijlage Zorgen voor Morgen geeft aan wat inwoners kunnen doen om gezond en zelfredzaam te blijven en langer thuis te blijven wonen.
- De Wmo uitvoering is getraind voor het doen van zorgvuldiger onderzoek en wijzen vaker door naar algemene voorzieningen in het voorliggend veld.
- De voorbereiding van het sociaal team is afgerond en het sociaal team is per 1-1-23 van start gegaan.

Taakveld: 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen die nodig zijn om langer thuis te wonen

In afwachting van landelijke discussie over de nieuwe wet- en regelgeving blijft een focus nodig op

Belangrijkste resultaten 2022

Uitvoeren kostenbesparende maatregelen Wmo en zelfredzaamheid

Mensen vroegtijdig informeren en adviseren over zelfredzaamheid (zie ook 6.6.)

We willen meer doelgroepen in de algemene voorzieningen opnemen, om het beroep op dure

het stimuleren van de zelfredzaamheid van de inwoners

We bereiden in 2021 de decentralisering voor van beschermd wonen

maatwerkvoorzieningen te voorkomen

Uitvoering beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2025

Verordening Wmo wordt in 2022 aangepast aan decentralisatie-opgave van 1-1-2023

Toelichting

Voor uitvoering van de kostenbesparende maatregelen zie 6.6.

Er is een uitbreiding van activiteiten in de buurtcentra (de algemene voorzieningen) die passen in een actieve en gezonde leefstijl van ouderen. Ook preventieve welzijnsondersteuning hoort hierbij. De focus op mede op valpreventie en het stimuleren van een passend beweegaanbod.

De verordening wordt pas in 2023 aangepast omdat de decentralisatie Beschermd Wonen weer een jaar is uitgesteld.

Er is gestart met de voorbereiding van de inkoop Begeleidingsproducten die per 1-1-24 ingaat.

Schuldhulpverlening

In 2022 is verder gewerkt aan de uitvoering van het beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024. 20 inwoners hebben zich gemeld voor schuldhulpverlening in Wassenaar. Naast schuldbemiddeling werkt de gemeente ook met saneringskrediet. Dat zorgt voor overzicht en rust waardoor de inwoner zich weer kan richten op de toekomst. Het team Vroeg Eropaf (vroegsignalering) heeft meer dan 200 huishoudens bereikt op basis van signalen van woningcorporaties, zorgverzekeraars, energiebedrijven en andere schuldeisers. Mede door het afleggen van huisbezoeken in de avond. Daarnaast is de gemeente aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulproute (NSR) om inwoners en ondernemers sneller gepaste hulp aan te kunnen bieden. Het aantal bezoekers Geldfit (toegangspoort NSR) is in 2022 minimaal 420 en er zijn meer dan 84 adviezen gegeven. Het werkelijk aantal bezoekers ligt echter veel hoger door de doorontwikkeling van Geldfit met de lancering van verschillende gidsen, zoals bijvoorbeeld de digitale energiegids.

Taakveld: 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De kosten voor jeugdhulp stijgen. Er wordt steeds vaker, langer en intensiever gebruik gemaakt van (voornamelijk ambulante) professionele hulp en steun bij opvoed- en opgroei problemen. Uitdaging voor 2022 is om verder te gaan met het keren van het tij qua kosten, of in ieder geval met het afvlakken van de groeicurve zodat de kosten beheersbaar worden en de kwaliteit van zorg op peil blijft

Belangrijkste resultaten 2022

Uitvoeren kostenbesparende maatregelen jeugdhulp

Toelichting

Kostenontwikkeling jeugdhulp

De gemeenten hebben sinds de decentralisatie in 2015 te maken met stijgende tarieven en een toenemend gebruik van de jeugdhulp. Ook in 2022 zijn de uitgaven voor jeugdhulp gestegen.

Maatregelen jeugdhulp

Er zijn verschillende acties ondernomen om de kosten voor jeugdhulp omlaag te krijgen en waar mogelijk om te buigen naar het lokale veld, zoals:

- Het doorontwikkelen van het plan voor het vormen van een jeugdteam binnen het toekomstige sociaal team Wassenaar, dat per januari 2023 van start zal gaan.
- Het ontwikkelen van de kaders voor een manifest jeugd van Wassenaar, waarmee vanuit gedeeld gedachtegoed normaliserend te werk wordt gegaan door de lokale professionals. De invulling van het manifest en daarmee het starten van het normaliseringsproces zal in eerste instantie gedaan worden door de professionals van het jeugdteam gedurende de ontwikkeling van het jeugdteam in 2023. Hiermee wordt aansluiting gemaakt voor de doelgroep 16- op het programma Mentaal Lokaal.
- Het lokaal uitvoering geven aan de implementatie van Beter Samenspel ter verdere versterking van de jeugdbeschermingsketen.
- Structurele inzet van de praktijkondersteuner jeugd bij de huisartsen in Wassenaar, waardoor het aantal verwijzingen naar de Jeugd-GGZ vanuit de huisartspraktijken verder is teruggedrongen doordat jeugdigen door de praktijkondersteuner jeugd eerder passende hulp hadden.
- Gebruik van het regionale richtinggevend kader door de jeugdconsulenten met als doel het grip krijgen op zorgzwaarte en duur van de trajecten.

Inkoop lokaal en regionaal

- Intensieve Ambulante Gezinsbegeleiding is in 2022 ingekocht als onderdeel van het aanbod dat via de samenwerkingspartners binnen het CJG / het jeugdteam zonder indicatie in te zetten is voor kwetsbare gezinnen.
- De ontwikkel- en resultaatovereenkomsten die in 2021 zijn afgesloten met een groot aantal aanbieders in Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden verband hebben we herzien en verlengd. Hierdoor hebben we verbeteringen kunnen doorvoeren in het aanbod en is er een breed scala aan voorzieningen beschikbaar voor de jeugd in Wassenaar.
- Er is een addendum meerkosten corona 2022 aan de contracten toegevoegd, waarmee aanbieders met middelen vanuit het Rijk gecompenseerd worden voor de nadelige financiële effecten van de coronapandemie die begin 2022 nog heerste, *tevens zijn hierin afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over het bovenmatige ziekteverzuim in 2022.*
- *Diverse zorgaanbieders hadden te maken met groot personeelsgebrek en geschikt personeel is moeilijk te vinden. Hierdoor hebben aanbieders niet meer alle jeugdigen met een indicatie kunnen helpen zijn de wachtlijsten bij de aanbieders toegenomen.*
- De werkwijzen in relatie tot het berichtenverkeer, de bestedingsruimte en het richtinggevend kader zijn aangepast om de administratieve lastendruk voor aanbieders te verlichten.

Regiovisie jeugdhulp Haaglanden

De Regiovisie is een meerjarenkader en omvat activiteiten die stapsgewijs en veelal doorlopend zullen worden uitgevoerd.

- De tien gemeenten uit de regio Haaglanden hebben, met onder andere hulpverleners, aanbieders, inwoners, onderwijs en huisartsen, de gezamenlijke ambities voor de jeugdhulp 2021 - 2026 geformuleerd en uitgewerkt tot een regiovisie.
- In 2022 hebben we uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsplan Regiovisie en hebben we een start gemaakt met de actualisatie ervan. In het uitvoeringsplan zijn de onderwerpen geprioriteerd waaraan uitvoering gegeven wordt;
- In 2022 hebben we de eerste Regiovisiemonitor opgeleverd, welke inzicht geeft in de behaalde resultaten per thema van de Regiovisie.

Taakveld: 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Per 1-1-2022 worden we inhoudelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van Beschermd Wonen. De financiële verantwoordelijkheid volgt in 2023 en bereiden we in 2022 voor.

Belangrijkste resultaten 2022

We geven uitvoering aan Beschermd Wonen en dragen zorg dat nieuwe cliënten de juiste zorg en ondersteuning ontvangen

We bereiden ons voor op de financiële decentralisatie van Beschermd Wonen. Regionale afspraken over financiën leggen we vast in een nieuw convenant

Verstevigde verbindingen en afspraken in het zorg- en veiligheidsnetwerk

Mentaal Lokaal wordt verder ontwikkeld tot een operationeel netwerk

Uitvoering suicidepreventieplan 2021/2022

Toelichting

Decentralisatie beschermd wonen

Voorwaarde voor de financiële decentralisatie van 'Beschermd Wonen' is de invoering van het woonplaatsbeginsel en de herverdeling van de financiële middelen over alle gemeenten. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze randvoorwaarden vertraging hebben opgelopen en dat de decentralisatie pas plaatsvindt op 1-1-2024. Als gevolg hiervan is ervoor gekozen om het huidige convenant te verlengen en pas in 2023 een nieuwe set regionale (financiële) samenwerkingsafspraken en de governance vast te leggen voor 2024.

In 2022 is de wachtlijst voor een beschermd wonen plek kleiner geworden en zijn meer voorzieningen voor beschermd wonen beschikbaar gekomen voor inwoners uit de regiogemeenten waaronder Wassenaar. Er is

gewerkt aan de voorbereiding van de decentralisatie om per 1-1-2024 als Wassenaar klaar te zijn voor de nieuwe wettelijke verantwoordelijkheid. Ter voorbereiding op de decentralisatie wordt er in Wassenaar gewerkt aan het opzetten van een zogenaamde Wonen-Plus-voorziening waardoor Wassenaarders ook in de eigen gemeente dichtbij het eigen netwerk ondersteund kunnen worden.

Verstevigde verbindingen en afspraken in het zorg- en veiligheidsnetwerk

In 2022 is er onder leiding van de kwartiermaker zorg en veiligheid gestart met het versterken van de lokale keten zorg en veiligheid. Het doel is een sluitende keten voor alle inwoners. Onderdeel daarvan is een stevige verbinding met het Sociaal Team Wassenaar. Als alles lokaal is geprobeerd kan de expertise van het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden worden ingeschakeld.

Mentaal Lokaal Wassenaar

In 2022 is verder gewerkt aan het opzetten van Mentaal Lokaal Wassenaar dat als doel heeft om inwoners meer regie over hun mentale gezondheid te geven en instroom in dure ggz-voorzieningen te voorkomen. In 2022 zijn de volgende resultaten opgeleverd:

- Er is een start gemaakt met een Mentaal gezondheidsnetwerk waar partijen vanuit een gezamenlijke visie werken aan de mentale gezondheid van Wassenaar. De visie is bekend en wordt ondersteund door een brede groep partijen binnen Wassenaar.
- De samenwerking tussen GGZ-professionals, huisartsen en de gemeente is verbeterd. Hieronder valt ook de verbinding met het Sociaal Team Wassenaar.
- De eerste digitale versie van Mentaal Wegwijs waarmee inwoners laagdrempelig aanbod kunnen vinden om hun mentale gezondheid te verbeteren. (inclusief eerste set aan content)
- De eerste versie van de Hoofdleiding een kennisplatform waarop informatie te vinden is over mentale gezondheid, psychische klachten en sociaal welzijn. (contentdrager)
- Oplevering content mechanismen Hoofdleiding
- Er is vervolgfianciering binnengehaald (250k) waarmee Mentaal Lokaal de komende twee jaar doorontwikkeld kan worden.

Uitvoering suïcidepreventieplan 2021/2022

In 2022 is uitvoering geven aan het suïcidepreventieplan dat in samenwerking met Stichting 113 Zelfmoordpreventie is gestart om personen met suïcidale gedachten te kunnen helpen. Er is een structurele aanpak ontwikkeld waarin inwoners met suïcidale gedachten direct preventief hulp krijgen en worden begeleid naar structurele passende hulp en/of behandeling. In Wassenaar is er preventieve hulp ingezet voor 21 personen die een suïcidepoging hebben gedaan of ernstige suïcidale gedachten hebben gehad.

De ketensamenwerking tussen de gemeente, het sociaal domein, huisartsen, politie en de GGD is versterkt en er is verder gebouwd aan de zogenaamde supranet community, waarin bovenstaande maar ook andere preventieve activiteiten samenkomen. Naar verwachting wordt per 2024 suïcide preventie een wettelijke taak voor alle gemeenten. In Wassenaar is ervoor gekozen om nu al middelen vrij te maken om ook de komende jaren de lokale aanpak voort te zetten.

Taakveld: 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het behouden van de trend dat steeds minder jeugdigen te maken krijgen met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering

Belangrijkste resultaten 2022

Lokale implementatie en borging van Beter Samenspel

Versterken van het voorveld op het gebied van preventie

Q sturing

Contractmanagement, controle en verantwoording

Toelichting

Het percentage jeugdigen dat te maken heeft met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering is de afgelopen jaren stabiel. In de tweede helft van 2022 had 0,5% van alle jeugdigen in Wassenaar een jeugdbeschermingsmaatregel opgelegd gekregen (t.o.v. 1,1% van jeugdigen heel Nederland). Het gaat dus om een klein percentage van het totaal aantal jeugdigen in Wassenaar (bron: www.waarstaatjegemeente.nl).

Wassenaar is in 2021 gestart met de lokale implementatie van het programma Beter Samenspel i.s.m. de Gecertificeerde Instellingen, waaraan in 2022 verder vorm en inhoud is gegeven. Wassenaar neemt hiervoor deel aan het regionale projectleidersoverleg, heeft een lokale werkgroep met afgevaardigden van de gemeente en de gecertificeerde instellingen. In overeenstemming met de Gecertificeerde Instellingen heeft de gemeente een uitvoeringsplan opgesteld. Het programma Beter Samenspel stuurt op een betere en efficiëntere manier van samenwerking tussen het lokale team (vrijwillig kader) en de gecertificeerde instellingen (gedwongen kader) en bereidt de gemeente voor op het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming, dat per 2026 in werking treedt. Met de betere samenwerking tussen het vrijwillig en gedwongen kader beogen we een afname van het aantal en de duur van kinderbeschermingsmaatregelen.

In 2019 heeft een inkooptraject plaatsgevonden voor jeugdbescherming, jeugdreclassering, Crisisinterventieteam Haaglanden, Regionaal Expertisecentrum Haaglanden en Jeugdhulp-plus. Deze contracten lopen (2020 - 2024), waardoor er een breed aanbod van voorzieningen aanwezig is. Landelijke problematiek speelt echter ook in de regio Haaglanden, zoals het tekort aan medewerkers voor het uitvoeren van door de rechter opgelegde maatregelen en het beschikbaar hebben van aanbod voor zeer gespecialiseerde zorgvragen. Hiervoor is in 2022 verder geïnvesteerd in en uitvoering gegeven aan de Verbeterplannen Jeugdbescherming en wordt op regionaal niveau frequent overleg hierover gevoerd.

Door de ambitie om het aantal plaatsingen gesloten jeugdzorg terug te brengen naar nul in 2030, is de instroom in de jeugdhulpplus (JHP) sterk gedaald, sterker dan verwacht. Dit heeft geleid tot financiële problemen bij de aanbieders JHP. Om de zorgcontinuïteit te borgen (plicht voor gemeenten), werken gemeenten en aanbieders JHP aan herstel- en continuïteitsplannen en aan het ontwikkelen van alternatieve zorgvormen binnen de zorglocaties van de JHP-aanbieders.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
Werkvoorzieningsschap Kust-, Duin- en Bollenstreek (KDB)	6.4 Begeleide participatie
Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	6.72 Maatwerk dienstverlening 18- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Wat heeft het gekost

P6 Sociaal Domein bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. actueel / rekening
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	118	295	244	-51
	Lasten	-1.734	-2.229	-2.093	135
	Saldo	-1.617	-1.934	-1.850	84
6.2 Toegang & eerstelijnsvoorzieningen	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-933	-947	-916	30
	Saldo	-933	-947	-916	30
6.3 Inkomensregelingen	Baten	6.643	7.414	7.235	-178
	Lasten	-8.698	-10.001	-9.458	543
	Saldo	-2.055	-2.588	-2.223	365
6.4 WSW en beschut werk	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-1.067	-984	-1.002	-18
	Saldo	-1.067	-984	-1.002	-18
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	0	0	3	3
	Lasten	-1.304	-1.431	-1.182	249
	Saldo	-1.304	-1.431	-1.179	252
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-1.174	-1.094	-1.079	16
	Saldo	-1.174	-1.094	-1.079	16
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	150	155	279	124
	Lasten	-3.374	-3.868	-3.723	145
	Saldo	-3.224	-3.713	-3.444	269
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-4.227	-6.210	-6.128	82
	Saldo	-4.227	-6.210	-6.128	82
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-195	-288	-251	37
	Saldo	-195	-288	-251	37
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-1.330	-2.097	-1.434	663
	Saldo	-1.330	-2.097	-1.434	663
Totaal baten		6.911	7.863	7.761	-102
Totaal lasten		-24.036	-29.149	-27.266	1.883
Saldo van baten en lasten		-17.125	-21.286	-19.505	1.781
Onttrekking reserves		2.632	2.841	2.507	-334
Toevoeging reserves		-1.310	-1.310	-1.310	0
Mutaties reserves		1.322	1.531	1.197	-334
Programma resultaat		-15.804	-19.754	-18.308	1.447

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Specifieke uitkering nieuwe wet inburgering (baten nadeel € 83.000, lasten voordeel € 83.000)

Voor de specifieke uitkering inburgering ondersteunt de gemeente statushouders en migranten bij inburgeringstrajecten. Dit traject loopt door in 2023. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld deze middelen opnieuw beschikbaar te stellen in 2023 voor de ondersteuning van de doelgroep.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Specifieke uitkering energiearmoede (baten nadeel € 228.000, lasten voordeel € 228.000)

Voor de specifieke uitkering energiearmoede zijn zowel de uitgaven (voordeel € 227.500) als inkomsten (nadeel € 227.500) niet gerealiseerd. Het project is in 2022 gestart, daar zijn echter nog maar minimale uitgaven gedaan. Bij resultaatbestemming zal worden voorgesteld om deze middelen in 2023 op de begroting te brengen.

Bijzondere bijstand (voordeel € 183.000)

Voor de bijzondere bijstand zijn de uitgaven € 183.000 lager uitgevallen.

Gebundelde uitkering (BUIG) (voordeel € 151.000)

Het aantal uitkeringen wat is uitgekeerd is lager als geraamd, dit zorgt voor een voordeel van € 151.000 op dit onderdeel.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Jaarplan W&I (voordeel € 110.000)

De reguliere uitvoeringslasten voor het jaarplan van W&I zijn lager uitgevallen dan geraamd.

Ook staat hier een dekking voor kosten vanuit het jaarplan voor inburgering. Deze worden verantwoord op taakveld 6.1

Ondersteuning statushouders (voordeel € 71.000)

De lasten zijn uiteindelijk € 71.000 lager uitgevallen.

W&I participatie en re-integratievoorziening (voordeel € 69.000)

De lasten voor de participatie en re-integratievoorzieningen zijn lager dan begroot.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Kinderopvangtoeslagaffaire (voordeel € 124.000)

Op dit taakveld wordt de bijdrage voor de gedupeerden van de kinderopvangtoeslag verantwoord. De uitgaven en vergoedingen voor de gedupeerden worden ook op andere taakvelden verantwoord. Deze regeling is per saldo neutraal voor de gemeente.

Jaarplan sociaal domein (voordeel € 61.000)

Het voordeel is ontstaan doordat de inzet van ACT/procesregisseurs geleverd is tegen lagere lasten en deel door minder gerealiseerd meerwerk voor de keten zorg en veiligheid.

Wmo (voordeel € 115.000)

Door arbeidsmarktproblematiek is deze functie niet volledig ingevuld en is extra juridische expertise voor Wmo niet ingezet, omdat dat niet nodig was.

Taakveld 6.72 en 6.82 Maatwerkdienstverlening 18- en Geëscaleerde zorg 18-

Uitvoering actieplan jeugd (voordeel € 120.000)

De middelen voor het actieplan jeugd zijn niet volledig ingezet voor het benodigde personeel wegens de krapte op de arbeidsmarkt.

SBJH individuele jeugdvoorzieningen (nadeel € 224.000 in 6.72 en voordeel € 526.000 in 6.82)

Het nadeel in taakveld 6.72 valt weg tegen het voordeel voor de kosten SBJH in 6.82 van € 526.000. Er zit een voordeel op deze lasten omdat binnen de jeugdzorg een personeelstekort is, deels vanwege openstaande vacatures en deels vanwege ziekte. Het voordeel is eenmalig.

SBJH individuele jeugdvoorzieningen afrekening eerdere jaren (voordeel € 169.000)

Vrijval nog te betalen kosten eerdere jaren SBJH, door bijstelling vanuit SBJH van de stelpost en vervallen oudere jaren vanwege verjaren mogelijkheid tot innen van factuur.

Landelijk transitiearrangement (voordeel € 48.000)

De uitgaven voor 2022 zijn lager dan geraamd.

Mutatie reserves € 334.000

Onttrekking reserve kostenbesparende maatregelen Wmo (geraamd € 463.000 uitgegeven € 288.000, saldo € 175.000)

De maatregelen voor de kostenbesparende maatregelen zijn bijna allemaal uitgevoerd.

De uitvoeringskosten vanuit het jaarplan sociaal domein zijn voor het onderdeel kostenbesparende maatregelen lager uitgevallen.

Onttrekking reserve kostenbesparende maatregelen jeugd (geraamd € 606.000, werkelijk onttrokken € 486.000, saldo € 120.000)

De kostenbesparende maatregelen zijn niet volledig ingezet wegens krapte op de arbeidsmarkt.

Onder de noemer "Afrekening DVO MO" zal worden voorgesteld om een deel van het niet bestede meerwerk over te hevelen naar 2023. Het gaat om een bedrag van € 282.000.

Onttrekking reserve voor wijkgericht werken (geraamd € 38.000, werkelijk onttrokken € 11.000, saldo € 27.000)

Onttrekking reserve voor bruisend Wassenaar (geraamd € 27.000, onttrokken € 0, saldo € 27.000)

Bruisend Wassenaar gaat niet door, daarmee is er ook geen dekking noodzakelijk.

Onttrekking reserve voor invoeringskosten wet inburgering (geraamd € 45.000, onttrokken € 36.000, saldo € 9.000)

De kosten vanuit de dienstverleningsovereenkomst met Leidschendam-Voorburg voor de invoering van de nieuwe wet inburgering zijn iets lager uitgevallen.

Onttrekking reserve voor beschermd wonen (geraamd € 16.000, onttrokken € 8.500, saldo € 7.500)

De ingangsdatum van de wet is uitgesteld naar 1-1-2024, het opleveren van het plan van aanpak is daarmee ook deels doorgeschoven naar 2023.

P7 Volksgezondheid en milieu

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Door uitvoering te geven aan het lokaal gezondheidsbeleid en in te zetten op specifieke thema's willen wij inwoners gezond en veilig laten opgroeien en zich maximaal laten ontwikkelen;

Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) dragen wij bij aan onze zorgplicht om het milieu zo min mogelijk te belasten en de volksgezondheid te verbeteren. Het uitgangspunt is het toewerken naar een klimaatrobuuste en duurzame waterketen. Samen met inwoners willen wij grip krijgen op afvalstromen en streven wij op termijn naar 30 kg restafval per persoon per jaar in 2025;

Wij gaan voor een milieubewust, groener en duurzamer Wassenaar. Daarbij hebben wij als doel om in 2040 CO₂-neutraal te zijn, Sustainable Development Goals-gemeente te blijven en een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Daarnaast staan wij voor verduurzaming van de samenleving en verbetering van de milieukwaliteiten van de leefomgeving.

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 7.1 Volksgezondheid

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

In 2021 is met stakeholders (o.a onderwijs, sport, GGD, huisartsen, inwoners, andere private partijen) gestart met het opstellen van een Lokaal Preventieakkoord. Dat zal in 2022 tot nadere uitvoering komen waarbij het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid, wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen, een onderdeel zal zijn.

Belangrijkste resultaten 2022

Uitvoeren actiepunten uit het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid, wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen, waarbij wordt aangehaakt bij de actiepunten uit het Lokaal Sportakkoord

Het Lokaal Preventieakkoord zal vervlochten worden met het Lokaal Sportakkoord

Toelichting

Het Lokaal Sportakkoord en het Lokaal Preventieakkoord zijn in 2022 zijn gezamenlijk opgenomen in het Lokaal Leefstijlakoord 'Fit In Wassenaar'.

Dit jaar zijn er maandelijks meerdere succesvolle initiatieven/ projecten vanuit het lokale Leefstijlakoord uitgevoerd. Hierbij hebben verschillende lokale organisaties samengewerkt. Organisaties hebben – op grond van voorwaarden – stimuleringssubsidie aangevraagd voor hun projecten bij de projectleider van Fit in Wassenaar. Voorbeelden van die projecten zijn: Opening Trimparcours in het bosje naast Duinrell; Sportsafari boksen bij W-Boxing en Fitness; Opening speel- en beweegplein Kievitschool vanuit het project Gezond Schoolplein; Sportproeverij 55+ bij RKSv Blauw Zwart; Ouderen in Beweging; Stoptober; Vitaliteitsmarkt als aftrap van November Vitaliteitsmaand.

Ook zijn meer organisaties Rookvrij geworden via landelijk project 'Rookvrije Generatie' in samenwerking met de GGD.

Taakveld: 7.2 Riolering

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Verbeteren fysieke leefomgeving

Belangrijkste resultaten 2022

Vervangen geprogrammeerde riolering;

Effecten inzichtelijk maken van de woningbouw opgave ;

De monitoring van de verordening afvoer hemel- en grondwater;

Opstarten voorbereidingen Integraal Water Keten plan (vGRP)

Toelichting

Vervangen riolering geprogrammeerde projecten

De vervangingsopgave wordt integraal ingezet, waarin kansen voor klimaatveranderingen, energietransitie en duurzaamheid meegewogen worden om een duurzame en klimaatbestendige fysieke leefomgeving te realiseren. Het integrale project Bremhorstlaan, Teylingenhorstlaan is voorbereid in 2022.

Monitoring van de kwaliteit van de riolering

In 2022 is een hydraulische herberekening van het rioolstelsel uitgevoerd. Doormiddel van deze berekening zijn knelpunten inzichtelijk gemaakt en mogelijke oplossingen bedacht. Er is tevens 15 km riolering gereinigd, geïnspecteerd en beoordeeld. Op basis hiervan worden vervangingsprojecten riolering voor de aankomende jaren bepaald.

Integraal Water Keten plan (IWKP)

Wassenaar neemt deel aan de samenwerking waterketen Leidse Regio, waar zij in 2023 een nieuw gezamenlijk Integraal Water Keten plan (IWKp) gaat vaststellen. Het IWKP bestaat uit 3 modules namelijk de beleid, financieel en maatregelmodule.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband Samenwerking Waterketen Regio Rijnland

Juridische vorm	Samenwerkingsverband van 28 gemeenten, drinkwaterbedrijven Dunea en Oasis en het Hoogheemraadschap van Rijnland.
Vestigingsplaats	Leiden
Bestuur en toezicht	<p>De samenwerking kent drie bestuursorganen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bestuurlijk algemeen, betreffende wethouder van gemeente en waterschap, waarbij Rijnland initiatiefnemer is;• Bestuurlijk Cluster, betreffende wethouder deelnemende gemeenten (Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude, Voorschoten en Wassenaar) binnen cluster Leidse Regio vertegenwoordigd door wethouder Leiden als voorzitter en wethouder Rijnland;• C-team, overkoepelend orgaan van voorzitters van de clusters (4 in totaal) en Rijnland. Deze informeren voorzitters bestuurlijk clusters.
Doelstelling	<p>Gezamenlijke zorg voor de gehele waterketen en krachten bundelen.</p> <ul style="list-style-type: none">• Realiseren van de kostenbesparingen in het beheer van de waterketen;• Verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de beheertaken en het innovatievermogen;• Verminderen van de personele kwetsbaarheid bij de uitvoering van de beheertaken.
Bestuurlijk belang	<p>Vertrekpunt in de samenwerking is dat de bestaande taken en verantwoordelijkheden niet worden aangetast.</p> <p>Samenwerken versterkt de waterketen. Met dit uitgangspunt werken gemeenten, drinkwaterbedrijf Dunea en het hoogheemraadschap van Rijnland samen toe naar een waterketen en waterketenbeheer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Van hoge constante kwaliteit;• Met een lage kwetsbaarheid;• Functionerend tegen zo laag mogelijke totaal maatschappelijke kosten. <p>Met het structureel opzetten van samenwerking geven Rijnland en gemeenten invulling aan het Bestuursakkoord Water.</p>

Taakveld: 7.3 Afval

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Landelijke doel:

30 kg fijn restafval per persoon in 2025

Invoeren van statiegeld op blikjes

Belangrijkste resultaten 2022

Nascheiding restafval door verwerker HVC te vergroten

Toelichting

Inwoners hebben in het afgelopen jaar twee stickers ontvangen waarop wordt aangegeven wat wel en niet in het restafval mag. Op deze manier wordt middels communicatie de bewustwording over gescheiden grondstoffeninzameling vergroot.

In 2022 is gestart met de nascheiding van Plastic, Metaal en Drankenkartons (PMD). Dat betekent dat inwoners vanaf dat moment het PMD bij het restafval konden aanbieden en het vervolgens naderhand machinaal gesorteerd werd. Alle verzamelcontainers voor deze stroom werden verwijderd of omgezet naar een restafvalcontainer. Deze wijziging heeft ertoe geleid dat er meer PMD (27 kg/inw/j) is gerecycled ten opzichte van 2021.

Per 1 maart 2022 hebben ook de hoogbouwwoonings de gelegenheid gekregen om GFT gescheiden aan te bieden. Dit wordt gedaan middels 128 verzamelcontainers in de openbare ruimte. Uit de sorteeraanlyse kan worden geconcludeerd dat er minder GFT in het restafval zit bij de hoogbouw. Dit is afgenomen van 34,5% naar 26,7%¹.

Het scheidingspercentage van Wassenaar nagenoeg gelijk gebleven. In 2021 betrof dit 58,5% en in 2022 58,2%. Het restafval (fijn en grof) is afgenomen van 237 kg per inwoner, per jaar in 2021, naar 219 kg per inwoner per jaar in 2022.

Taakveld: 7.4 Milieubeheer

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Opstarten uitvoering warmtetransitie

Uitvoering doelstellingen regionale energiestrategie

Voortzetting van lokale inspanningen

Belangrijkste resultaten 2022

Opstellen uitvoeringsprogramma warmtetransitie

Opstellen uitvoeringsprogramma RES

Uitvoering RREW

¹ Een sorteeraanlyse is een jaarlijks meetmoment en moet gezien worden als momentopname. Het is daarom belangrijk om dit jaarlijks te blijven uitvoeren en te monitoren.

Toelichting

Lokale Energiestrategie

De focus binnen de lokale energiestrategie Wassenaar lag in 2022 op een drietal zaken. Te weten de start van het uitvoeringsprogramma rondom de warmtetransitie, de start van het uitvoeringsprogramma van de Regionaal Energiestrategie (RES) en de voortzetting van de reeds lopende lokale inspanningen, zoals de klimaattafel en de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW).

Warmtetransitie

De richting die is aangegeven in de visie is samen met bewoners verder uitgewerkt op buurtniveau. Er is gewerkt met een kerngroep van stakeholders die samen met de gemeente input hebben geleverd op het wat het ambitieniveau moet worden per buurt en welke actiebereidheid te vinden is in de buurten. Er zijn diverse klankbordavonden georganiseerd om de resultaten van de kerngroep te toetsen. Het resultaat is een routekaart waarin is aangegeven welke buurten als eerste in aanmerking komen voor het opstellen van de buurtuitvoeringsplannen. De aangewezen buurten stellen samen met de gemeente vanaf 2023 een buurtuitvoeringsplan op.

Regionale Energiestrategie (RES)

In 2022 is gewerkt aan de regionale afstemming rondom de RES 2.0 en het uitvoeren van deelprojecten in de RES 1.0. Het plan van aanpak van de uitvoering van de RES dat in 2022 zou komen heeft vertraging opgelopen in de regionale voorbereidingen. Het plan van aanpak volgt nu in 2023. T.a.v. de RES 2.0 heeft een landelijke werkgroep geadviseerd onderscheid te maken tussen een RES Voortgangsdocument en een RES Herijking. De herijking van de RES is opgeschort. De voortgangsrapportage volgt in 2023. De samenwerking met de Wassenaarse Energiecoöperatie (WEC) is geïntensiveerd door meer in te zetten op faciliteren. Het doel van de WEC is om concrete opwekkingsprojecten met eigendom van Wassenaarders te realiseren.

Lokale inspanningen

De klimaattafel werkte in 2022 aan een bredere invulling dan alleen de energietransitie om een groter bereik te genereren. Onderwerpen als klimaatadaptatie en groen zijn toegevoegd. Dit heeft gezorgd voor een breder publiek. Er is een buurtgerichte isolatieactie uitgevoerd. De RREW (voucheractie) heeft in 2022 3.000 ingediende vouchers opgeleverd en ca. 500 ton CO₂-reductie. In 2022 is ook weer gestart met een inkoopactie voor verduurzamingsmaatregelen voor koopwoningen. Met de afdeling sociaal domein is een start gemaakt voor de uitvoering van een aanpak energiearmoede.

Milieu-informatievoorziening

In 2022 is een aantal wettelijke milieutaken uitgevoerd waarmee de situatie in Wassenaar actueel in kaart is gebracht. Concreet zijn de bodemkwaliteitskaart, de geluidsbelastingkaart en de niet-gesprongen-explosievenkaart geactualiseerd met gebruik van de nieuwste beschikbare data en technieken. In 2022 werd ook weer de luchtkwaliteit van Wassenaar live gemonitord en ontsloten via de app Caeli en de website. Hiernaast zet Wassenaar zich sinds 2022 meer in tegen vliegtuigoverlast. Er is onderzocht op welke locaties vliegverkeerslawaai het beste gemeten zou kunnen worden en er is een samenwerking gestart met de Omgevingsdienst West-Holland, waarmee de gemeente nu ook is aangesloten bij landelijke en regionale overleggen over Schiphol.

Omgevingsdienst Haaglanden

De inzet van de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) is verhoogd naar aanleiding van de ontvlechting en de toenemende maatschappelijke aandacht voor milieu onderwerpen zoals stikstof, milieuhandhaving, drinkwaterwinning en bodem- en waterkwaliteit. Ook is de ODH naast haar bestaande taken in de vergunningverlening en handhaving gestart met het handhaven van de energiebesparingsplicht en de verplichting voor kantoren om energielabel C te behalen.

Omgevingswet

Er is in 2022 gestart met een brede verkenning van wat de Omgevingswet betekent op gebied van milieu, bijvoorbeeld als het gaat om nieuw landelijk milieubeleid, de beoogde focus op gezondheid en veiligheid in ruimtelijke ordening, nieuwe taken voor de gemeente, nieuwe beleidsinstrumenten.

Daarbij leggen we onze bestaande regels en ons bestaand beleid ook opnieuw vast, maar dan in de systematiek van de omgevingswet. Dit is in 2022 voorbereid.

CO₂-prestatieladder

Het project om een certificaat te behalen voor de CO₂-prestatieladder niveau 3 is begonnen in 2022 conform motie 132. Dit project wordt in 2023 vervolgd door de audit voor de prestatieladder af te nemen. Daarna kan het certificaat behaald worden.

Klimaatadaptatie

In 2022 hebben de eenheden beheer en ruimtelijke ontwikkeling de mogelijkheden voor klimaatadaptieve maatregelen bij groot onderhoudsprojecten in kaart gebracht.

Taakveld: 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Belangrijkste resultaten 2022

Toelichting

De gemeente exploiteert en beheert de begraafplaats Persijnhof. Het huidige service- en kwaliteitsniveau basis (CROW-niveau B) wordt voortgezet.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden	7.1 Volksgezondheid
Avalex	7.3 Afval
Omgevingsdienst Haaglanden	7.4 Milieu: legalisering, toezicht, handhaving

Wat heeft het gekost

P7 Volksgezondheid en milieu bedragen x € 1.000,- ("- = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primaair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. actueel / rekening
7.1 Volksgezondheid	Baten	65	65	67	2
	Lasten	-1.368	-1.465	-1.463	2
	Saldo	-1.303	-1.400	-1.396	4
7.2 Riolering	Baten	2.712	2.713	2.624	-90
	Lasten	-1.892	-1.917	-1.896	21
	Saldo	820	797	728	-69
7.3 Afval	Baten	5.163	5.163	5.377	214
	Lasten	-4.439	-4.451	-4.540	-89
	Saldo	724	712	837	125
7.4 Milieubeheer	Baten	150	420	247	-174
	Lasten	-969	-1.685	-1.569	117
	Saldo	-819	-1.265	-1.322	-57
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	58	58	56	-2
	Lasten	-160	-115	-169	-54
	Saldo	-103	-57	-113	-56
Totaal baten		8.148	8.419	8.371	-49
Totaal lasten		-8.828	-9.633	-9.637	-3
Saldo van baten en lasten		-680	-1.214	-1.266	-52
Onttrekking reserves		0	282	220	-62
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	282	220	-62
Programma resultaat		-680	-932	-1.047	-114

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden \geq € 50.000

Taakveld 7.2 Riolering (per saldo € 69.000 nadelig)

De baten rioolheffing en precariorechten zijn € 89.000 lager dan geraamd.

De totale lasten zijn € 20.000 lager dan geraamd. Voor inspectie en onderzoek was € 135.000 geraamd terwijl de werkelijke uitgaven € 16.000 bedroegen. Dit is een voordeel van € 119.000. Aan onderhoud aan pompen, gemalen en kolken is echter € 67.000 meer uitgegeven. Ook de toegerekende salariskosten zijn € 52.000 hoger dan begroot. Daarnaast diverse kleine meevallers van totaal € 20.000.

Taakveld 7.3 Afval (per saldo € 125.000 voordelig)

De opbrengst afvalstoffenheffing is € 131.000 hoger dan begroot. Daarnaast is er een bedrag van € 53.000 ontvangen in verband met de inzameling van verpakkingsafval en grofvuil. Aan de egalisatievoorziening afval is een bedrag van € 30.000 onttrokken.

In 2022 is er € 28.000 uitgegeven in verband met voorlichting betreffende de bronscheiding van afval.

De uitgaven voor het inzamelen van groenafval waren € 30.000 hoger. Aan dit taakveld is € 26.000 meer aan salariskosten toegerekend dan begroot.

Taakveld 7.4 Milieubeheer (per saldo nadelig € 56.000)

De beschikbaar gestelde middelen in het kader van de RREW, RES en LES en de Warmtetransitie zijn op € 49.000 na tot besteding gekomen. Omdat de Lokale Energiestrategie is vastgesteld voor de jaren 2023-2026 en de benodigde middelen daarvoor op de meerjarenbegroting zijn gebracht, hoeft dit restant niet beschikbaar te blijven. Het gesubsidieerde budget voor geluidsanering woningen komt in 2023 verder tot besteding via de Omgevingsdienst Haaglanden. Via de resultaatbestemming wordt dan ook voorgesteld zowel het restantbedrag van € 95.000 als de restantsubsidie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over te hevelen.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria (per saldo € 56.000 nadelig)

Dit verschil is voornamelijk het gevolg van een hogere toerekening van ambtelijke capaciteit.

Toelichting reservemutaties

Aan de reserve volkshuisvesting en duurzaamheid is € 62.000 minder onttrokken omdat de uitvoeringskosten voor de lokale energiestrategie, de regionale energietransitie en het uitvoeringsprogramma van de warmtetransitie zijn meegevallen.

P8 Wonen en bouwen

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Betrekken van bewoners bij het aanpassen van bestemmingsplannen, daarbij lopen we vooruit op de nieuwe Omgevingswet;

Toekomstgerichte bestemmingsplannen met ruimte voor flexibiliteit, duurzaamheid en particulier initiatief;

Versterken van het aantrekkelijke woon- en leefklimaat dat Wassenaar nu kent, hiervoor werken we onder andere samen met Voorschoten en Leidschendam-Voorburg in de Landschapstafel Duin, Horst Weide;

Optimaal benutten van beschikbare locaties voor woningbouw, met voldoende gevarieerde woningbouw zodat er plaats is voor verschillende doelgroepen (goede plek voor begeleid wonen);

Ruimte creëren voor initiatieven van Wassenaarse groepen inwoners in de woningbouw;

Voldoende woningen voor de diverse doelgroepen en verkorten van de wachtlijsten;

Een optimale benutting van de samenwerking met de woningbouwcorporaties en verkorten van de wachtlijsten door de mogelijkheden van lokaal maatwerk maximaal in te zetten.

Wat wilden we daarvoor doen?

Taakveld: 8.1 Ruimte en leefomgeving

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Doorontwikkeling Omgevingswet

Belangrijkste resultaten 2022

Per 1 juli 2022 werken we volgens de minimale eisen van de Omgevingswet

(Her)ontwikkel locaties en bestemmingsplannen, waaronder;

- Vaststellen bestemmingsplan ANWB
- Verkoop Den Deylschool

Toelichting

Omgevingswet

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is, na het ter perse gaan van de begroting 2022, inmiddels al meerdere malen uitgesteld. De invoeringsdatum is nu 1 januari 2024.

Er is in 2022 wel heel hard gewerkt aan het voldoen aan de minimale eisen:

- opleidingen zijn georganiseerd
- de datasystemen van Voorschoten en Wassenaar gescheiden en klaargemaakt en een aansluiting op het DSO is gerealiseerd;
- diverse verordeningen zijn aangepast, zodat deze alleen vlak voor de inwerkingtreding nog gepubliceerd hoeven te worden;
- het opstellen van toepasbare regels is onder de knie, zodat in de komende periode gewerkt kan worden aan het opstellen van meer toepasbare regels;
- een aantal vergunningverleningsprocessen zijn beschreven, zodat deze in de 2023 doorlopen kunnen worden, getest en zo nodig bijgesteld;
- regionale afstemming heeft plaatsgevonden, welke in 2023 een vervolg zal krijgen in de vorm van samenwerkingsafspraken;
- afspraken zijn gemaakt met de ODH over taakverdeling en het digitaal systeem is hierop ingeregeld.

We zijn dus een eind op streek met het voldoen aan de minimale vereisten.

De extra tijd, die beschikbaar is tot de invoeringsdatum zal benut worden op verder te gaan met de ontwikkeling, oefenen en cultuuromslag, die de Omgevingswet vraagt.

De communicatie richting inwoners en ondernemers, is, als gevolg van de steeds schuivende invoeringsdatum, naar 2023 verschoven. Ook is het aanpassen van de legesverordening aan de Omgevingswet, naar 2023 doorgeschoven.

ANWB-locatie:

In februari 2022 heeft het college besloten om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. Er is een anterieure overeenkomst opgesteld en vastgesteld door het college. De overeenkomst is voorgelegd aan ABB en de gemeente Den Haag voor ondertekening. Ook is er een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Deze wordt begin 2023 ter inzage gelegd.

Locatie Den Deijl: In 2022 is de ontwikkelcompetitie voor de locatie van de Den Deylschool afgerond. Hiermee kunnen 40 woningen worden toegevoegd aan de voorraad. Conform eerder raadsbesluit worden de woningen ontwikkeld binnen de categorie middelduur en deels koop- en deels huurwoningen worden. De besluitvorming omtrent het winnende plan en de ruimtelijke procedure moeten nog plaatsvinden voordat met de daadwerkelijke bouw gestart kan worden.

Taakveld: 8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Doorontwikkeling methodiek van kostenverhaal en integreren van de nieuw Omgevingswet

Afsluiten intentie en anterieure overeenkomsten

Toelichting

Belangrijkste resultaten 2022: Er zijn in 2022 geen besluiten genomen tot het openen van grondexploitaties. Grotere, meerjarige, ontwikkelingen zoals het ANWB-hoofdkantoor, Den Deijlschool-locatie, Duindigt, Havenkade, Gemeentewerf, Kerkehout, Rijnlands Lyceum en de Warenar zijn in 2022 in ontwikkeling genomen of verder ontwikkeld.

Andere kleinere ontwikkellocaties zijn integraal afgewogen tegen het licht van het geldend bestemmingsplan, wettelijke eisen, stedenbouwkundig inzicht en overige plaatselijke verordeningen en regels.

Van de integraal afgewogen ontwikkellocaties is eveneens in beeld gebracht welk programma op die plekken is bedacht en hoe een financieel voordeel te halen is uit (het afstoten van) de accommodatie als wel een goede ontwikkeling die voorziet in huisvesting voor de doelgroepen zoals de woonvisie voorschrijft.

Taakveld: 8.3 Wonen en bouwen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De vraag naar (specifieke) woonruimte neemt toe. Het aanbod neemt mogelijk daarentegen af, zoals de trend de afgelopen jaren laat zien

Belangrijkste resultaten 2022

Jaarprestatieafspraken 2023 maken met huurdersorganisaties en corporaties

Uitvoering geven aan de Woonvisie 2021-2025

Woningbouwprogrammering (en daarin het aandeel sociaal) realiseren

Toelichting

Jaarprestatieafspraken 2023 maken met huurdersorganisaties en corporaties

Vanuit de halfjaarevaluatie 2022 zijn nieuwe afspraken gemaakt voor 2023 met de corporaties en huurdersorganisaties. In de tweede helft van 2022 is met de corporaties geëvalueerd of corporaties en gemeente samen op de rit zijn met het realiseren van de vierjaarlijkse prestatieafspraken. Waar nodig zijn nieuwe onderlinge werkafspraken gemaakt, zoals over het starten van periodieke RO-overleggen met de corporaties dat in Q1 van 2023 in een eerste RO-overleg vorm krijgt

Uitvoering geven aan de Woonvisie 2021-2025

Er is in 2022 een start gemaakt met de opstelling van een doelgroepenverordening en het formuleren van beleid over opkoopbescherming en anti-speculatie.

Woningmarktmonitor 2021 en 2022

Deze zijn niet met de raad gedeeld als gevolg van capaciteitsproblemen. Dit staat voor 2023 gepland.

Bouw Ridderhof

De gemeente diende namens de Wassenaarsche Bouwstichting een subsidieaanvraag in voor de bouw van de woonzorgcampus aan de Ridderlaan (Ridderhof). Deze subsidie is door de provincie verstrekt.

O&O-gebouw

In 2022 is het gelukt voor deze locatie een cruciale subsidie te krijgen vanuit de gemeente Den Haag ten behoeve van het mogelijk maken van 33 sociale huurwoningen voor een specifieke doelgroep Beschermd Wonen.

Kerkehout:

Voor de ontwikkeling van de locatie Kerkehout heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden voor een passende ontwikkeling. Daarvoor was op provinciaal verzoek nader onderzoek nodig naar de cultuurhistorie om het plan meer een afronding van de wijk te kunnen laten zijn. Verder is na overleg met de sportbond duidelijk geworden, dat de sportvereniging voor het honkbal op hoog niveau kan volstaan met - inmiddels gerealiseerde- verhoogde hekken. Inmiddels ligt er een plan, dat past binnen de provinciale kaders (kroonjuweel) en aansluit op in de wijk geïnventariseerde wensen. De wijk-werkgroep en de gemeente hebben begin 2023 die wensen en het plan gepresenteerd aan de buurt.

Gemeentewerf:

Van ontwikkeling van de locatie gemeentewerf kan geen sprake zijn voordat de werf daar is vertrokken en de vervuiling is aangepakt.

Er is in 2022 nader onderzoek gedaan naar de vervuiling van de bodem onder de Gemeentewerf en in een tiental aanliggende tuinen. Het onderzoek is breder en dieper gedaan dan het eerdere onderzoek en is gedurende het onderzoek besloten nog gericht enkele delen nader te onderzoeken. Het levert een duidelijk beeld op: de locatie is sterk vervuild en kan goed gesaneerd worden. De vervuiling heeft geen invloed op de gezondheid van omwonenden. De vervuiling geeft ook geen beperkingen in het huidige gebruik. De ODH heeft het onderzoek positief beoordeeld. Op verzoek van omwonenden worden nog enkele tuinen extra onderzocht, indien betrokken bewoners daar ook mee instemmen.

Havenkade 71:

De ontwikkeling van de bouw van 35 nieuwe appartementen verloopt zoals voorzien. Oplevering is voorzien medio 2023. De bouw vraagt een extra trafo station, waarin wordt voorzien. Ook wordt de aanleg van een steiger voor 12 boten voorbereid. De rijloper van de Havenkade zal na realisatie opnieuw worden bestraat. Beoogd wordt dat als 30 km/u-zone te doen.

Transformatie Oostdorp

In 2022 werd door het college het besluit genomen Oostdorp als actiegebied te bestempelen, waardoor in 2023 62 woningen kunnen worden gesloopt voor de bouw van 93 nieuwe duurzame sociale huurwoningen.

ANWB-locatie en Den Deijl zie bij 8.1.

Toelichting Regionaal:

Woningbouwprogrammering (en daarin het aandeel sociaal) realiseren

In 2021 was het Tussenakkoord voor de nieuwe woningmarktafspraken vastgesteld. Dit was een tussenstap richting de definitieve nieuwe regionale woningmarktafspraken. De planning was dat die in 2022 zouden worden vastgesteld. Die planning, is ondanks een intensief traject van regionale samenwerking, verschoven naar het voorjaar 2023. Dan wordt de zogenaamde 'Regionale Realisatieagenda' vastgesteld, die medio 2023 wordt vastgesteld als Eindakkoord. Ten behoeve van deze programmering is de Provinciale Planregistratie up-to-date gemaakt.

Regionale Woon(zorg)visie en Regionale Huisvestingsverordening

In 2022 is een start gemaakt met het maken van genoemde regionale beleidsdocumenten.

De Regionale Huisvestingsverordening zal met relatief geringe wijzigingen volgens planning in 2e kwartaal 2023 door college en raad worden vastgesteld.

Het is nog niet bekend of de regionale woonvisie of de regionale woonzorgvisie apart of als één document in 2023 zullen worden vastgesteld. In de voorbereiding is aan beide documenten in 2022 met de regio intensief samengewerkt.

Huize Ivicke

Eind 2021 zijn de krakers in hoger beroep gegaan tegen de uitspraak van de rechter dat de gemeente op grond van het bestemmingsplan Huize Ivicke mag ontruimen. Nadat zij vervolgens tweemaal een voorlopige voorziening in deze procedure hadden verloren, hebben de krakers het pand 1 september verlaten. Vervolgens zijn veiligheidsmaatregelen genomen om herkraak te voorkomen en is de eigenaar gevraagd vergunning aan te vragen voor het herstel van zowel het pand als het park. Eind 2022 was deze aanvraag nog niet binnen.

Ook in financieel opzicht heeft in 2022 een belangrijk doorbraak plaatsgevonden. Aangezien de eigenaar van Huize Ivicke had nagelaten binnen de gestelde termijn de last onder bestuursdwang de noodzakelijke instandhoudingswerkzaamheden uit te voeren, zag de gemeente zich genoodzaakt zelf de werkzaamheden uit te voeren en de kosten te verhalen op de veroorzaker van de overtreding. Deze had inmiddels tot tweemaal toe Huize Ivicke aan zichzelf doorverkocht en belast met een zware hypotheek om te voorkomen dat de kosten verhaald konden worden door de gemeente. Omdat de gemeente dit een onrechtmatige daad vond, heeft zij november 2020 een zogenaamde Actio Paulina ingesteld. Eerst in september heeft de hoorzitting in deze zaak plaatsgevonden. Vanwege de nauwe samenhang met de gerechtelijke procedures heeft de civiele rechter de procedure inzake de Actio Pauliana aangehouden; dit in afwachting van de bestuurlijke uitspraak in hoger beroep door de Raad van State tegen de opgelegde last onder bestuursdwang.

Na het doorlopen van de kostenverhaalsprocedure in de eerste helft van het jaar, is op 28 juni de eigenaar van Huize Ivicke een rekening van iets meer € 1 miljoen gepresenteerd. Daags na de hoorzitting over de Action Paulina heeft de eigenaar onder protest de kosten voor het herstel van Huize Ivicke betaald en tegelijkertijd een nieuwe procedure gestart, omdat zij het niet eens is met de proceskostenverdeling. Een uitspraak hierin wordt begin 2023 verwacht.

Eind 2022 was nog niet bekend wanneer het Hoger beroep zou dienen tegen de opgelegde last onder bestuursdwang. Wel zijn na de betaling alle beslagen opgeheven; daaronder valt ook het conservatoir derde beslag dat juli 2022 was opgelegd op grond van een arrest van het gerechtshof, waarbij de eigenaar van Huize Ivicke verplicht was om verkochte gronden in Noordwijk daadwerkelijk aan de nieuwe eigenaar te leveren.

Wat heeft het gekost

P8 Wonen en bouwen bedragen x € 1.000,- ("- = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primaair	Begroting 2022 actueel	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. actueel / rekening
8.1 Ruimte en leefomgeving	Baten	0	219	405	185
	Lasten	-617	-1.317	-1.207	109
	Saldo	-617	-1.097	-803	295
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-8	-8	-9	-1
	Saldo	-8	-8	-9	-1
8.3 Wonen en bouwen	Baten	1.306	1.393	1.684	291
	Lasten	-1.293	-1.725	-1.970	-245
	Saldo	13	-333	-286	46
Totaal baten		1.306	1.612	2.088	476
Totaal lasten		-1.918	-3.050	-3.186	-136
Saldo van baten en lasten		-612	-1.438	-1.098	340
Onttrekking reserves		0	592	584	-8
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	592	584	-8
Programma resultaat		-612	-846	-514	332

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving (per saldo voordelig € 295.000)

- We zijn zeer actief op het gebied van het sluiten van intentie- en anterieure overeenkomsten met potentiële projectontwikkelaars. Dat heeft geleid tot € 184.000 hogere opbrengsten. Deze dienen ter compensatie van ambtelijke en externe kosten die gepaard gaan met de ontwikkelingsaanvragen.
- Ook in 2022 zijn kosten gemaakt in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Deze bleven echter € 151.000 achter op de begroting. Omdat in 2023 verder wordt gewerkt aan de invoering wordt voorgesteld het restant via de resultaatbestemming over te hevelen, zodat gekoerst kan worden op de invoeringsdatum van 1 januari 2024.

- Met name de toerekening van ambtelijke capaciteit op dit taakveld leidt tot per saldo € 40.000 hogere lasten.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen (per saldo voordelig € 46.000)

- De baten op dit taakveld laten een voordeel zien van € 291.000. Dit voordeel betreft € 241.000 hogere opbrengsten voor bouwleges en een eenmalige opbrengst van € 30.000 in verband met een opgelegde dwangsom betreffende een handhavingszaak. Daarnaast compenseert een grondverkoop (groenstrook) de meerkosten van afgesloten intentieovereenkomsten, wat per saldo een baat van € 20.000 oplevert.
- De lasten op dit taakveld waren € 245.000 nadelig. Dit heeft voornamelijk te maken met hogere toerekeningskosten van ambtelijke capaciteit (€ 144.000), niet verhaalbare handhavingskosten voor Huize Ivicke (€ 40.000) en hogere kosten in verband met de startnotities Kerkehout en Gemeentewerf.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren

Pr. Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie Wassenaar	Realisatie Nederland
P0 01 Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,3	
P0 02 Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,12	
P0 03 Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	399,3	
P0 04 Externe inhuur	kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	13,18%	
P0 05 Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	14,24%	
P1 06 Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	10 (2021)	8 (2021)
P1 08 Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,6 (2022)	2,3 (2022)
P1 09 Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	4,1 (2022)	4,6 (2022)
Pr. Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie Wassenaar	Realisatie Nederland
P1 10 Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,2 (2022)	1,4 (2022)
P1 11 Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	5 (2022)	6 (2022)

P3	14	Funciemenging	%	LISA	46,5 (2021)	53,3 (2021)
P3	16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	160,4 (2021)	165,1 (2021)
P4	17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	1,3 (2021)	2,7 (2021)
P4	18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	24 (2021)	20 (2021)
P4	19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado	1,6 (2021)	1,9 (2021)
P5	20	Niet-sporters	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	44,4 (2020)	49,3 (2020)
P6	21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 65 jaar	LISA	674 (2021)	805,5 (2021)
P6	22	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21-jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	1 (2021)	1 (2021)
P6	23	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	4 (2021)	6 (2021)
Pr. Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie Wassenaar	Realisatie Nederland	
P6	24	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	69 (2022)	72,2 (2022)

P6	26	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22-jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	1 (2021)	2 (2021)
P6	27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	271,4 (2021)	431,2 (2021)
P6	28	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 65 jaar	CBS	131,5 (2020)	202,0 (2020)
P6	29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	8,7 (2022)	10,7 (2022)
P6	30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,5 (2021)	1,1 (2021)
P6	31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,3 (2022)	0,3 (2022)
P6	32	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	480 (2021)	649 (2021)
P7	33	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	219 (2021)	169 (2021)
P7	34	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	4,1 (2020)	26,8 (2020)
P8	35	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	663 (2022)	317 (2022)
		Pr. Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie Wassenaar	Realisatie Nederland
P8	36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	1,6 (2022)	9,3 (2022)
P8	37	Demografische druk	%	CBS	95,1 (2022)	70,3 (2022)

P8 38	Gemeentelijke woonlasten In Euro's eenpersoonshuishoudens	COELO	1323 (2022)	823 (2022)
-------	--	-------	-------------	------------

P8 39	Gemeentelijke woonlasten In Euro's meerpersoonshuishoudens	COELO	1561 (2022)	905 (2022)
-------	---	-------	-------------	------------

Verplichte paragrafen

Paragraaf Lokale Heffingen

1.1 Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de door de gemeente Wassenaar geheven belastingen, bestemmingsheffingen en rechten. De heffingsbevoegdheid ontleent de gemeente aan een wettelijke grondslag, zoals de Gemeentewet en de Wet milieubeheer. Het invoeren, wijzigen en afschaffen van lokale heffingen is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Onder de belastingen vallen de onroerende-zaakbelastingen, de toeristenbelasting, de hondenbelasting, de reclamebelasting (ondernemersheffing) en de precariobelasting. De opbrengst van de belastingen gaat naar de algemene middelen en is vrij besteedbaar.

Onder de bestemmingsheffingen vallen de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de baatbelastingen. Heffingen zijn vergoedingen voor een specifieke taak die de gemeente uitvoert.

De rechten omvatten een zeer grote groep. De belangrijkste hiervan zijn de marktgelden, de begrafenisrechten en de leges inzake omgevingsvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en de gemeentelijke basisadministratie.

Voor zowel bestemmingsheffingen als de rechten geldt dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn en dat de opbrengst gebruikt wordt voor de dekking van de gemaakte kosten.

1.2 Beleid lokale heffingen

Het uitgangspunt voor de lokale lasten voor de gemeente Wassenaar is dat een lastenverzwaring voor de inwoners van Wassenaar alleen mag als er geen duurzame alternatieven beschikbaar zijn. Daarnaast geldt dat onder het motto "de gebruiker betaalt" heffingen zoveel mogelijk kostendekkend zijn.

1.2.1 Aanpassingen tarieven belastingen

In de vastgestelde begroting 2022 zijn de opbrengsten voor belastingen, bestemmingsheffingen en rechten voor 2022 vastgesteld. Het uitgangspunt daarbij was voor belastingen verhoging met het inflatiepercentage van 1,4%. Onderstaand wordt een aantal aanpassingen nader toegelicht.

OZB

Bij het vaststellen van de begroting 2022 is een extra verhoging van de opbrengst met 5% opgenomen. Dit houdt mede verband met het wegvallen van inkomsten precariobelasting. Per saldo is deze opbrengst met circa 5,8% verhoogd, dit is inclusief het inflatiepercentage.

Rioolheffing

De aanslagen rioolheffing worden gebaseerd op het waterverbruik, gegevens hiervan worden geleverd door Dunea aan de BSGR.

1.2.2 Aanpassing leges en rechten

De leges en rechten zijn voor 2022 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (consumentenprijsindex). Tarieven die door het Rijk worden vastgesteld zijn voor dat bedrag opgenomen.

1.3 Overzicht tarieven

De belangrijkste tarieven voor belastingjaar 2022 zijn:

Tabel 1.1

Belastingen	Tarief 2022
Onroerende zaakbelasting voor woningen - Tarief eigenaar (% van de WOZ-waarde)	0,1009%
Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen - Tarief eigenaar (% van de WOZ-waarde) - Tarief gebruiker (% van de WOZ-waarde)	0,3371% 0,3073%
Afvalstoffenheffing - Eenpersoonshuishouden - Meerpersoonshuishouden	€ 341,28 € 491,40
Rioolheffing - Vastrecht tot 80 m ³ - Variabel boven 80 m ³ , per m ³	€ 127,08 € 1,59
Hondenbelasting - Eerste hond	€ 89,28
Toeristenbelasting - per overnachting (camping) - per overnachting (hotel/pension/bed en breakfast)	€ 1,35 € 3,39
Precario op kabels en leidingen (per strekkende meter)	N.v.t.
Ondernemersheffing - vast bedrag - vermeerderd met € 2,60 voor elke € 1.000 aan WOZ-waarde boven € 153.000 (maximum heffingsbedrag € 900)	€ 200,00

1.4 De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen

In onderstaand overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2022 voor wat betreft de belangrijkste belastingen.

Tabel 1.2

bedragen x € 1.000

	Belastingen	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022
1	OZB woningen (E)	8.238	8.130
2	OZB niet-woningen (E+G)	3.060	2.954
3	Hondenbelasting	188	203
4	Precariobelasting	125	244
5	Toeristenbelasting	1.193	985
6	Baatbelasting	11	11
7	Ondernemersheffing	91	87
8	BIZ-Maaldrift	26	21
9	BIZ-Centrum Wassenaar	46	51

Toelichting belangrijkste verschillen

1.4.1 Precariobelasting

Met ingang van 2022 mag er geen precariobelasting meer worden geheven voor kabels en leidingen. Als gevolg hiervan zijn de begrote opbrengsten ten opzichte van 2021 met 94% gedaald van € 1.905.000 in 2021 naar € 125.000 in 2022. De hogere opbrengst ten opzichte van de begroting 2022 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door incidentele grote bouwprojecten en een nog gerealiseerde opbrengst betreffende een eerder boekjaar.

1.5 De opbrengsten van de gemeentelijke heffingen

In onderstaand overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2022 voor wat betreft de belangrijkste heffingen.

tabel 1.3

	Heffingen	Raming	Realisatie
10	Afvalstoffenheffing	5.163	5.293
11	Rioolheffing	2.693	2.610
12	Marktgeden	32	28
13	Begrafenisrechten	50	56
14	Leges algemene dienstverlening	431	581
15	Leges bouwvergunningen	1.381	1.604
16	Overige leges en rechten	11	20

Toelichting belangrijkste verschillen

De meeropbrengst bouwvergunningen komt hoofdzakelijk door opbrengst uit incidentele grote bouwprojecten.

1.5.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van percelen waarvoor een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen bestaat. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten worden verrekend met de egalisatie-voorziening. Door lagere kosten, hogere inkomsten uit afvalstromen en hogere opbrengst afvalstoffenheffing komt de kostendekkendheid uit op 89,7,2%.

Hierdoor zal een onttrekking van € 30.000 worden gedaan aan de egalisatievoorziening reinigingsheffingen. De kostendekkendheid komt uit op 90,2% zoals uitgegaan bij begroting.

tabel 1.4

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	raming	realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	€ 4.699.000	€ 4.801.000
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen		
Netto kosten taakveld(en)	€ 4.699.000	€ 4.801.000
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
Overhead	€ 182.000	€ 207.000
BTW	€ 885.000	€ 83.000
Totaal toerekenbare kosten	€ 1.067.000	€ 1.100.000
Totale kosten	€ 5.736.000	€ 5.900.000
Totale opbrengsten	€ 5.163.000	€ 5.293.000
Onttrekking ultimo 2022		30.000
Kostendekkendheid	90%	90,2%

1.5.2 Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De gemeente is wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater na te komen. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de rioolheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekking normaliter altijd 100%. De egalisatievoorziening is echter niet toereikend en voor de rioolheffing komt de kostendekkendheid uiteindelijk uit op 99,3%.

tabel 1.5

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	raming	realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	€ 2.176.000	€ 2.196.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 20.000	€ 13.000
Netto kosten taakveld(en)	€ 2.156.000	€ 2.183.000
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
Overhead	€ 340.000	€ 387.000
BTW	€ 295.000	€ 286.000
Totaal toerekenbare kosten	€ 675.000	€ 673.000
Totale kosten	€ 2.791.000	€ 2.856.000
Totale opbrengsten	€ 2.692.000	€ 2.610.000
Kostendekkendheid	96,5%	91,4%

1.5.3 Marktgeden

Marktgeden worden geheven voor het gebruiken van openbare grond c.q. het innemen van een standplaats op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is. In de voorjaarsnota 2021 is een aanpassing in de opbrengsten marktgeden geweest. Hierdoor en door hogere schoonmaak-kosten en marktmeester komt de uiteindelijke kostendekkendheid over 2022 uit op 44,2%.

tabel 1.6

Berekening kostendekkendheid marktgeld	raming	realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	€ 28.000	€ 49.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen		€ 9.000
Netto kosten taakveld(en)	€ 28.000	€ 40.000
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
Overhead	€ 18.000	€ 21.000
BTW	€ 1.000	€ 3.000
Totaal toerekenbare kosten	€ 19.000	€ 24.000
Totale kosten	€ 57.000	€ 64.000
Totale opbrengsten	€ 31.000	€ 28.000
Kostendekkendheid	66,3%	€ 44,2%

1.5.4 Begraafenisrechten

Begraafplaatsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en het gebruik van de diensten die daarbij worden verleend. De gerealiseerde opbrengst is al een aantal jaar relatief stabiel en is hoofdzakelijk afhankelijk van het aantal begrafenissen. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid, echter gelet op het relatief geringe aantal begrafenissen en structurele onderhoudslasten is dit niet te realiseren zonder (grote) tariefsverhoging en/of teruggang in het onderhoud. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2022 uit op 19,5%.

tabel 1.7

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten	raming	realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	€ 148.000	€ 169.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen		
Netto kosten taakveld(en)	€ 148.000	€ 169.000
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
Overhead	€ 111.000	€ 114.000
BTW	€ 4.000	€ 3.000
Totaal toerekenbare kosten	€ 115.000	€ 117.000
Totale kosten	€ 263.000	€ 286.000
Totale opbrengsten	€ 51.000	€ 56.000
Kostendekkendheid	19,3%	19,5%

1.5.5 Leges

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Deze tarieventabel bestaat uit drie titels: Algemene dienstverlening,

Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen) en Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (specifiek voor ondernemers).

Binnen de drie titels zijn de leges onderverdeeld in hoofdstukken waarbinnen de samenhangende tarieven zijn geclusterd. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2021 voor de drie titels uit op respectievelijk 83%, 103% en 64%. Voor de leges omgevingsvergunning kan over 2022 een bedrag van € xxx worden toegevoegd aan de egalisatiereserve.

tabel 1.8

Kostendekkendheid Leges Algemene dienstverlening	raming	realisatie
Kosten taakvelden	€ 369.000	€ 463.000
Toe te rekenen overhead	€ 215.000	€ 245.000
Totale kosten	€ 584.000	€ 708.000
Totale opbrengsten	€ 431.000	€ 581.000
Kostendekkendheid	74,0%	82%

tabel 1.9

Kostendekkendheid Leges omgevingsvergunning	raming	realisatie
Kosten taakvelden	€ 746.000	€ 838.000
Toe te rekenen overhead	€ 635.000	€ 722.000
Totale kosten	€ 1.381.000	€ 1.560.000
Totale opbrengsten	€ 1.260.000	€ 1.604.000
Kostendekkendheid	91%	103%

tabel 1.10

Kostendekkendheid Leges Europese dienstenrichtlijn	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden	€ 16.000	€ 16.000
Toe te rekenen overhead	€ 13.000	€ 15.000
Totale kosten	€ 29.000	€ 31.000
Totale opbrengsten	€ 11.000	€ 20.000
Kostendekkendheid	38%	64%

1.6 Kwijtschelding

In de raadsvergadering van 7 april 2015 is de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen Wassenaar 2015 vastgesteld. Kwijtschelding is in Wassenaar mogelijk voor de onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting (alleen eerste hond), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Ook voor zzp'ers is het mogelijk om onder dezelfde voorwaarden als privépersonen voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

In 2022 zijn de volgende bedragen uitgegeven voor kwijtschelding:

tabel 1.11

bedragen x € 1.000

Belastingen	Raming 2022	Werkelijk 2022
OZB	3	4
Hondenbelasting	6	7
Afvalstoffenheffing	202	242
Rioolheffing	84	100
Totaal	295	353

1.7 Ontwikkeling woonlasten

Door de totale woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (zoals gepubliceerd door het Coelo) en uit te drukken in een percentage kan de ontwikkeling van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde worden geschetst.

tabel 1.12

	Rekening2021	Begroting 2022	Rekening 2022
totale woonlasten gezin Wassenaar in jaar t	€ 1.301,00	€ 1.393,00	€ 1.393,00
woonlasten gemiddeld gezin in t-1 (cijfers Coelo)	€ 776,00	€ 811,00	€ 811,00
woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar ervoor (x100%)	167,6%	171,8%	171,8%

Bovenstaande vergelijking laat zien dat de woonlasten in Wassenaar hoger liggen dan het landelijk gemiddelde, de oorzaak is de hoge gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Wassenaar.

1.8 Precariobelasting kabels en leidingen

De precariobelasting wordt geheven op basis van artikel 228 van de Gemeentewet. Het is een algemene belasting voor 'het hebben van voorwerpen, onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond'. Op basis van een in 2017 aangenomen wet mogen gemeenten vanaf 2022 geen precariobelasting op kabels en leidingen heffen.

1.9 Samenwerking verschillende gemeenten en het Hoogheemraadschap Rijnland

De volledige heffing en invordering, inclusief de waardering in het kader van de Wet WOZ, is overgedragen aan belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR). Voor de gemeente Wassenaar geldt dit voor de onroerende-zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, reinigingsheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, precariobelasting, ondernemersheffing, baatbelasting en de BIZ-bijdragen.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Op 2 maart 2015 is de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen" vastgesteld door de raad van Wassenaar. Deze nota formuleert de kaders voor succesvol risicomanagement. De weerstandsratio van Wassenaar is 14,9. Volgens de breed gedeelde normering die ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (Naris) in samenwerking met de universiteit Twente kan een weerstandsratio van minimaal 2 getypeerd worden als 'uitstekend'.

Risico's

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie. Als we risico's in beeld hebben, dan kunnen we (bestuurders en managers) vervolgens voor risico's, die het behalen van de doelstellingen van de organisatie bedreigen, passende beheersmaatregelen nemen. Op basis van een inventarisatie is het huidige risicoprofiel geactualiseerd. Conform de nota "risicomanagement en weerstandsvermogen" toont het onderstaande overzicht de tien grootste risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

In het overzicht zijn de ontwikkelingen op de risico's uit de begroting 2022 weergegeven aangevuld met de genomen beheersmaatregelen. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gaat het college uit van deze 'top 10'. De top 10 behelst circa 90% van de totale financiële omvang van de risico's. Om voldoende dekking te hebben voor deze kleinere risico's hanteert de gemeente een buffer van 10% (van de benodigde weerstands-capaciteit) van de 10 grootste risico's.

De top 10 belangrijkste risico's

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Ontwikkelingen in 2022 en genomen beheersmaatregelen
Actualisatie top 10 tien risico's opgenomen in de begroting 2022		
Jeugdzorg (Open-einde regeling)	De jeugdzorg betreft een open-einde regeling. De stijging van de doelgroep, stijging van de zorgkosten en de toenemende vraag naar complexe zorg zijn de belangrijkste factoren.	In 2022 heeft het risico zich voorgedaan en is het beschikbare budget met ruim € 1 miljoen overschreden. Daarom is er, langs de lijn van het eerder afgesproken actieplan jeugd, ingezet op investeren in innovatie, preventie en het versterken van de toegang om op termijn de kosten voor jeugdzorg terug te dringen. Dit beleid zetten we komende jaren voort. Daarnaast is in de begroting 2023 is het budget jeugd structureel verhoogd met ruim € 1,9 miljoen.

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Ontwikkelingen in 2022 en genomen beheersmaatregelen
Wmo (Open-einde regeling)	Binnen Wmo is als gevolg van het invoeren van het abonnementstarief per 1 januari 2019 een stijging van het aantal cliënten zichtbaar. Het gaat dan met name om cliënten die gebruik maken van huishoudelijke ondersteuning.	In 2022 is aan de hand de eerder besloten kostenbesparende maatregelen ingezet op preventie en zelfredzaamheid om daarmee de groei van kosten voor de Wmo te remmen. Er wordt geïnvesteerd in diverse maatregelen, zoals een communicatie-campagne, inzetten van ouderenadviseur, mantelzorgondersteuning, gezondheidsbevorderende activiteiten, bouwen aan een sociaal team et cetera.
Wet BUIG bundeling van uitkeringen inkomensvoorzienig aan de gemeenten (Open-einde regeling)	Door economische ontwikkelingen, onder andere als gevolg van corona, wordt een groter beroep gedaan op de uitkeringsregelingen. Ook bestaat het risico dat de gemeente niet in aanmerking komt voor de Vangnetregeling omdat niet aan alle voorwaarden wordt voldaan. Het maximale risico is voor 2023 gemaximeerd op 10% budgetoverschrijding. Niet iedereen kan voldoende ondersteund worden in participeren in de samenleving.	Met ingang van 2017 wordt het maximale eigen risico niet meer geheel geraamd in de begroting, maar deze wordt reëel geraamd. Er wordt extra ingezet op uitstroombesluit met een arbeidsmarktoffensief, jeugdwerkgelegenheidsplan en reguliere participatiemiddelen waardoor aan de voorwaarde van de vangnetuitkering wordt voldaan. Er zijn goede werkprocessen geïmplementeerd voor poortwachtersfunctie, beheer lopende uitkeringen, beëindigingen et cetera.
Structurele meerkosten als gevolg van de ontvlechting van de GR WODV	Per 1 september 2021 heeft de gemeente Wassenaar weer een eigen organisatie. Bij een zelfde kwantiteit en kwaliteit van dienstverlening bestaat er een risico dat een structurele kostenstijging zal plaatsvinden. In de afgelopen jaren zijn immers op meerdere terreinen regelgeving, beleid, uitvoering van beleid en veel primaire processen tussen de twee gemeenten geharmoniseerd. Als gevolg daarvan is het mogelijk geweest om de taken met minder personeel uit te voeren. Het doorknippen van de organisatie betekent dat de voordelen van harmonisatie vervallen.	In 2022 is er binnen de mogelijkheden verder geïnvesteerd in het op orde brengen van de organisatie en in de organisatieontwikkeling. Dit heeft ertoe geleid dat er vacatures zijn ingevuld en dat het ziekteverzuim terug is gelopen. Ook het RI&E onderzoek (Risico-inventarisatie en evaluatie) geeft aan dat het werkplezier bij de gemeente Wassenaar groot is. Er wordt actief gestuurd op het evenwicht tussen taken/ ambities en capaciteit. Daarmee onderscheidt Wassenaar zich niet van andere gemeenten en kan dit risico uit de top tien van paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing worden gehaald.

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Ontwikkelingen in 2022 en genomen beheersmaatregelen
Hogere incidentele kosten voor de opbouw van een eigen organisatie	Aan de opbouw van de eigen organisatie van de gemeente Wassenaar zijn incidentele kosten verbonden. Het betreft onder andere projectkosten, ICT, personeel en communicatiekosten. Hiervoor zijn incidentele middelen vrijgemaakt en gereserveerd. Deze reservering kan ontoereikend blijken te zijn.	In 2022 heeft dit risico niet voorgedaan. Er is een reserve reorganisatie beschikbaar om deze tijdelijke hogere kosten te dekken.
Krappe arbeidsmarkt	Het aantrekken en behouden van voldoende en kwalitatief goed personeel is afhankelijk van de aantrekkingskracht van de Wassenaar en van het aanbod op de arbeidsmarkt. Wassenaar is gestart met vrij veel vacatures. Het is voor sommige functies lastig om geschikte kandidaten te vinden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door krapte op de arbeidsmarkt en leidt tot extra inhuur.	In 2022 heeft Wassenaar een arbeidsmarkt-campagne gelanceerd om gericht vacatures te kunnen vervullen. Niet alleen Wassenaar heeft last van de krapte op de arbeidsmarkt, dit is een ontwikkeling waar veel organisaties waaronder gemeenten mee te maken hebben. Wassenaar probeert met goed werkgeverschap medewerkers aan zich te binden waardoor het verloop en het risico op vacatures afneemt.
Herijking gemeentefonds	De systematiek van de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt vereenvoudigd/herzien. Aanvankelijk werd verwacht dat de aanpassing met ingang van het uitkeringsjaar 2021 in zou gaan maar ongunstige modeluitkomsten voor het klassieke deel van het gemeentefonds hebben er voor gezorgd dat meer onderzoek nodig is. Vanaf 2020 worden er regelmatig voorlopige uitkomsten gepresenteerd die vervolgens in een nieuw	In 2022 is in de Startnota van het coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV besloten tot twee belangrijke wijzigingen. Ten eerste is besloten dat de fondsen vanaf 2026 niet langer automatisch via de normerings-systematiek worden geïndexeerd. Daarmee vervalt de koppeling met de rijksuitgaven. Ten tweede is er besloten dat tot 2025 het accres op basis van de bestaande normeringssystematiek berekend wordt. Deze maatregelen leiden ertoe dat er voor

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Ontwikkelingen in 2022 en genomen beheersmaatregelen
	<p>beeld weer zijn bijgesteld. De meest actuele stand is gepresenteerd in juli 2021, waarbij is aangekondigd dat de nieuwe verdeelmodellen met ingang van 2023 van kracht zullen gaan worden. Meest actuele beeld is dat Wassenaar er structureel € 944.000 per jaar op achteruit gaat. De verwachting is dat pas na kabinetsvorming het definitieve verdeelmodel zal worden vastgesteld. Het is de vraag of 2023 haalbaar zal zijn voor de invoering van dit model.</p>	<p>2026 een (aanmerkelijk) neerwaartse bijstelling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds heeft plaatsgevonden dat wordt aangeduid als het ravijnjaar. In de op Prinsjesdag 2022 gepresenteerde Rijksbegroting van het gemeentefonds is eenmalig € 1 miljard voor 2026 extra opgenomen. In dat jaar vloeit dan in totaal € 36 miljard euro naar gemeenten, € 4 miljard minder dan in 2023. Dit eenmalige extra bedrag geeft weinig duidelijkheid over 2026 en daarna. Het gebrek aan inzichtelijkheid zorgt voor onzekerheid. 'Als begin 2023 niet duidelijk is wat het financiële perspectief voor gemeenten op lange termijn is, kan er niet worden geïnvesteerd en zal moeten worden nagedacht over bezuinigingen. Daarom volgen wij de ontwikkelingen op het gebied van de herverdeling van het gemeentefonds op de voet.</p>
<p>De gevolgen van coronapandemie en coronacrisis</p>	<p>De financiële impact van de uitbraak van de coronapandemie voor de gemeente is nog niet geheel duidelijk en hangt mede af van de wijze waarop de uitbraak van het coronavirus in het land kan worden beheerst. Gevolgen voor de gemeente zijn tegenvallende inkomsten voor toeristenbelasting en precario (terrassen, gestegen uitgaven aan sociale bijstand, sport- en cultuurvoorzieningen en verkiezingen. Er is sprake van Rijkscompensatie maar het is niet zeker of dit voldoende is.</p>	<p>Op 25 februari 2022 was het einde van de lock down in Nederland een feit. Sindsdien zijn de gevolgen van de coronacrisis steeds meer op de achtergrond geraakt. Dit risico kan uit de top tien van paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing worden gehaald.</p>

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Ontwikkelingen in 2022 en genomen beheersmaatregelen
Omgevingswet	De invoering van de Omgevingswet brengt niet alleen extra kosten met zich mee, maar zorgt ook voor veel organisatorische veranderingen. Het raakt ICT (technologie), gemeentelijke processen (kwaliteit), inkomsten (leges en heffingen), milieuregelgeving en (burger)-participatie. Het raakt de gehele gemeente en brengt het risico met zich mee dat processen na invoering in eerste instantie minder soepel verlopen.	De kosten m.b.t. de invoering van de Omgevingswet worden constant gemonitord en een gedegen invoering moet ervoor zorgen dat de gemeentelijke organisatie gaat werken conform de nieuwe omgevingswet. Op dit moment is geen aanleiding om voorstellen aan de gemeenteraad voor te leggen om bij te sturen op het invoeringstraject.
Achterstallig onderhoud in de openbare ruimte.	Doordat aan de uitvoering van onderhoud minder aandacht is besteed, ontstaat het risico op schadeclaims.	Uit het door de Rekenkamercommissie WVOLV in 2022 gehouden onderzoek hoe de deelnemende gemeenten omgaan met het onderhoud aan wegen, bruggen en onderdoorgangen blijkt dat in Wassenaar beeldkwaliteitsniveau overwegend goed is en dat achterstanden worden ingelopen. Het actualiseren van de beheerplannen loopt iets achter op de planning.

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Ontwikkelingen en genomen beheersmaatregelen
NIEUWE risico's begroting 2023		
Specifieke uitkeringen.	Er zijn steeds meer specifieke uitkeringen die via SiSa (Single information, Single audit) moeten worden verantwoord in de jaarrekening. Bij een specifieke uitkering bestaat het risico dat de definitief toegekende subsidie lager uitpakt dan de voorlopige subsidie en of dat de werkelijke gemaakte kosten de begrote lasten overschrijden vanwege het open-einde karakter van de regeling.	De ontwikkelingen op de diverse regelingen wordt voortdurend gemonitord vanuit beleid en de periodieke budgetbewaking in het kader van de P&C-cyclus. Indien nodig wordt via de tussentijdse rapportages de gemeenteraad verzocht de begroting aan te passen.
Gemeenschappelijke regelingen	Doordat elke deelnemer aan een gemeenschappelijke regeling in principe voor zijn aandeel verantwoordelijk voor mogelijke tekorten binnen de betreffende gemeenschappelijke regeling loopt de gemeente risico.	Op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen dienen de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling te voldoen aan krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels. Via het bestuur van de gemeenschappelijke regeling kan de gemeente aandacht vragen voor financiële tekorten en hierop sturen. De raad wordt jaarlijks in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen over de ontwerpbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen.
Garantstellingen.	De gemeente loopt als een garantieverstrekker een risico als een garantienemer niet aan zijn of haar betalingsverplichtingen kan voldoen en de geldverstrekker een beroep doet op de door de gemeente afgegeven garantie. De gemeente heeft een garantie afgegeven aan Avalex, zodat zij zich konden inkopen als aandeelhouder in HVC.	Bij de afgifte van garanties door de gemeente wordt er gekeken naar de kredietwaardigheid van de partijen. Daarnaast wordt jaarlijks bijgehouden of de garantienemer zijn leningen aflost en welk deel van de garantie dan nog open staat.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio weerstandsvermogen en afgezet tegen de algemeen geldende weerstandsnorm. Die ratio geeft de verhouding weer tussen de financieel gekwantificeerde risico's en

de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten is in onderstaande figuur weergegeven.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 49.903.000}{€ 3.355.556} = 14,9$$

De raad heeft besloten om minimaal een ratio van 2,0 te hanteren, dit staat voor een uitstekend weerstandsvermogen. Hierbij wordt de normeringssystematiek voor weerstandsvermogen gehanteerd, die ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de universiteit Twente. Zij hanteren de volgende waarderingstabel ratio weerstandsvermogen.

tabel 2.1 Kwalificatie ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De ratio weerstandsvermogen van de gemeente Wassenaar is derhalve uitstekend.

Kengetallen

Per 2015 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In de begroting en jaarrekening dient een zestal kengetallen opgenomen te worden. De kengetallen maken het de leden van provinciale staten en de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun provincie of gemeente. Eerst wordt de samenvatting van de kengetallen weergegeven gevolgd door een toelichting.

tabel 2.2

Kengetallen:	Indicatoren Wassenaar (%)			Normen VNG (%)		
	2021	2022		Voldoende	Matig	Onvoldoende
	Verslag	Begroting	Verslag			
1a. Netto schuldquote	-69	-23	-35	<100	>100 / <130	>130
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-73	-26	-41			
2. Solvabiliteitsratio	68	66	62	>50	<50 / >30	<30
3. Structurele exploitatieruimte	3,35	0,78	5,28	>0,6	<0,6 / >0	0
4. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Geen norm		
5. Belastingcapaciteit	168	172	172	<100	>100 / <120	>120

1. Netto schuldquote

De netto-schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van begroting en jaarverslag. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de begroting 'vastligt' door rente en aflossing. De bovenstaande tabel presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug, bijv. SVN-startersleningen en ambtenarenhypotheek). Op beide indicatoren scoort de gemeente Wassenaar negatief, wat betekent dat er per saldo geen sprake van een schuld is maar van bezit hetgeen uiteraard meer dan 'voldoende' scoort.

2. Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen). Wassenaar scoort met 62% volgens de VNG-normen meer dan 'voldoende'.

3. Structurele exploitatieruimte

De indicator 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begrotingsbaten. Dit laat zien in hoeverre de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele Wassenaarse exploitatieruimte is gestegen ten opzichte van het jaarverslag 2021 en de begroting voor 2022 en is volgens de VNG-normen ruim voldoende.

4. Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Wassenaar kent geen grondexploitaties derhalve is deze indicator niet relevant.

5. Belastingcapaciteit

De indicator 'belastingcapaciteit' drukt uit hoe de woonlasten (ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. Hoge woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde

drukken uit in hoeverre de gemeente al de eigen inkomsten aanspreekt en dus ook beperkt is in het verkrijgen van extra inkomsten. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% hiervan als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. De woonlasten in Wassenaar liggen hoger dan het landelijk gemiddelde en zijn ook verder gestegen ten opzichte van het vorige jaarverslag.

Conclusie voor de financiële positie

De ontwikkeling van de kengetallen geeft aan dat Wassenaar een uitstekende vermogenspositie heeft, voldoende structurele exploitatieruimte heeft en geen risico loopt op (niet ingenomen) grondposities. Daartegenover wordt geconcludeerd dat de lastendruk landelijk vergeleken hoog is.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen binnen de gemeente, zoals wegen, riolering, groen en gebouwen vertegenwoordigen een waarde van circa 335 miljoen euro. De diverse kapitaalgoederen zijn onderdeel van de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer, 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie en 7.2 Riolering. Het beleidsmatige deel van vastgoed staat beschreven onder 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden. Voor het goed functioneren van de samenleving is het noodzakelijk dat de gemeente haar eigendommen in goede staat houdt. In samenwerking met betrokken partijen streven wij naar een aantrekkelijke en groene woonomgeving en gemeentelijke gebouwen die optimaal de maatschappelijke functies faciliteren. De kapitaalgoederen worden beheerd op basis van beheerplannen en worden onderhouden op beeldkwaliteitsniveau B (basis).

In de onderstaande tabel Onderhoudsplannen 2022 staat toegelicht welk kwaliteitsniveau voor welk onderdeel van toepassing is.

Basis in Beeld

In 2022 is het rapport Basis in Beeld opgeleverd. In dit rapport is op basis van het gestelde onderhoudsniveau, de areaalgegevens en kengetallen een indicatie gegeven welk budget per kapitaalgoed nodig is. Hiermee is in beeld gebracht of de beschikbare budgetten aansluiten bij het te beheren areaal. In dit rapport is de huidige beheersituatie in de gemeente vastgelegd. De benodigde kosten voor de instandhouding van de kapitaalgoederen kunnen mede op basis hiervan op het van toepassing zijnde onderhoudsniveau worden bepaald en afgestemd met de huidige budgetten.

Beheervisie en Instandhoudingsplannen

Het rapport 'Basis in Beeld' is de opstap naar de Beheervisie Openbare Ruimte. Op basis van de ambities en te behalen doelen van de gemeente en het daarvoor benodigde budget worden de kaders voor het beheer van de openbare ruimte in deze beheervisie vastgelegd. In de beheervisie worden ambities bepaald, wordt gekeken naar de meerwaarde van beheer en de openbare ruimte (o.a. voor klimaat, gezondheid, circulariteit e.d.) en wordt een nieuwe beheerstrategie beschreven. Met het vaststellen van de beheervisie wordt de visie bepaald op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De beheervisie zal direct worden vertaald naar concrete acties en bijbehorende kosten. Deze zullen worden vastgelegd in een Integraal Instandhoudingsplan Fysieke Leefomgeving 2024-2028 ter vervanging van de bestaande afzonderlijke beheerplannen. De Beheervisie Openbare Ruimte en het Integraal Instandhoudingsplan Fysieke Leefomgeving 2024-2028 zullen in het tweede kwartaal 2023 tegelijkertijd ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. De financiële gevolgen hiervan zullen worden verwerkt in de Kadernota 2024.

Onderhoudsplannen 2022

Het grootste deel van huidige onderhoudsplannen voor de kapitaalgoederen is opgesteld voor de jaren 2016-2020. Voor deze onderhoudsplannen is een update gemaakt voor de jaren 2021-2023.

Voor vastgoed is het Beheerplan Vastgoed 2021-2024 van toepassing en voor riolering het Verbreed Gemeentelijk Rioleringplan (vGRP) 2017-2021 en het Integraal Waterketenplan (IWKp) 2019-2023 (beleidsmodule).

In onderstaande tabel zijn de diverse onderhoudsplannen weergegeven met daarbij de status van het areaal en wat er het afgelopen jaar is uitgevoerd.

tabel 3.1

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
Wegen Update 2021-2023	Circa 1.44 km ²	B	Er is groot onderhoud uitgevoerd aan diverse wegen in Wassenaar. Ca. 3000 m ² straatwerk (Acacialaan) en 11.000 m ² asfalt (Wittenburgerweg).
Bruggen Update 2021-2023	75 stuks	B	Er zijn 2 fiets- voetgangersbruggen vervangen, Brug ingang park Backershagen (Rust&Vreugdlaan) en fietspad Jagerslaan.
Wegmeubilair Update 2021-2023	Circa 5.200 verkeers-borden	B	In 2022 zijn er diverse onderhoudswerkzaamheden aan de ANWB -bewegwijzering uitgevoerd.
Openbare verlichting Update 2021-2023	6.716 lichtmasten	B	Van het areaal zijn de lichtmasten en armaturen op orde en voldoen aan het kwaliteitsniveau B. In 2022 zijn er diverse schakelkasten vervangen. Ook zijn op diverse locaties nieuwe voedingskabels, lichtmasten met LED-armaturen geplaatst.
Verkeersregel-Installaties Update 2021-2023	11 stuks	B	Het gehele VRI-areaal is op orde en voorzien van LED-verlichting. In 2022 zijn er 6 stuks VRI-installaties op de N44 geheel geschilderd. Ook is de Blocker-installatie aan de Buurtweg vervangen. In de Langstraat zijn 4 Poller-installaties vervangen vooruitlopend op de nieuwe centrumplannen. En in 2022 is een aanzet gemaakt voor het realiseren van 5 I-VRI's die in 2023 geplaatst zullen worden in het dorp.
Groen & bomen Update 2021 - 2023	Groen: circa 180 ha Bomen: 25.910 stuks	B	Er zijn diverse vervangingsprojecten uitgevoerd waardoor circa 85% van het areaal voldoet aan kwaliteitsniveau B.

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
Speelvoorzieningen Update 2021 – 2023	230 speeltoestellen	B	Speeltoestellen die kapot of verouderd waren zijn vervangen. Tevens is in het bos van Palland (bos links van de Katwijkseweg) een heus trimparcours met diverse toestellen geplaatst. Ook de periodieke veiligheidsinspecties zijn uitgevoerd. Alle speelvoorzieningen voldoen hierdoor aan het kwaliteitsniveau B.
Oppervlakte water Update 2021-2023	Beschoeiingen 25,1km1 Kademuren 1.051m1	-	De vervanging van de kadeconstructie Havenkade fase 1 (deel Wiegmanweg / Johan de Wittstraat) is in 2022 gerealiseerd. In januari 2023 wordt fase 2 (deel Haven zijde gemeentewerf) vervangen. Fase 3 (deel Haven zijde woningen) wordt in het eerste kwartaal van 2024 vervangen. Om de doorstroming van de watergangen en verbetering van de waterkwaliteit te borgen zijn baggerwerkzaamheden uitgevoerd. Deze zijn in 2021, 2022 uitgevoerd en worden in 2023 voortgezet.
Integraal waterketenplan 2019-2023 (riolering)	Riool: circa 165 km1 Gemalen 141 stuks	-	Het rioolvervangingsproject Bremhorstlaan en de Teylingerhorstlaan is in 2022 voorbereid en wordt in 2023 uitgevoerd. Rioolvervangingsproject Schouwweg en Storm van 's-Gravesandeweg is in 2022 en 2023 in voorbereiding. In 2022 zijn er 6 rioolgemalen gerenoveerd.
Voertuigen 2019-2023	46 objecten	sober	In 2022 zijn twee Volkswagen Crafters geleverd en één Iveco huisvuilzijlader. Voor 2022 stond de vervanging van twee personenauto's en vier bedrijfsauto's gepland. Deze moeten worden vervangen door elektrische auto's. Vanwege de lange levertijd van deze auto's konden deze in 2022 nog niet geleverd worden.

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
Vastgoed 2021-2024	Maatschappelijk & commercieel 18 Sport & bewegen 4 Eigen huisvesting 3 Woningen 12 Bijzondere objecten 31	Basis	In 2022 zijn de projecten Molen en gymzaal Burmanlaan afgerond en opgeleverd. De restauratie van molen De Windlust is ook in 2022 afgerond. Het koffiehuisje aan de Buurtweg is nog in eigendom van de gemeente en is het niet gelukt om deze te verkopen. Dat geldt eveneens voor Theater de Warenar. Daarnaast heeft bij verschillende panden regulier instandhoudingsonderhoud plaatsgevonden.

*deze cijfers zijn gebaseerd op nog niet geactualiseerde data.

tabel 3.2 Exploitatie

Kapitaalgoed	Begroot	Werkelijk	Vershil	Toelichting
Bruggen	110	118	-8	Reinigingen, schilderen, herstelwerkzaamheden en inspecties
Groen	1.445	1.479	34	Onderhoud beplanting, bomen, maaien gras, verwijderen onkruid en zwerfvuil, herstellen en vervanging van beplanting en bomen
Openbare verlichting	633	637	-4	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen, elektriciteit
Riolering (IWKP)	1.917	1.896	21	Reparaties, verhelpen storingen, reiniging en inspecties
Spelen	190	192	-2	Veiligheidscontroles, reparaties en onderhoud
Tractie	238	225	13	Belastingen, verzekeringen, brandstof en onderhoud
Vastgoed	3.727	4.197	-470	Dagelijks onderhoud, elektra, water
Verkeersregelinstallaties	117	91	26	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen
Water	417	268	149	Maaien en krozen, baggeren, reparaties beschoeiingen
Wegen	1.527	1.540	-13	Herstelwerkzaamheden asfalt, bestrating, markeringen en inspecties
Wegmeubilair	76	76	0	Reinigen, herstellen en vervanging

x € 1.000 (incl. dotatie voorziening en kapitaallasten, excl. interne uren)

tabel 3.3 Investerings

Kapitaalgoed	Restant krediet 2021	Begroot 2022	Beschikbaar	Werkelijk	Restant
Wegen	0	435	435	5	430
Wegen Prinsenweg	1.390	0	1.390	9	1.381
Bruggen	0	160	160	195	-35
Brug Hofcampweg	650	0	650	90	560
Herstel kade Havenkanaal	1.390	717	2.107	1.035	1.072
Openbare verlichting kabelnet	188	250	438	103	335
Oppervlaktewater	0	10	10	0	10
Voertuigen	117	590	706	165	541
Vastgoed					
- Rijnlands Lyceum		2.168	2.168	2.533	-365
- Gymzaal Burmanlaan	649		649	717	-68
- Sporthal Dr. Mansveltkade	7.411		7.411	3.200	4.359
- Verduurzaming vastgoed	545		545	88	457
- Restauratie Raadhuis de Paauw		1.255	1.255	0	1.255
Vervanging pollers Langstraat	105	35	140	58	82
Uitvoering beeldkwaliteitsplan herinrichting centrum Wassenaar	1000	1.315	2.315	655	1.660

x € 1.000

In de tabel met de beheerplannen en areaalgegevens is aangegeven wat er het afgelopen jaar is uitgevoerd. De geplande vervanging van het wegdek van de Teylingerhorstlaan en de Storm van 's-Gravesandeweg zal in 2023 worden uitgevoerd. De geplande vervanging van het wegdek van de Prinsenweg zal in 2022 en 2023 worden voorbereid en in 2024 worden uitgevoerd. Deze opgaven zijn gekoppeld aan de bijbehorende vervangingsopgaven riolering. De vervanging van de brug Hofcampweg is in 2022 van start gegaan en zal in 2023 worden afgerond. De geplande vervanging van het kabelnet openbare verlichting op drie locaties in Wassenaar is in 2022 voortgezet. Bij de aanschaf voertuigen zijn de werkelijke uitgaven aanzienlijk lager dan de geplande investering omdat een aantal voertuigen moet worden vervangen door elektrische voertuigen die in 2022 nog niet konden worden geleverd.

De werkzaamheden in verband met de herinrichting van het centrum op basis van het in 2020 vastgestelde Definitief Ontwerp Inrichtingsplan Centrum Wassenaar zijn naar aanleiding van besluitvorming in de Raad in afwachting van nieuwe besluitvorming stilgelegd.

tabel 3.4 Onttrekking Voorzieningen

Kapitaalgoed	Begroot	Werkelijk	Verschil	Stand voorziening 31-12-2022
Bruggen	32	2	30	129
Openbare verlichting	171	269	-98	540
Riolering	1.475	508	967	11.619
Spelen	187	4	183	527
Vastgoed	793	290	503	2.051
Verkeersregelinstallaties	31	107	-76	1.032
Water	190	90	100	218
Wegen	1.317	1.877	-560	3.025

x € 1.000

In de tabel met de beheerplannen en areaalgegevens is aangegeven wat er het afgelopen jaar voor de diverse kapitaalgoederen is uitgevoerd. De overschrijdingen bij openbare verlichting, verkeersregelingsinstallaties en wegen zijn veroorzaakt omdat in 2022 ook nog onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd die gepland stonden voor 2021.

Paragraaf Financiering

Inleiding

Het beleid van de gemeente Wassenaar voor de financieringsfunctie in 2022 is vastgelegd in het door de burgemeester en wethouders op 29 juni 2021 vastgestelde treasury statuut 2021 en is in werking getreden op 1 september 2021. Het statuut geeft de kaders aan voor de invulling van de financieringsfunctie en sluit aan bij de aanscherping van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) en de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

Schatkistbankieren

Onder het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht overtollige kasmiddelen boven een drempelbedrag van 2% van het begrotingstotaal bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën aan te houden. Het drempelbedrag voor 2022 was € 1.662.499. In 2022 is deze drempelwaarde niet overschreden.

Het bij het Rijk verplicht aangehouden saldo bedroeg gemiddeld ca. € 28,3 miljoen. Hierover is een rentevergoeding van € 107.000 ontvangen. Dit was gemiddeld voor 2022 0,4%. Ter vergelijking de EURIBOR-“vergoeding” voor een deposito van 1 jaar bedroeg gemiddeld ongeveer 0,90% waarbij in januari 2022 de rente nog -0.5% was oplopend naar 2.8% in december. Om geld in januari 2022 kort uit te kunnen zetten moest in de markt dus nog betaald worden.

Financieringspositie

Bij de begroting 2022 is ervan uitgegaan dat het begin- en eindsaldo van uitzettingen en liquide middelen saldi van respectievelijk +€ 30,9 miljoen en +€ 15,8 miljoen te zien zouden geven. Dit is een afname van € 15,1 miljoen. Voornamelijk door achterblijven van de investeringsuitgaven in 2022 is het saldo in 2022 in werkelijkheid met € 10,1 miljoen hoger dan begroot toegenomen.

De beleggings- en financieringsportefeuille bestaat eind 2022 uit:

tabel 4.1

Uitgezette / aangetrokken middelen	Looptijd	Bedrag 31 december 2021 (x € 1.000)	Gemiddeld rente percentage	Expiratie
<u>Uitgezette gelden</u>				
Langlopende leningen u/g		4.878	div.	
Rekening courant Schatkistbankieren	dag. opvraagb.	26.431	0,4	n.v.t.
BNG		64	0,3	n.v.t.
Opgenomen gelden		0		
Belegde spaarpremies hypotheek		-154		
Saldo		31.219		

Ontwikkeling liquiditeit

Het jaar 2022 laat € 4,0 miljoen afname van het liquiditeitsoverschot zien van € 30,5 miljoen tot € 26,5 miljoen. Onder het regime van het schatkistbankieren dient deze overliquiditeit nagenoeg geheel bij het Rijk aangehouden te worden.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de korte financiering en beperkt daarmee het renterisico op de korte schuld. De limiet wordt bepaald voor korte financiering met een looptijd van maximaal 1 jaar en wordt gerelateerd aan het begrotingstotaal per 1 januari. Uitgaande van een begrotingstotaal van € 83,1 miljoen bedroeg de kasgeldlimiet voor 2022 € 7.065.000. Deze limiet is niet overschreden, zoals uit het navolgende overzicht blijkt.

tabel 4.2

bedragen x € 1.000

Ontwikkeling kasgeldlimiet 2022	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Liquiditeitssaldo (netto)	30.464	24.599	29.057	31.540
Kasgeldlimiet	7.066	7.066	7.066	7.066
Ruimte onder de kasgeldlimiet	37.530	31.664	36.122	38.606
Overschrijding van de kasgeldlimiet				

Renterisiconorm

Het renterisico op de financiering langer dan een jaar wordt beperkt door de renterisiconorm.

Die geeft aan in hoeverre er sprake is van een verantwoord geachte spreiding van aflossing en herfinanciering in de leningenportefeuille. Sinds eind 2013 heeft Wassenaar geen lang vreemd vermogen in portefeuille:

Wassenaar is schuldenvrij. Herfinanciering was dan ook niet aan de orde.

De renterisiconorm is in 2022 niet overschreden en zal op basis van de huidige verwachtingen in het meerjarenperspectief ook niet overschreden worden.

tabel 4.3

bedragen x € 1.000

Renterisico vaste schuld (x € 1.000)					
	2021	2022	2023	2024	2025
1 Rentehervormingen	0	0	0	0	0
2 Aflossingen					
3 Renterisico (1 + 2)					
4 Renterisiconorm	12.071	16.625	14.151	13.694	13.619
5a Ruimte onder renterisiconorm	12.071	16.625	14.151	13.694	13.619
5b Overschrijding renterisiconorm					
4a Begrotingstotaal	60.356	83.125	70.756	68.468	68.095
4b percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
4 Renterisiconorm	12.071	16.625	14.151	13.694	13.619

Tabel Overzicht renterisico vaste schuld 2021-2025

Renteontwikkeling

In 2022 is de Nederlandse economie gegroeid met 4,5%. De verwachting van het CBS is dat de Nederlandse economie groeit in 2023 en 2024 met respectievelijk 1,6% en 1,4%, ondanks de inflatie, zwakkere wereldhandel, dalende huizenprijzen en een krappe arbeidsmarkt.

De inflatie in Nederland bedroeg voor 2022 10,0% (CPI) en geharmoniseerd voor de eurozone (HICP) 11,6%, waarbij de inflatie voor de gehele Europese Unie is uitgekomen op 9,2% (EICP). Terwijl het Centraal Planbureau voor geheel 2023 een afzwakking van de inflatie verwacht melde onlangs het CBS dat inflatie voor februari 2023 naar 8,0% was gestegen.

In verband met de hoge inflatie is het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank aan aanpassing onderhevig.

Omdat de ECB verwacht dat de inflatie op middellange termijn nog boven de 2% blijft zal het renteinstrument, en daarmee mogelijke renteverhogingen, in zicht blijven. Verhogingen van de rente remt de vraag af, wat geld 'duurder' maakt waardoor de economie afkoelt en de inflatie wordt gedempt.

Waar de depositorente bij de Europese Centrale Bank in januari 2022 nog op -0,5% stond veranderde dit niveau naar 2,0% op 31 december 2022. Inmiddels is deze rente op 22 maart 2023 verhoogd naar 3,0%. Voor verdere renteverhogingen, pauzes of verlaging zal de ECB zich beraden op de ontwikkeling van de economie in de Eurozone, ofwel of deze al dan niet te hard afkoelt.

De herfinancieringsrente voor banken ging van 0% in januari 2022 naar 3,5% op 31 december 2022.

Renteresultaat 2022

Op de afnemende portefeuille ambtenarenhypotheek wordt steeds minder rendement gerealiseerd. De verschuldigde rente over het spaardeel van de spaarhypotheek neemt in de tijd mede ook door de (tussentijdse) aflossingen af. Het treasuryresultaat over 2022 uit op een voordeel van afgerond € 6.000.

tabel 4.4**Berekening omslagrente 2021**

a.	Externe rentelasten over de (korte) financiering	€	7.700	
b.	Externe rentebaten	€	<u>13.861</u>	-
	Totaal door te rekenen externe rente	€	6.161	-
c1.	Rente toe te rekenen aan grondexploitaties	€	0	-
c2.	Rente projectfinanciering toe te rekenen aan taakveld	€	0	-
c3.	Rentebaten van door verstrekte leningen indien daar projectfinanciering voor is aangetrokken	€	<u>0</u>	+
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	6.161	-
d1.	Rente over eigen vermogen	€	0	+
d2.	Rente over voorzieningen	€	<u>0</u>	+
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	€	6.161	-
e.	Werkelijke aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€	<u>0</u>	-
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury (positief)	€	6.161	-

Omdat in de begroting per saldo geen sprake was van rentelasten bedroeg de omslagrente 0,0%.

EMU-saldo

Gemeenten moeten het kastekort van hun exploitatie beperken tot de overeengekomen percentages van hun totale begroting. Via dit zogenaamde EMU-saldo wordt gecontroleerd of de decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning leveren bij het streven te voldoen aan de Europese begrotings-doelstellingen. De VNG adviseert gemeenten overigens om niet heel strak te sturen op het maximaal toegestane kastekort. Dat staat een uitruil van over- en overschrijdingen tussen gemeenten in de weg en leidt daardoor mogelijk tot een onnodig uitstel van investeringen. In plaats daarvan kunnen gemeenten beter sturen op de ontwikkeling van de hoogte van de schuld.

In de septembercirculaire 2021 werd de referentiewaarde voor 2022 van het EMU-saldo voor Wassenaar vastgesteld op ca. € 2,386 miljoen. Deze waarde is gebaseerd op een macro-norm voor het totaal van gemeenten van 0,27% van het bruto binnenlands product. Bij overschrijding van de landelijke norm kunnen sancties/maatregelen worden opgelegd al naar gelang gemeenten mede verantwoordelijk zijn voor de overschrijding. Het herziene BBV schrijft voor dat ook in het jaarverslag wordt gerapporteerd over het EMU-saldo.

Tabel 4.5

Berekening EMU-saldo		(bedragen x € 1.000)		2022 Begroot	2022 Werkelijk	2022 Verschil
EMU-saldo				-15.113	-6.452	-8.661
EMU-saldo referentiewaarde				-2.373	-2.386	13
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-12.740	-4.066	-8.674
Mutaties	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-20	-12	-8
			Uitzettingen	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-15.083	-3.671	-11.412
			Liquide middelen	0	19	-19
			Overlopende activa	0	1.508	-1.508
1-jan						
t/m						
31-dec	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	10	11	-1
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	0	6.757	-6.757
			Overlopend passiva	0	-1.239	1.239
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	1.233	-1.233

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is het geraamde EMU-saldo afgenomen van een tekort van € 15,113 miljoen tot een tekort van € 6,452 miljoen. In andere woorden: Van de begroting ging een aanmerkelijke toename van de geldhoeveelheid uit, terwijl deze volgens de jaarrekening juist verminderd is. Het verschil ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door de achterblijvende investeringsrealisatie en onderhoudsuitgaven.

Tabel 4.6

Kasstroomoverzicht (Staat van herkomst en besteding)		2022
<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Stand liquide middelen per 1 januari		53
Toename:		
Afschrijvingen	2.074	
Aflossingen verstrekte geldleningen	88	
Afname vorderingen/uitzettingen < 1 jaar	3.671	
Storting in reserves	2.543	
Storting in voorzieningen	3.816	
Toename vaste schulden > 1 jaar	11	
Toename kortlopende schulden	6.757	
Nog te bestemmen rekeningsaldo 2022	2.999	
	totale toename	21.960
Afname:		
Netto investeringen	-10.707	
Verstrekte geldleningen	-76	
Toename overlopende activa	-1.508	
Toename overlopende passiva	-1.239	
Beschikking over reserves (per saldo)	-2.962	
Beschikking over voorzieningen (per saldo)	-3.359	
Bestemming resultaat vorig jaar	-2.090	
	totale afname	-21.941
	Mutatie liquide middelen	19
Stand liquide middelen per 31 december		72

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor de taken die zij door verbonden partijen laat uitvoeren. Het is daarom van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de benodigde informatie krijgt om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen en te laten meewegen in het proces van horizontale sturing en verantwoording.

Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen als om de deelneming in of inschakeling van privaatrechtelijke rechtspersonen. Voor wat betreft de private partijen gaat het om organisaties en instellingen waarin de gemeente zowel een financieel als een bestuurlijk belang heeft. In geval van gemeenschappelijke regelingen gaat het om samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid, met name openbare lichamen en bedrijfsvoeringsorganisaties ingesteld op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Voor een adequate verantwoording hoe verbonden partijen bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van de programma's is het niet alleen noodzakelijk inzicht te hebben in de beleidsmatige prestaties van verbonden partijen, maar ook in hun financiële positie.

Inzicht in de bijdragen van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's zijn in de respectievelijke programma's voor de realisatie waarvan ze worden ingezet opgenomen.

LIJST VERBONDEN PARTIJEN	
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	Bijdrage 2022
Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	€ 415.254
Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	€ 88.000
Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio (MRDH)	€ 74.621
Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)	€ 2.146.000
Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden	€ 527.550
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)	€ 501.135
Avalex	€ 3.845.508
Gemeenschappelijke regeling werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek (Gr KDB)	€ 972.026
Totale gemeentelijke bijdrage	€ 8.570.094
VENNOOTSCHAPPEN	dividend
Alliander N.V.	€ 404.508
Dunea N.V.	-
BNG N.V.	€ 242.573
Totaal ontvangen dividend	€ 647.081

Overzicht verbonden partijen

GR Gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	
Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro)	€ 415.254
Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)	
De gemeente Wassenaar is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met een wethouder.	
Eigen vermogen 01-01-2022	€ 1.286.000
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 781.000
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 6.491.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 16.205.000

Resultaat

Op de datum van de vergadering van het algemeen bestuur 13 april 2023 heeft het dagelijks bestuur verantwoording afgelegd. Op dat moment was nog geen goedkeurende accountantsverklaring afgegeven. Op basis van de concept jaarstukken 2022 is een jaarresultaat behaald van € 86.000.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandvermogen)

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 1.280.000, de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 781.000. De weerstandratio is 0,61. Op grond van artikel 32 van de Gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (GR BSGR), zijn de deelnemers verplicht er zorg voor te dragen dat de BSGR te allen tijde beschikt over voldoende middelen om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Dit betekent dat de deelnemers zelf maatregelen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken.

Het grootste risico dat wordt ingeschat is het uittreden van één van de deelnemers. In de huidige tekst van de GR staat binnen zes maanden (artikel 38, lid 6). Op grond van artikel 38 van de GR BSGR wordt voor uittreding een opzegtermijn van ten minste een jaar in acht genomen en vindt uittreding plaats aan het einde van het kalenderjaar. Uittreding gedurende de eerste 5 jaar na toetreding is niet mogelijk. Op 25 juni 2020 heeft het bestuur besloten om de uittredingskosten vast te stellen op (over een periode van vier jaar) totaal 325% (100, 100, 75 en 50%) van de procentuele bijdrage van de uittredende partij aan de begroting van de BSGR van het jaar voorafgaand aan het uittreden van die partij. Daarnaast komen ook de incidentele uittredingskosten van zowel de deelnemer zelf als ook de BSGR en de achterblijvende deelnemers volledig voor rekening van de uittredende partij. Inmiddels is door aanpassing van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen voorgesteld om dit percentage aan te passen naar totaal 250% (als volgt afbouwend over een periode van vier jaar 100, 75, 50 en 25%). Er zijn geen deelnemers die te kennen hebben gegeven uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden.

GR Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	
Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro)	€ 88.000
Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)	
Namens de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer is de wethouder van de gemeente Wassenaar lid van het dagelijks bestuur.	
Eigen vermogen 01-01-2022	€ 84.000
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 122.000
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 1.338.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 2.120.000

Resultaat

De cijfers zijn gebaseerd op de ontwerp-jaarrekening 2022. Het rekeningresultaat bedraagt € 37.000 positief.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandsvermogen)

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 681.000, de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 222.000. De weerstandsratio is 0,33 . en derhalve niet toereikend. Dit wordt opgevangen door artikel 23 lid 2 van de regeling "gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden" waarin staat dat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor eventuele tekorten op de uitgaven voor de instandhouding van het SbJH.

GR Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio (MRDH)

Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro) € 74.621

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

De gemeente is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door de burgemeester, in de bestuurscommissie Vervoersautoriteit door de portefeuillehouder verkeer en vervoer, in de bestuurscommissie economisch vestigingsklimaat door de portefeuillehouder economie, in de adviescommissie vervoersautoriteit en adviescommissie economisch vestigingsklimaat door twee raadsleden en in de rekeningcommissie door één raadslid.

Eigen vermogen 01-01-2022	€ 32.508.000
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 33.844.000
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 1.435.141.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 1.550.055.000

Resultaat

Voor 2022 heeft de MRDH een sluitende begroting gepresenteerd.

Uit de concept-jaarrekening 2022 van de MRDH blijkt een voordelig resultaat van € 454.819.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandsvermogen)

De risico's die samenhangen met de activiteiten voor verkeer en vervoer worden allereerst opgevangen met een risicobuffer die binnen de projecten waarbij financiële risico's worden geïdentificeerd wordt aangehouden. Wanneer deze risicobuffer niet afdoende is, worden de BDU-middelen aangesproken. Dit heeft tot gevolg dat andere bestedingen ten laste van de BDU-middelen lager worden en/of vertragen. Beschikbare weerstandscapaciteit Financiering OV-bedrijven is € 28.000.000, de benodigde weerstandscapaciteit Financiering OV-bedrijven is € 28.000.000. De Weerstandsratio is 1,00. Er is op dit moment geen dekkingstekort op de te bereiken reserve. Het meerjarenbeeld geeft aan dat er vanaf 2023 toevoegingen aan de reserve nodig zijn om de benodigde weerstandscapaciteit te bereiken.

De risico's die samenhangen met de taken voor het versterken van het economisch vestigingsklimaat, hetgeen van toepassing is voor de gemeente Wassenaar, kunnen alleen met eigen weerstandscapaciteit van de MRDH worden afgedekt. In een uitgevoerde financiële risicoanalyse (2015) is het risico bepaald dat een gemeente niet kan voldoen aan haar verplichte bijdrage aan het programma Economisch Vestigingsklimaat. Hiervoor is een Reserve weerstandsvermogen economisch vestigingsklimaat beschikbaar.

GR Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)

Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro) € 2.146.000

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

De burgemeester is lid van het AB.

Eigen vermogen 01-01-2022	€ 4.146.000
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 6.175.000
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 111.069.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 111.766.000

Resultaat

Het resultaat over 2022 bedraagt op basis van de voorlopige jaarrekening € 3,6 miljoen voordelig. Dit voordelig resultaat kent verschillende oorzaken die alle incidenteel van aard zijn. De belangrijkste oorzaak van dit resultaat ligt in het feit dat de markt – mede door de nasleep van de coronaperiode, geopolitieke ontwikkelingen en krapte op de arbeidsmarkt – moeilijk aan de vraag naar materialen en/of dienstverlening kan voldoen. Hoewel dit niet direct effect heeft op de dagelijkse hulpverlening, lopen projecten en reguliere activiteiten binnen de VRH hierdoor wel vertraging op.

Dit voordelig resultaat biedt de mogelijkheid om de meerkosten (€ 1,7 miljoen) als gevolg van het nieuwe (principe-) arbeidsvoorwaardenakkoord op te vangen en daarmee de herziene begroting van 2023 sluitend te maken. De post onvoorzien van € 182.000 is niet bij de deelnemende gemeente in rekening gebracht. Het resterende deel van het voordelig resultaat (eveneens € 1,7 miljoen) wordt naar rato van de inwonerbijdragen terugbetaald aan de gemeenten in de regio Haaglanden.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandsvermogen)

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 1.682.000, de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 1.682.000 (na toevoeging van € 45.000 vanuit het resultaat 2022). De weerstandsratio capaciteit is 1,00.

GR Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden

Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro) € 527.550

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

In het Algemeen Bestuur is een afgevaardigde van het college van B&W van iedere deelnemende gemeente benoemd. Portefeuillehouder is wethouder volksgezondheid. Wassenaar heeft zitting in het AB, niet in het DB.

Eigen vermogen 01-01-2022	€ 2.754.000
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 2.617.000
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 3.187.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 2.404.000

Resultaat

De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de voorlopige jaarrekening 2022, de definitieve jaarrekening is nog niet beschikbaar. Uit de voorlopige jaarrekening blijkt een resultaat van € 125.000 voordelig over 2022.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandsvermogen)

Coronacrisis:

Door inzet in 2021 voor aanpak Coronacrisis door GGD Haaglanden (testen, bron- en contactonderzoek, e.d.) is de uitvoering van aantal taken GGD iets minder dan voorzien. Er zijn extra kosten gemoeid met de aanpak van de coronacrisis. Dit zal ook doorwerken in de toekomst omdat er extra ingezet wordt op gezondheidsbevordering en epidemiologische paraatheid. Deels zullen hiervoor Rijksmiddelen ingezet worden.

CAO:

Voor de periode 2021 is een nieuwe cao afgesloten. De gevolgen passen binnen het gestelde kader conform de Kaderbrief, waarmee in de begroting rekening is gehouden. Vanaf 2023 nieuwe CAO. Ontwikkeling wordt gevolgd en waar nodig worden keuzes voorgelegd aan het bestuur.

Bedrijfsvoering:

Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar hoger zijn (bijv. cyberattack, ICT kosten die niet van tevoren waren te voorzien). In 2021 hebben zich geen calamiteiten voorgedaan in de bedrijfsvoering die tot aantoonbaar hogere kosten hebben geleid. Komende periode ICT-migratie (risico opdrachtnemer) en herijking Q-consult model voorzien.

GR	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)	
Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro)		€ 501.135

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

De gemeente Wassenaar levert geen DB lid. Aan de bijeenkomsten van het AB neemt de wethouder Wonen, Ruimtelijke Ordening, Cultureel Erfgoed deel.

Eigen vermogen 01-01-2022	€ 1.817.000
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 2.953.000
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 19.540.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 15.449.000

Resultaat

De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de ontwerp jaarrekening 2022 van de ODH. Voor 2022 heeft de ODH een sluitende begroting gepresenteerd. Over 2022 was het resultaat € 1.462.000 voordelig.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandsvermogen)

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 1.307.400, de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 1.312.200. De weerstandsratio is 1,00.

GR	Avalex	
Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro)		€ 3.845.508

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

Wassenaar heeft de wethouder financiën in het bestuur van Avalex.

Eigen vermogen 01-01-2022	€ 6.302.000
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 7.807.000
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 44.020.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 46.343.000

Resultaat

De cijfers zijn gebaseerd op de ontwerp-jaarrekening 2022 Avalex.

Voor 2022 heeft Avalex de DVO gebaseerd op een sluitende begroting.

Over 2022 was het resultaat € 2.060.000 voordelig.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandsvermogen)

Avalex streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te beperken of te optimaliseren. De risico's voor onroerend goed, inventaris en personeel zijn voor het grootste deel ondervangen door het afsluiten van diverse verzekeringen. De algemene reserve wordt in deze context vooral gebruikt als dekking voor niet verzekerbare risico's om altijd de bedrijfsvoering ongestoord te kunnen voortzetten.

In 2022 zijn vrijwel alle risico's die zich hebben voorgedaan, opgevangen binnen de reguliere bedrijfsvoering. Het belangrijkste risico dat zich heeft voorgedaan in 2022 was de inflatie als gevolg van de oorlog in Rusland en Oekraïne. Het effect ervan was met name de extreem grillige prijsontwikkelingen, langere leveringsduur voor materialen en vertraging op de verbouwingsplannen van ons pand in Den Haag.

Om risico's zoveel mogelijk te voorkomen heeft Avalex diverse beheersmaatregelen, waarbij beoogd wordt de kans van voorkomen af te laten nemen, of repressief, waarbij beoogd wordt de gevolgen te reduceren. Een aantal van de belangrijkste preventieve maatregelen die Avalex heeft genomen, zijn:

- Flexibele arbeidsschil. Avalex maakt in de uitvoering van haar diensten gebruik van een flexibele arbeidsschil. Hiermee kan Avalex gemakkelijker inspringen op wijzigingen in de dienstverlening.
- AVG-wetgeving. Er is steeds meer aandacht voor privacy en informatiebeveiliging. Avalex heeft maatregelen geïmplementeerd in het kader van AVG.

GR	Werkvoorzieningschap Kust-, Duin-, en Bollenstreek (KDB)
Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro)	€ 972.026

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

Wethouder participatie, jeugd en sport is lid van het Algemeen Bestuur van de Gr KDB

Eigen vermogen 01-01-2022	€ 2.973.000
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 3.485.000
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 1.522.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 1.420.000

Resultaat

De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de voorlopige jaarrekening 2022, de definitieve jaarrekening is nog niet beschikbaar. Het resultaat voor bestemming is € 1.679.000, de bijdrage in het exploitatietekort van de deelnemers is € 2.141.000, waardoor het resultaat na gemeentelijke bijdrage € 461.000 bedraagt.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandvermogen)

De gemeente financiert naar rato het tekort in de GR KDB. Bestaande risico's hierbij zijn daling van het deel budget Wsw "oude stijl" uit het Participatiebudget, stijging van de personeelskosten Wsw als gevolg van cao afspraken en een daling van de dividenduitkering door MareGroep N.V.

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 543.000, de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 4.910.000. De weerstandsratio is 11,06. Dit is ruim voldoende.

Vennootschap	Alliander NV
Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro)	€ 213.000

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

Wassenaar heeft een belang van 644.926 aandelen van € 5,- nominaal per aandeel in NV Alliander. Via dit aandelenbezit wordt 0,5%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van Alliander.

Eigen vermogen 01-01-2022	€ 4,5 mrd.
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 4,6 mrd.
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 5,7 mrd.
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 6,1 mrd.

Resultaat

Het resultaat 2022 is uitgekomen op 198 miljoen na belastingen, over 2021 heeft gemeente Wassenaar € 404.507,95 aan dividend over 2021 ontvangen. De balanscijfers komen uit het geconsolideerde jaarverslag 2022. Vermeldenswaardig is nog dat Alliander in 2021 reverse converteerbare hybride lening van 600 miljoen euro aan de aandeelhouders heeft gevraagd. Gemeente Wassenaar is accoord gegaan en heeft met een bedrag van € 2.828.727 hier aan meegedaan. De lening was door Alliander gevraagd i.v.m. een kapitaalversterking voor energietransitie.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandvermogen)

Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Vennootschap	Dunea NV
Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro)	(dividend) n.v.t.

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

Het aandelenbezit is groot 81.830, met een nominale waarde van € 5,- per aandeel. Via het aandelenbezit kan 2,0% zeggenschap worden uitgeoefend op de besluitvorming van Dunea.

Eigen vermogen 01-01-2022	(jaarrekening 2021) € 236.753.000 per 01-01-2021
Eigen vermogen 31-12-2022	(jaarrekening 2021) € 245.294.000 per 31-12-2021
Vreemd vermogen 01-01-2022	(jaarrekening 2021) € 303.097.000 per 01-01-2021
Vreemd vermogen 31-12-2022	(jaarrekening 2021) € 291.422.000 per 31-12-2021

Resultaat

Het resultaat over 2021 is € 8.541.000, de jaarrekening 2022 is nog niet bekend. Dunea kent een statutaire beperking op de uitkering van winst aan de aandeelhouders. De winst blijft in het bedrijf om daarmee een betere solvabiliteit en een lagere financieringsrente te bewerkstelligen.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandsvermogen)

Als aandeelhouder is de gemeente niet aansprakelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Vennootschap BNG NV

Financieel belang (omvang deelnemersbijdrage in euro) € 241.000,-

Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging en stemverhouding in AB)

De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de in haar bezit zijnde aandelen (106.392 aandelen a € 2,50 nominaal). Via dit aandelenbezit wordt 0,2%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van BNG.

Eigen vermogen 01-01-2022	€ 5,1 mrd.
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 4,6 mrd.
Vreemd vermogen 01-01-2022	€ 144,0 mrd.
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 107,0 mrd.

Resultaat

Het resultaat voor 2022 is 300 miljoen euro (236 miljoen voor 2021). Voorgesteld zal worden om 139 miljoen daarvan in dividend uit te keren. In 2022 heeft gemeente Wassenaar € 242.573 aan dividend ontvangen.

Omvang risico's (i.r.t. weerstandsvermogen)

Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering licht het gemeentebestuur het voorgenomen beleid op het gebied van de PIOFACH-taken toe. PIOFACH staat voor personeel, informatievoorziening, (juridische zaken), financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting. Globaal gezegd zijn het de taken die nodig zijn om de gemeente als organisatie te laten functioneren.

Nieuwe organisatie: de basis op orde

Als gevolg van de ontvlechting van werkorganisatie Duivenvoorde is Wassenaar sinds 1 september 2021 weer zelf verantwoordelijk voor de bedrijfsvoeringstaken. Het jaar 2022 heeft in het teken gestaan van het verder bouwen aan de Wassenaarse organisatie. Thema's als 'goed bereikbaar zijn' voor inwoners, organisaties en ondernemers en 'verder verbeteren van de dienstverlening' staan daarbij hoog in het vaandel. We werken aan een organisatie die het mogelijk maakt dat: bestuur, organisatie, inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers, daadwerkelijk in verbinding met elkaar staan en waarin samenwerken aan maatschappelijke opgaven, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, vanzelfsprekend is.

Gastheerschap

De samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten Voorschoten en Wassenaar op de terreinen, Maatschappelijke Ontwikkeling (MO), Informatievoorziening & Automatisering (I&A) en Post & Archief (P&A) is in 2022 voortgezet. De MO-taken zijn ondergebracht bij Voorschoten. Inmiddels heeft Voorschoten aangegeven dat zij de dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor dit onderdeel eenzijdig wil opzeggen. Voor de MO-taken is de gemeente Voorschoten namelijk meer op de Leidse regio dan op de regio Den Haag georiënteerd. De overige genoemde taken (I&A en P&A) zijn ondergebracht bij de gemeente Wassenaar en op dit punt staat de voortzetting van de samenwerking niet ter discussie. Ook op andere punten, zoals het onderhoud voertuigen werken de gemeenten nog (intensief) samen, zonder dat dit in een DVO is vastgelegd.

Opbouw en ontwikkeling Wassenaarse organisatie

Vanaf de start van de Wassenaarse organisatie is geïnvesteerd in vakkennis en hoe we met elkaar werken en dat proces zet zich komende periode nog verder voort. Hiervoor zijn ook middelen beschikbaar (OTO-budget), welke middelen nog grotendeels voorhanden zijn om de vervolgstappen in de organisatieontwikkeling te kunnen maken. Voor alle medewerkers die starten, is er een onboardingtraject. Voor dit traject wordt gebruik gemaakt van de app Appical. Daarmee zorgt de gemeente ervoor dat alle nieuwe medewerkers Wassenaar (nog) beter leren kennen. Van wetens-waardigheden over het dorp tot nuttige informatie over de nieuwe organisatie. Het programma is erop gericht om het de nieuwe medewerkers vanaf eerste werkdag zo gemakkelijk mogelijk te maken. Daarbij staan verbinding, leren en plezier centraal. Tevens worden de nieuwe medewerkers voorzien van gestandaardiseerde devices, waardoor zij goed uitgerust aan de slag kunnen. Het beheer hiervan valt, mede door de gekozen uniformiteit, goed te organiseren.

Om de medewerkers te helpen om zicht te blijven ontwikkelen en leren, is een nieuw digitaal leerplatform ingericht: de Wassenaar Academie. Daar vinden medewerkers de tools om zich te verder ontplooiën op zowel persoonlijk als op professioneel gebied. Dit kan aan de hand van e-learnings, quick-learnings, live trainingen en

persoonlijke leerpaden. Het aanbod sluit perfect aan bij waar we in Wassenaar voor staan, zoals 'opgavegericht werken' en 'verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie' waarbij de managers coachend leidinggeven. Dit past bij de huidige en toekomstige samenleving en wat van een gemeente mag worden verwacht.

In 2022 is de organisatie verder op sterkte gekomen, van de van 29 vacatures stonden er eind 2022 nog 6 open. Een zekere mate van flexibiliteit is nodig bij een zich ontwikkelende organisatie, zodat een volledige bezetting ook niet een doel is. Goede arbeidsmarktcommunicatie speelt bij het vervullen van de vacatures een belangrijke rol. De ingezette strategie en de website WerkenvoorWassenaar.nl hebben hun vruchten afgeworpen.

Tot slot is het ziekteverzuim in 2022 terug gelopen van 9,38% naar 7,08%. Vanuit het organisatie-ontwikkeltraject zal verder worden gewerkt aan het verder terugdringen van het verzuim door aandacht te hebben voor werkdruk en werkplezier. Eind 2022 is een Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) onderzoek uitgevoerd. De eerste globale indicatie is dat het werkplezier bij de gemeente Wassenaar groot is. In 2023 komen de volledige uitkomsten beschikbaar en zullen deze worden gecommuniceerd. Met al deze ontwikkelingen samen, werken we aan een professionele en toekomstbestendige organisatie, waarin de opgaven van Wassenaar met enthousiasme en daadkracht worden opgepakt!

Nieuwe huisvesting

De afdeling HR en opbouwteam Wassenaar heeft in 2022 gewerkt aan de vraag hoe er kan worden omgegaan met het thuiswerken/ hybride werken en hoe we zorgen voor een toekomstige huisvesting. Een juiste mix van verschillende soorten werkplekken is belangrijk en moet aansluiten bij de organisatievisie van Wassenaar en de behoeften van de medewerkers. Begin 2023 wordt er beleid geformuleerd om het thuiswerken/ hybride werken te ondersteunen. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat raadhuis de Paauw als bestuurscentrum en voor een beperkt aantal werkplekken tot 2025 beschikbaar blijft.

Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Het doel van de wet is overheden transparanter te maken. Per dezelfde datum is de nieuwe rol van Woo-contactpersoon ingevuld door het aanwijzen van de bij de eenheid Juridische Ondersteuning werkzame juristen. De Woo-contactpersoon beantwoordt op laagdrempelige wijze vragen over de bij de gemeente beschikbare informatie. De invulling van de rol als contactpersoon zal in 2023 zal worden geëvalueerd op basis van de ervaringen die zijn opgedaan in 2022.

Veel meer dan de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) – de voorganger van de Woo – legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. Als publicatiekanaal wordt daarbij het landelijke 'Platform Open Overheidsformatie' (kortweg PLOOI) voorgeschreven. De actieve openbaarmakings-plicht vergt een aanpassing van de interne informatiehuishouding en de administratieve processen binnen de organisatie.

Informatievoorziening & Automatisering (I&A)

In 2022 is een meerjarige i-Visie ontwikkeld. De i-Visie geeft richting en stelt kaders aan hoe de gemeente de komende jaren omgaat met informatievoorziening, privacy en datagebruik. De i-Visie is kaderstellend en een

belangrijk fundament voor het opstellen van de meerjarenbegroting, de projectenkalender en de jaarplannen voor de DVO die met Voorschoten is gesloten op het gebied van Data-en Informatiemanagement/ICT. De i-Visie is meer dan alleen een technologische aangelegenheid. Er wordt vanuit drie invalshoeken naar de informatievoorziening gekeken: de veranderende samenleving, de gemeentelijke organisaties en de data- en technologische ontwikkelingen.

Informatiebeveiliging & Privacy

De overheid werkt steeds meer digitaal, wat veel voordelen met zich meebrengt. Zo kunnen diensten grotendeels geautomatiseerd afgehandeld worden, gegevens sneller uitgewisseld worden, is de kwaliteit van gegevens sterk verbeterd en is de beschikbaarheid van informatie strek toegenomen.

Een betrouwbare overheid draagt zorg voor de veiligheid van zijn inwoners, zowel fysiek als digitaal. Daarvoor worden maatregelen genomen welke hun basis vinden in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), welke wet in 2018 is ingevoerd. De gemeente Wassenaar beschikt over een Functionaris gegevensbescherming (FG), een Privacy officer (PO) en een Chief Information Security Officer (CISO). De werkzaamheden worden samen met de gemeente Voorschoten uitgevoerd en er tweewekelijks overleg. Eind 2022 is de gemeente Wassenaar geconfronteerd met een datalek, ontstaan bij de gemeente Leidschendam-Voorburg binnen het beleidsterrein van Werk en Inkomen.

Enkele inkomensspecificaties zijn de in een verkeerde enveloppe geplaatst en bij onbevoegde ontvangers terecht gekomen. Naar aanleiding hiervan hebben drie uitkeringsgerechtigden zich bij de gemeente Leidschendam-Voorburg gemeld. Een van de drie gelekte situaties betrof een inwoner van de gemeente Wassenaar. De Functionaris Gegevensbescherming van de gemeente Leidschendam-Voorburg heeft dit voorval namens Wassenaar als datalek gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Na het incident heeft de gemeente Leidschendam-Voorburg adequate maatregelen getroffen.

Rechtmatigheidsverklaring

De verbijzonderde interne controlemaatregelen (VIC's) zijn in 2022 grotendeels volgens planning uitgevoerd. Doordat Wassenaar met ingang van 2022 een nieuwe accountant heeft aangesteld, waren extra VIC-werkzaamheden, met name op het gebied van inkoop- en aanbesteding en het leveringscriterium (ook wel aangeduid als 'prestatieleveringen') noodzakelijk. Op dit punt is het beschikbare budget voor deze controles licht overschreden. Voor wat betreft de controles op rechtmatigheid bij het onderdeel Maatschappelijke Ontwikkeling is in 2022 door het vertrek van een medewerker een achterstand ontstaan. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is, door het gedeeltelijk terughalen van deze medewerker door de gemeente Voorschoten, de achterstand nagenoeg volledig ingelopen. Vanaf het controlejaar 2023 zal niet langer de accountant maar het college verantwoording afleggen over rechtmatigheid. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording college is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen de gemeenteraad en het college over de (financiële) rechtmatigheid. Met als doel om de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad op dit vlak te versterken. Inmiddels is hierover een notitie verschenen, welke op 9 mei 2023 aan de raad voorligt.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik – beleid / fraudemaatregelen

Een van de te nemen maatregelen voor de rechtmatigheidsverantwoording college is het ontwikkelen van Misbruik en Oneigenlijk gebruik-beleid en een frauderisico-analyse. Deze instrumenten worden in 2023 ontwikkeld. Tot dit tijd is er extra aandacht voor functiescheiding en ter voorkoming van fraude wordt elke factuur binnen Wassenaar door minimaal twee medewerkers beoordeeld (4 - ogen principe). Ook zijn er bij

financieel omvangrijke processen altijd meerdere medewerkers betrokken en wordt er collegiaal getoetst. Denk hierbij aan het inkoop- en aanbestedingsproces of aan het vaststellen van leges bij (grotere) bouwprocessen.

Paragraaf Grondbeleid

De paragraaf Grondbeleid beschrijft de visie op het grondbeleid en de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. De gemeente Wassenaar zal per ontwikkeling bepalen in welke mate zij de regie in handen wil hebben. Gewenste initiatieven vanuit de markt worden gestimuleerd. Wel zal voorafgaand aan de werkelijke start van het project een intentieovereenkomst worden gesloten om de haalbaarheid te bepalen. Wanneer de markt geen initiatieven ontplooit om te komen tot een door de gemeente gewenste ontwikkeling, dan zal de gemeente deze taak op zich nemen. Dus faciliterend grondbeleid waar het kan en actief grondbeleid waar nodig.

Beleidsstukken:

Het grondbeleid in 2022 is gevoerd aan de hand van een tweetal beleidsstukken:

- *Nota Grondbeleid*

De Nota Grondbeleid schetst de uitgangspunten van het te voeren grondbeleid van de gemeente Wassenaar. De Nota beschrijft onder meer de grondbeleidsinstrumenten die de gemeente tot haar beschikking heeft. Ook staan de concrete grondbeleidskeuzes erin. Doel is het voeren van een transparant en eenduidig grondbeleid.

- *Grondprijsbrief*

Het college van burgemeester en wethouders stelt jaarlijks de grondprijsbrief vast waarin, voor zover mogelijk, concrete (minimum) grondprijzen worden benoemd. De in de Nota Grondbeleid genoemde grondprijsmethodieken zullen dan als uitgangspunt gelden voor de concreet te benoemen grondprijs. Er zijn verschillende tarieven voor verschillende functies. Zo is in het algemeen de grondprijs voor sociale woningbouw lager dan voor maatschappelijke/commerciële functies.

Wettelijke/landelijke grondslagen:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- Besluit ruimtelijke ordening (Bro);
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Wet voorkeursrecht Gemeenten (Wvg);
- Gemeentewet (Gemw);
- Wet Markt en Overheid (Wet MenO).

Grondexploitaties

Uitgangspunt van de gemeente Wassenaar is dat het saldo van de grondexploitatie terugvloeit naar de algemene reserve (via het jaarrekeningresultaat) en dat het saldo van alle grondexploitaties minimaal nul moet zijn, maar het streven is een positief saldo. Exploitaties worden in principe niet aan elkaar gekoppeld. Er waren in 2022 geen actieve grondexploitaties.

Intentieovereenkomst

Voor potentieel grotere initiatieven en/of projecten maakt de gemeente Wassenaar, daar waar nodig, gebruik van een intentieovereenkomst en anterieure overeenkomst. Veelal is het wenselijk voor zowel de gemeente als de ontwikkelaar om voordat een project wordt uitgewerkt een aantal inhoudelijke punten te verkennen om te

kunnen komen tot een haalbaar plan, zowel financieel als ruimtelijk. In deze periode wordt er al een aanzienlijke inzet van de ambtelijke capaciteit gevraagd.

Onderdeel van de intentieovereenkomst is een afspraak over vergoeding voor deze ambtelijke inzet. Dit maakt het voor de gemeente mogelijk om capaciteit beschikbaar te stellen om ontwikkelende partijen te begeleiden in de initiatieffase van een project. De intentieovereenkomst kent over het algemeen een beperkte looptijd om de haalbaarheid van een gewenste ontwikkeling te onderzoeken.

Voor het geval dat partijen niet meer met elkaar verder willen, is er in de intentieovereenkomst meestal een exit-regeling beschreven, al dan niet met een regeling over vergoeding van kosten of overhandiging van geproduceerde stukken. Met het afsluiten van een (privaatrechtelijke) intentieovereenkomst wordt nadrukkelijk nog geen besluit genomen over de uitvoering van een project. Dit komt pas later in de (publiekrechtelijke) ruimtelijke procedure.

Anterieure overeenkomst en kostenverhaal

Indien de gemeente zelf eigenaar is van de ontwikkellocatie worden de kosten voor de verwerving, bouw- en woonrijp maakwerkzaamheden in de uitgifteprijs van de grond verwerkt. Kostenverhaal vindt hierdoor plaats bij verkoop en is dus anderszins verzekerd.

Als de ontwikkellocatie in eigendom is bij een derde, dan kunnen de kosten op twee manieren verhaald/verzekerd worden. Door het sluiten van een anterieure overeenkomst (privaatrechtelijke weg) voordat de gemeente het ruimtelijk besluit neemt dat de bouwplannen van de eigenaar mogelijk maakt, of door gelijktijdig met het ruimtelijk besluit een exploitatieplan (publiekrechtelijke weg) vast te stellen.

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

ACTIVA <i>Bedragen * € 1.000</i>	31 december 2022	31 december 2021
<u>Vaste activa</u>		
Immateriële vaste activa	43	45
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	43	45
Materiële vaste activa	48.309	39.675
- Investerings met een economisch nut	39.509	32.911
- Investerings met een economisch nut heffingen	1.434	1.662
- Investerings met een maatschappelijk nut	7.366	5.102
Financiële vaste activa	5.333	5.345
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	455	455
- Leningen aan deelnemingen	2.829	2.829
- Overige langlopende leningen	2.049	2.061
Totaal vaste activa	53.685	45.065
<u>Vlottende activa</u>		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	37.490	41.161
- Vorderingen op openbare lichamen	7.822	7.423
- R/C verhouding met het Rijk	26.431	30.419
- R/C verhouding niet financiële instellingen	0	208
- Overige vorderingen	3.237	3.111
Liquide middelen	73	53
- Kassaldi	8	7
- Banksaldi	65	46
Overlopende activa	7.776	6.268
- De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- het Rijk	2.746	423
- overige Nederlandse overheidslichamen	658	680
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen	4.372	5.165
Totaal vlottende activa	45.339	47.482
TOTAAL ACTIVA	99.024	92.547

PASSIVA
Bedragen * € 1.000

31 december 2022

31 december 2021

Vaste passiva

Eigen vermogen		60.976		60.485
Algemene reserve	49.904		49.450	
Bestemmingsreserves	8.073		8.945	
Gerealiseerde resultaat	2.999		2.090	
Voorzieningen		20.980		20.523
Voorzieningen	20.980		20.523	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		168		158
- Door derden belegde gelden	154		144	
- Waarborgsommen	14		14	
Totaal vaste passiva		<u>82.124</u>		<u>81.165</u>

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		8.352		2.420
- Overige schulden	8.352		2.420	
Overlopende passiva		8.548		8.962
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.064		7.854	
- De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:				
- het Rijk	1.174		880	
- overige Nederlandse overheidslichamen	55		22	
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen.	255		206	
Totaal vlottende passiva		<u>16.900</u>		<u>11.382</u>
TOTAAL PASSIVA		<u>99.024</u>		<u>92.547</u>
Waarborgen en garanties		127.070		114.656

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

ALGEMEEN

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Alle genoemde bedragen zijn afgerond x € 1.000, tenzij anders vermeld.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 12 december 2017 (raadsbesluit Z/17/006208) de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Na deze vaststelling zijn er nog drie wijzigingen doorgevoerd in deze verordening.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling van de gemeente Wassenaar.

Vergelijking met voorgaande jaren

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van de resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Er hebben in het boekjaar geen stelsel- en/of schattingswijzigingen plaatsgevonden.

Afgeleide financiële instrumenten

Gemeente Wassenaar maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant bankrekeningen en schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën.

Waardering activa en passiva

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Investerings die tot 2003 hebben plaatsgevonden zijn inclusief btw geactiveerd. De investeringen die vanaf 2003 hebben plaatsgevonden zijn, mits deze compensabel zijn in het kader van de Wet op het btw-compensatiefonds, exclusief btw geactiveerd.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs indien deze hoger was dan de activeringsgrens van € 20.000, conform opgenomen in de Financiële verordening van de gemeente Wassenaar. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen mogen desgewenst in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag. De verkregen bijdrage wordt als bate verantwoord. Het aanvangsmoment voor de afschrijving op bijdragen aan activa in eigendom van derden is het moment van ingebruikneming van de betrokken investering.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden dienen afzonderlijk in de balans te worden opgenomen. In de toelichting op de balans dient te worden aangegeven welke methode van afschrijving zal worden berekend. Tevens zal een verloopoverzicht worden opgenomen voor de verschaffing van het vereiste inzicht.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut/ Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs indien deze hoger was dan de activeringsgrens van € 20.000, conform opgenomen in de Financiële verordening van de gemeente Wassenaar. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op de voltooiing, verwerving of het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in :

a. maximaal 60 jaar:

- rioleringen
- tunnels, viaducten en bruggen;
- kades en waterkeringen;
- nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
- nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
- renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
- renovatie, restauratie en aankoop woonruimten;
- renovatie, restauratie en aankoop schoolgebouwen;

b. maximaal 40 jaar:

- parken, sportvelden, onderlaag kunstgrasvelden en groenvoorzieningen;
- waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;

- c. maximaal 30 jaar:
 - wegen, pleinen en rotondes;
 - openbare verlichting;
 - straatmeubilair;
 - technische installaties;
- d. 25 jaar:
 - geluidswallen;
 - aanleg tijdelijke terreinwerken;
- e. 15 jaar:
 - pompen en gemalen;
 - kantoormeubilair en schoolmeubilair;
 - zware transportmiddelen;
- f. 10 jaar:
 - nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
 - veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
 - aanhangwagens en schaftwagens; 7 jaar:
 - personenauto's en lichte motorvoertuigen;
 - toplaag kunstgrasvelden;
- g. maximaal 5 jaar:
 - telefooninstallaties;
 - automatiseringsapparatuur.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Dit betreft investeringen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen en openbaar groen. Deze investeringen genereren geen middelen en er is geen markt voor. Deze investeringen, evenals investeringen met een economisch nut, worden geactiveerd en afschrijving vindt plaats over de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte individuele inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de gemeente Wassenaar.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

1) Reserves, gespecificeerd naar:

- algemene reserves;
- bestemmingsreserves;

2) Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de raad van de gemeente Wassenaar. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming (beklemming) heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het de algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De wachtgeldverplichting ten behoeve van wethouders is gewaardeerd op een interne berekening. De pensioenverplichtingen zijn vanaf boekjaar 2021 in eigen beheer van de gemeente Wassenaar en worden jaarlijks geïndexeerd op basis van actuariële berekeningen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

BATEN EN LASTEN

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die door het CAK worden vastgesteld en geïnd en in de jaarrekening worden verantwoord geldt de onzekerheid over de omvang en hoogte van deze eigen bijdragen door het ontbreken van de inkomensgegevens.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke. Voor overige arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume is geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Immateriële activa zijn vaste activa die niet tastbaar zijn. Het betreft bezittingen die wel een rol spelen in het financiële proces, maar nooit in het fysieke bedrijfsproces. Immateriële activa kunnen alleen dan op de balans opgevoerd worden, wanneer zij een objectief bepaalbare waarde hebben.

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2021	Inves- tering	Des- inves- tering	Aflossing / af schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2022
Bijdragen aan activa in eigendom derden	45			2			43
Totaal immateriële activa	45	0	0	2	0	0	43

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn investeringen die een meerjarig nut hebben en in meerdere jaren worden afgeschreven zodat de lasten in de exploitatie over meerdere jaren worden verdeeld. We maken conform de BBV-regelgeving onderscheid tussen investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut waarvoor heffing kan worden geheven en investeringen met een maatschappelijk nut. In het verslagjaar zijn er geen afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen geweest.

Materiële vaste activa met economisch nut

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2021	Inves- tering	Des- inves- tering	Af- schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2022
Gronden en terreinen	745						745
Bedrijfsgebouwen	30.284	7.586		1.058	580		36.232
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	471			43			428
Vervoermiddelen	437	165		57			545
Machines, apparaten, installaties	60			22			38
Overige materiële activa	914	1.117		510			1.521
Totaal materiële activa	32.911	8.868	0	1.689	580	0	39.509

De belangrijkste (des-)investeringen zijn:

Bedrijfsgebouwen

Gymzaal Burmanlaan
Molen Windlust
Combisporthal
Uitbreiding RLW

Vervoermiddelen

Tractiemiddelen buitendienst

Overige materiële activa

Laptops en smartphones

De bijdrage van derden bestaan uit:

- SPUK-uitkering gymzaal Burmanlaan en combisporthal
- Subsidie Molen Windlust en de subsidie Huize Ivicke

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing kan worden geheven

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2021	Inves- tering	Des- inves- tering	Af- schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.653			226			1.427
Overige materiële activa	9			2			7
Totaal materiële activa	1.662	0	0	228	0	0	1.434

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2021	Inves- tering	Des- inves- tering	Af- schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.039	2.448		155	28		7.304
Overige materiële vaste activa	63			1			62
Totaal materiële activa	5.102	2.448	0	156	28	0	7.366

De belangrijkste (des-)investeringen zijn:

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

- Herstel kades Havenkanaal
- Uitvoering beeldkwaliteitsplan
- Civieltechnische kunstwerken

Financiële vaste activa

bedragen * € 1.000

	31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving/aflossing	31-12-2022
Deelnemingen	455				455
Leningen deelnemingen	2.829				2.829
Overige langlopende leningen u/g	2.061	76	88		2.049
Totaal	5.345	76	88	0	5.333

Deelnemingen

bedragen * € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021	Aantal aandelen 31-12-2022	Nominale waarde /Aandeel
Deelnemingen borginstellingen	1	1		
Aandelen Alliander	213	213	644.926	5
Aandelen BNG	241	241	106.392	2,5
Totaal	455	455		

Leningen deelnemingen

	Boekwaarde 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Aflossing/ Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Geldlening Alliander	2.829				2.829
Totaal	2.829	0	0	0	2.829

Langlopende leningen u/g

bedragen * € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Aflossing/ Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Geldlening SVN	1.792	75	66		1.801
Hypothecaire geldleningen personeel	269			21	248
Totaal	2.061	75	66	21	2.049

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

bedragen * € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	7.822	7.423
Schatkistbankieren (SKB) Rijk	26.431	30.419
R/C verhouding niet financiële instellingen		208
Overige vorderingen	3.237	3.111
Totaal	37.490	41.161

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen zijn de vorderingen op de Belastingdienst voor de btw en het BCF. Ook zijn hier de debiteuren opgenomen die als overheidsinstelling worden aangemerkt te weten Rijk, provincies, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en gemeenten.

Schatkistbankieren betreft de wettelijke verplichting om overtollige middelen in de schatkist aan te houden bij het Rijk. Gemeente Wassenaar heeft in 2022 voldaan aan de vereisten van de regeling.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)

Verslagjaar 2022						
(1)	Drempelbedrag	1.662				
		Kwartalen				
		1	2	3	4	
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	165	249	181	127	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.497	1.413	1.481	1.535	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	83.125				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	83.125				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*2,0% (min 1 miljoen en max 500 miljoen) + (4c)*0,2% (max 500 miljoen)	Drempelbedrag	1.662				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartalen				
		1	2	3	4	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	14.851	22.614	16.635	11.658	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	165	249	181	127	

Overige vorderingen

bedragen * € 1.000

	Belasting- debiteuren	Bijstands- debiteuren	Overig	Totaal
Vorderingen per 31-12-2021	843	2.093	845	3.781
Af voorziening dubieuze debiteuren	-86	-535	-49	-670
	757	1.558	796	3.111
Vorderingen per 31-12-2022	1.153	1.775	950	3.878
Af voorziening dubieuze debiteuren	-72	-532	-37	-641
	1.081	1.243	913	3.237

Liquide middelen

bedragen * € 1.000

	31-12-2022	31-12-2021
Kassaldi	8	7
Banksaldi	65	46
Totaal	73	53

Wassenaar kan onder de financieringsovereenkomst met huisbankier BNG aanspraak maken op een rekening-courantkrediet van maximaal € 2,0 miljoen.

Overlopende activa

bedragen * € 1.000

	31-12-2022	31-12-2021
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	3.404	1.103
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.372	5.165
Totaal	7.776	6.268

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen * € 1.000

	Saldo 31-12-2021	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022
<u>Rijk</u>				
Algemene uitkering	322	626	322	626
Noodopvang Oekraïne		1.913		1.913
Toeslagenaffaire	87	193	87	193
BBZ	14			14
	423	2.732	409	2.746
<u>Overige overheid</u>				0
Explosievenregeling		50		50
RWS / Provincie ZH, subsidies	129	57	129	57
MRDH, subsidie Verkeersprojecten	551			551
	680	107	129	658
Totaal	1.103	2.839	538	3.404

De post overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen worden bedragen opgenomen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen, kan als volgt worden gespecificeerd:

bedragen * € 1.000

	31-12-2022	31-12-2021
BSGR	812	1.397
Veiligheidsregio Haaglanden	1.101	
Verzekeringen	122	30
Anterieure overeenkomsten	332	53
Rente schatkistbankieren	97	
Herstel Huize Ivicke		1.011
Gemeente Leidschendam-Voorburg		98
Gemeente Voorschoten, DVO ICT/MO	395	829
ASR, overdracht pensioenen		685
Avalex	316	356
Abonnementen/licenties	484	239
Omgevingsdienst Haaglanden	183	
Diverse posten < € 100.000	530	467
Totaal	4.372	5.165

Passiva

Overzicht reserves

Overzicht reserves per 31 december	Saldo 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Resultaat 2021	Saldo 31-12-2022
Algemene reserves					
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	41.450	0	-1.636	2.090	41.904
Algemene reserve weerstandsvermogen	8.000	0	0	0	8.000
Totaal algemene reserves	49.450	0	-1.636	2.090	49.904
Bestemmingreserves					
BR volkshuisvesting en duurzaamh.	452	0	-119	0	333
BR kunstopdrachten	44	0	0	0	44
BR Groene buffer	191	0	-73	0	118
BR uitvoering Sociaal domein	784	1.310	-1.142	0	952
BR invest sport (beg 17)	150	0	-16	0	134
BR invoering omgevingswet	307	0	-307	0	0
BR verkeersprojecten	158	0	-107	0	51
BR egalisatie omgevingsvergunningen	1.853	0	-368	0	1.485
BR grote projecten	2.368	1.233	-491	0	3.110
BR Groencompensatie Amerikaans Ambassade	492	0	-117	0	375
BR Transitievisies Klimaatakkoord	35	0	0	0	35
BR Reorganisatie	2.111	0	-675	0	1.436
Totaal bestemmingreserves	8.945	2.543	-3.415	0	8.073
Totaal Reserves	58.395	2.543	-5.052	2.090	57.977

Toelichting op de reserves

Soort reserve	Algemene reserve
Naam	Algemene reserve (vrij besteedbaar)
Doelstelling	Algemene reserve waarmee onvoorziene negatieve rekeningresultaten opgevangen kunnen worden en in dekking kan worden voorzien van incidentele exploitatielasten.
Functie	Bestedingsfunctie
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2022: € 2.089.811 Dit betreft het jaarrekeningsaldo over 2021 van € 2.089.811

Onttrekking	<p>Totaal onttrekkingen in 2022: € 1.636.385</p> <p>Aanvulling reserve sociaal domein t.b.v. kostenbesparende maatregelen Wmo en Jeugdzorg € 1.310.000 (prim. begroting 2022)</p> <p>Budgetoverhevelingen bestemming jaarrekeningresultaat 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PvA dak- en thuisloosheid € 8.500 - invoeringskosten inburgering € 36.014 - wijkbudget € 11.162 - katalysator bij erfgoed € 2.003 - integrale dienstverlening sociaal domein € 136.000 - verduurzaming vastgoed € 22.245 - vervangen brug Hofcampweg € 16.461 <p>Continuering subsidie Warenar € 30.000 (prim. begroting 2022)</p> <p>Cultuuranker € 4.000 (prim. begroting 2022)</p> <p>Versterken economische concurrentiepositie € 60.000 (prim. begroting 2022)</p>
Omvang per 1-1-2022	€ 41.450.072
Omvang per 31-12-2022	€ 41.903.498

Naam	Algemene reserve weerstandsvermogen
Doelstelling	Financiële buffer voor algemene en onbenoemde risico's.
Functie	Bufferfunctie
Omvang per 1-1-2022	€ 8.000.000
Omvang per 31-12-2022	€ 8.000.000

Soort reserve	Bestemmingsreserve
----------------------	---------------------------

Naam	Reserve volkshuisvesting en duurzaamheid
Doelstelling	Dekking van stimuleringsinitiatieven inzake het volkshuisvestingsgebied.
Functie	Bestedingsfunctie
Onttrekking	<p>Totaal onttrekkingen in 2022: € 119.568</p> <p>Budgetoverhevelingen bestemming jaarrekeningresultaat 2021:</p> <p>Lokale energiestrategie € 45.928</p> <p>Lasten Regionale energiestrategie € 73.640 (Voorjaarsnota)</p>
Omvang per 1-1-2022	€ 452.444
Omvang per 31-12-2022	€ 332.876

Naam	Reserve kunstopdrachten
Doelstelling	Dekking van de aankoop van gemeentelijk kunstbezit.
Functie	Bestedingsfunctie
Omvang per 1-1-2022	€ 43.712
Omvang per 31-12-2022	€ 43.712

Naam	Reserve groene buffer
Doelstelling	Dekking voor toekomstige investeringen in de groene buffer Valkenburg.
Functie	Bestedingsfunctie
Onttrekking	Budgetoverhevelingen bestemming jaarrekeningresultaat 2021: - € 48.153 Projectkosten Valkenhorst € 25.000
Omvang per 1-1-2022	€ 191.039
Omvang per 31-12-2022	€ 117.886

Naam	Reserve uitvoering Sociaal Domein
Doelstelling	Het opvangen van tekorten die ontstaan bij de uitvoering van de nieuwe en oude taken Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet door uitgaven van zorg en ondersteuning aan inwoners.
Functie	Bufferfunctie
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2022: € 1.310.000 Aanvulling vanuit de Algemene reserve t.b.v. kostenbesparende maatregelen Wmo en Jeugdzorg € 1.310.000 (prim. Begroting)
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2022: € 1.141.746 Budgetoverhevelingen bestemming jaarrekeningresultaat 2021: - Actieplan Jeugd € 64.000 Kostenbesparende maatregelen Jeugdzorg € 400.000 (prim. Begroting) Kostenbesparende maatregelen Wmo € 288.218 (prim. Begroting) Actieplan Jeugd € 229.714 (prim. Begroting) Beschermd wonen € 26.000 (prim. Begroting) Innovatiebudget sociaal domein € 50.000 (prim. Begroting) Aanpassing eigen bijdrage Wmo € 83.814 (prim. Begroting)
Omvang per 1-1-2022	€ 784.214
Omvang per 31-12-2022	€ 952.467

Naam	Reserve investeringen sport
Doelstelling	Maatregelen uitvoering sportaccommodatiebeleid voor gemeentelijke- en niet gemeentelijke sportaccommodaties.
Functie	Bestedingsfunctie
Ottrekking	Totaal onttrekkingen in 2022: € 16.000 Budgetoverhevelingen bestemming jaarrekeningresultaat 2021: Hekwerken Blauw Zwart € 12.000 Camerasysteem Blauw Zwart € 4.000 (najaarsnota)
Omvang per 1-1-2022	€ 149.821
Omvang per 31-12-2022	€ 133.821
Maximale omvang	€ 635.000

Naam	Reserve invoering Omgevingswet
Doelstelling	Dekking van de incidentele kosten voor 2018 tot en met 2020 voor de invoering van de Omgevingswet.
Functie	Bestedingsfunctie
Ottrekking	Totaal onttrekkingen in 2022: € 306.961 Projectkosten invoering Omgevingswet € 306.961 (Voorjaarsnota)
Omvang per 1-1-2022	€ 306.961
Omvang per 31-12-2022	€ 0

Naam	Reserve verkeersprojecten
Doelstelling	Dekking van kosten van toekomstige Wassenaarse verkeersprojecten
Functie	Bestedingsfunctie
Ottrekking	Budgetoverhevelingen bestemming jaarrekeningresultaat 2021: - Verkeersonderzoek wegennet Wassenaar € 89.311 - Toekomstvisie N44 € 17.487
Omvang per 1-1-2022	€ 157.911
Omvang per 31-12-2022	€ 51.113

Naam	Reserve egalisatie omgevingsvergunningen
Doelstelling	Egalisatiereserve ter borging van stabiliteit van tarieven en opbrengsten
Functie	Egalisatiefunctie
Onttrekking	Totaal onttrekkingen 2022: € 368.000 Extra kosten omgevingsvergunningen € 200.000 (Doorwerking Najaarsnota 2021) Milieutaken omgevingsdienst € 100.000 (Najaarsnota) Afhandeling bezwaarschriften omgevingsvergunningen € 68.000 (Najaarsnota)
Omvang per 1-1-2022	€ 1.852.818
Omvang per 31-12-2022	€ 1.484.818

Naam	Reserve grote projecten
Doelstelling	Verlenen van incidentele financiële ondersteuning aan grote projecten of in breder verband incidentele ondersteuning aan initiatieven die een verband of relatie hebben met (grote) projecten
Functie	Bestedingsfunctie
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2022: € 1.233.360 Verkoop Berkheistraat 15 € 1.233.360 (Voorjaarsnota)
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2022: € 491.545 Budgetoverhevelingen bestemming jaarrekeningresultaat 2021: - Transitiekosten sporthal € 15.549 - voorbereidingskosten Den Deijl € 17.376 - beeldkwaliteit centrum € 13.080 - voorbereidingskosten BC De Paauw € 44.650 - huisvestingsvisie nieuwe organisatie € 16.000 Startnotitie Kerkehout € 25.000 (Doorwerking Najaarsnota 2021) Startnotitie gemeentewerf € 50.000 (Doorwerking Najaarsnota 2021) Havengebied € 1.878 (Doorwerking Najaarsnota 2021) Groene zone Valkenburg € 95.000 (Doorwerking Najaarsnota 2021) Nationaal park Hollandse Duinen € 15.000 (Pr. Begroting) Beeldkwaliteit Centrum € 69.000 (Pr. Begroting) Restauratie de Paauw € 14.012 (Doorwerking Najaarsnota 2021) Vorbereidingskrediet gemeentewerf € 70.000 (Doorwerking Najaarsnota 2021) Transitiekosten sporthal € 45.000 (Doorwerking Najaarsnota 2021)
Omvang per 1-1-2022	€ 2.367.974

Omvang per 31-12-2022	€ 3.109.790
Maximale omvang	€ 2.500.000
Bijzonderheden	<p>Bij de besluitvorming over de begroting 2022-2025, dd. 26 oktober 2021, heeft de raad besloten om de doelstelling van deze reserve breder te formuleren: "Verlenen van incidentele financiële ondersteuning aan grote projecten of in breder verband incidentele ondersteuning aan initiatieven die een verband of relatie hebben met (grote) projecten"</p> <p>Tevens is een maximale omvang bepaald van € 2.500.000. Tot slot is nogmaals bevestigd dat in alle gevallen onmiskenbaar duidelijk moet zijn dat geen exploitatielasten uit deze reserve gedragen worden en dit alleen om kortdurende en incidentele kosten gaat.</p> <p>Aangezien de werkelijke omvang per 31-12-2022 hoger is als de maximale omvang zal de raad bij het aanbieden van de jaarstukken gevraagd worden om te besluiten om deze reserve af te romen tot de maximale omvang ten gunste van de Algemene reserve (vrij besteedbaar).</p>

Naam	Reserve groencompensatie Amerikaanse Ambassade
Doelstelling	Groencompensatie Amerikaanse Ambassade
Functie	Bestedingsfunctie
Onttrekking	Projectkosten Tuincentrum Bloemendaal c.a. € 117.038
Omvang per 1-1-2022	€ 492.000
Omvang per 31-12-2022	€ 374.962

Naam	Reserve transitievisies klimaatakkoord
Doelstelling	Opstelling transitievisies voor warmte, wijkaanpak-plannen en de informatievoorziening via energieloketten
Functie	Bestedingsfunctie
Omvang per 1-1-2022	€ 35.000
Omvang per 31-12-2022	€ 35.000
Maximale omvang	€ 237.000

Naam	Bestemmingsreserve reorganisatie
Doelstelling	Dekking van de kosten van de ontvlechting voortvloeiend uit het uittreden uit de GR Werkorganisatie Duivenvoorde en de kosten van opbouw van de nieuwe organisatie
Functie	Bestedingsfunctie
Onttrekking	OTO budget € 600.000 (Najaarsnota 2021) Opleidingskosten € 75.000 (Najaarsnota 2021)
Omvang per 1-1-2022	€ 2.110.780
Omvang per 31-12-2022	€ 1.435.780

Overzicht voorzieningen

Overzicht voorzieningen per 31 december	Saldo 31-12-2021	Vermeer- dering	Vermin- dering	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Voorzieningen verplichtingen, verliezen					
Voorz. wachtgeld+pensioenen wethouders	1.160	149	-167	0	1.142
Vz warme overdr. reg.overh.buitenonderh.	150	0	0	0	150
Voorz. VSO ontvlechting WODV	0	132	0	0	132
Voorzieningen voor risico's					
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.310	281	-167	0	1.424
Voorzieningen voor onderhoudsegalisatie					
Voorz. vastgoed	1.292	1.049	-290	0	2.051
Voorz. onderhoud wegen	3.792	1.110	-1.877	0	3.025
Voorz. onderhoud bruggen	63	68	-2	0	129
Voorz. onderhoud openbare verlichting	584	225	-269	0	540
Voorz. onderh. verkeersregelinstanties	982	158	-107	0	1.032
Voorz. onderhoud waterwegen	202	106	-90	0	218
Voorz. onderhoud speeltoestellen	403	128	-4	0	527
Voorz. onderh. en aanpass. gymnastieklok	94	56	0	0	150
Gevefonds subsidie pandeigenaren	76	0	-15	0	61
Totaal voorzieningen voor onderhoudsegalisatie	7.488	2.898	-2.654	0	7.733
Voorzieningen vervangingsinvesteringen					
Spaarvoorziening riolering	11.490	637	-509	0	11.619
Totaal voorzieningen vervangingsinvesteringen / heffing	11.490	637	-509	0	11.619
Voorzieningen middelen derden					
Egalisatievoorziening afval	236	0	0	-30	206
Totaal voorzieningen middelen derden waarvan de bestemming gebonden is	236	0	0	-30	206
Totaal voorzieningen	20.523	3.816	-3.329	-30	20.980

Toelichting op de voorzieningen

VZ verplichtingen, verliezen en risico's

Naam	Voorziening wachtgeld+pensioenen wethouders
Doelstelling	Bekostigen van wachtgelduitkeringen en pensioenen aan voormalig wethouders.
Toevoeging	Totaal dotatie 2022: € 148.512 Dotatie 2022: € 135.234 Winstdeling vm. verzekeraar € 13.278
Vermindering	Uitkeringen 2022: € 59.447 Waardeoverdracht vm. wethouder € 107.595
Omvang per 1-1-2022	€ 1.160.047
Omvang per 31-12-2022	€ 1.141.516
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening warme overdracht regeling overheveling buitenonderhoud en aanpassingen schoolgebouwen
Doelstelling	Buitenonderhoud en aanpassingen van de schoolgebouwen voor basisonderwijs over de periode 2015 t/m 2019.
Toevoeging	n.v.t.
Vermindering	n.v.t.
Omvang per 1-1-2022	€ 149.543
Omvang per 31-12-2022	€ 149.543
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	In de komende tijd zal met de schoolbesturen overlegd worden voor welke voorzieningen nog een aanvraag wordt ingediend. Op basis van de ingediende en nog openstaande aanvragen bedraagt de verplichting een bedrag van € 149.543.

Naam	Voorziening VSO ontvlechting WODV
Doelstelling	Dekking van de kosten die verband houden met de gesloten vaststellingsovereenkomst (VSO) vm. personeel
Toevoeging	Dotatie 2022 € 132.000
Vermindering	n.v.t.
Omvang per 1-1-2022	€ 0
Omvang per 31-12-2022	€ 132.000
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

VZ onderhoudsegalisatie

Naam	Voorziening vastgoed
Doelstelling	Planmatig groot onderhoud
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2022: € 1.048.507 Dotatie 2022: € 995.131 SPUK uitkering € 8.122 Subsidie koffiehuisje Buurtweg € 7.250 Subsidie monumentale bruggen € 2.430 Subsidie tuinmuur Baljuwhuis € 35.574
Vermindering	Onderhoud 2022: € 289.837
Omvang per 1-1-2022	€ 1.292.018
Omvang per 31-12-2022	€ 2.050.688
Onderhoudsplan	Beheerplan Vastgoed 2021-2024
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud wegen
Doelstelling	Dekking van de onderhoudskosten van de gemeentelijke wegen (verhardingen).
Toevoeging	Dotatie 2022: € 1.110.00
Vermindering	Onderhoud 2022: € 1.876.683
Omvang per 1-1-2022	€ 3.791.513
Omvang per 31-12-2022	€ 3.024.830
Onderhoudsplan	Update Beheerplan Wegen 2021-2023
Bijzonderheden	De update is vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2021

Naam	Voorziening onderhoud bruggen
Doelstelling	Dekking van de onderhoudskosten van de kunstwerken.
Toevoeging	Dotatie 2022 € 67.500
Vermindering	Onderhoud 2022: € 1.629
Omvang per 1-1-2022	€ 63.184
Omvang per 31-12-2022	€ 129.053
Onderhoudsplan	Update Beheerplan Bruggen 2021-2023
Bijzonderheden	De update is vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2021

Naam	Voorziening openbare verlichting
Doelstelling	Dekking van de onderhoudskosten van de openbare verlichting.
Toevoeging	Dotatie 2022 € 225.000
Vermindering	Onderhoud 2022: € 269.466
Omvang per 1-1-2022	€ 584.196
Omvang per 31-12-2022	€ 539.730
Onderhoudsplan	Update Beheerplan Openbare verlichting 2021-2023
Bijzonderheden	De update is vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2021

Naam	Voorziening onderhoud verkeersregelinstallaties
Doelstelling	Dekking van de onderhoudskosten van verkeersregelinstallaties.
Toevoeging	Bijdrage Ministerie intelligente VRI € 157.600
Vermindering	Onderhoud 2022: € 107.317
Omvang per 1-1-2022	€ 981.662
Omvang per 31-12-2022	€ 1.031.945
Onderhoudsplan	Update Beheerplan VRI 2021-2023
Bijzonderheden	De update is vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2021

Naam	Voorziening onderhoud waterwegen
Doelstelling	Dekking planmatig onderhoud en vervanging van het gemeentelijk kapitaalgoed water (watergangen en de daarbij behorende waterbouwkundige kunstwerken)
Toevoeging	Dotatie 2022 € 106.000
Vermindering	Onderhoud 2022: € 89.510
Omvang per 1-1-2022	€ 201.643
Omvang per 31-12-2022	€ 218.133
Onderhoudsplan	Update Beheerplan water 2021-2023
Bijzonderheden	De update is vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2021

Naam	Voorziening onderhoud speeltoestellen
Doelstelling	Dekking planmatig onderhoud en vervanging van speeltoestellen en bijbehorende ondergronden in de gemeente.
Toevoeging	Dotatie 2022 € 128.000
Vermindering	Onderhoud 2022: € 4.101
Omvang per 1-1-2022	€ 402.751
Omvang per 31-12-2022	€ 526.650
Onderhoudsplan	Update Beheerplan Spelen 2021-2023
Bijzonderheden	De update is vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2021

Naam	Voorziening onderhoud en aanpassingen gymnastieklokalen
Doelstelling	Dekking onderhoud en aanpassingen gymnastieklokalen.
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2022: € 55.892 Dotatie Gymzaal Clematislaan € 22.953 Dotatie Gymzaal Bonifatiuschool € 16.904 Dotatie Gymzaal Bloemcampschool € 16.035
Vermindering	n.v.t.
Omvang per 1-1-2022	€ 94.483
Omvang per 31-12-2022	€ 150.375
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorz. gevelfonds subsidie pandeigenaren
Doelstelling	Stimuleren van pandeigenaren in het kader van uitvoering van beeldkwaliteitsplan om te komen tot een toekomstbestendig en aantrekkelijk centrum
Toevoeging	n.v.t.
Vermindering	Stimuleringssubsidies 2022 € 15.000
Omvang per 1-1-2022	€ 76.100
Omvang per 31-12-2022	€ 61.100
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

VZ vervangingsinvesteringen / heffing

Naam	Spaarvoorziening Riolering
Doelstelling	Dekking van de kosten van onderhoud en vervanging (ineens) van rioleringen.
Toevoeging	Dotatie 2022: € 637.115
Vermindering	Onderhoud 2022: € 508.509
Omvang per 1-1-2022	€ 11.489.970
Omvang per 31-12-2022	€ 11.618.576
Onderhoudsplan	VGRP 2017-2021;IWKp 2019-2023
Bijzonderheden	De raad heeft op 30 maart 2021 besloten het vigerende vGRP 2017-2021 v.w.b. de maatregelplanning en het financiële deel te laten doorlopen t/m 31 december 2023.

VZ middelen derden / bestemming gebonden

Naam	Egalisatievoorziening afval
Doelstelling	Opvangen van fluctuaties in tarieven.
Toevoeging	n.v.t.
Vermindering	Saldo exploitatie afval 2022: € 30.000
Omvang per 1-1-2022	€ 236.137
Omvang per 31-12-2022	€ 206.137
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Vaste schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

bedragen * € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Vermeerdering	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2022
Door derden belegde gelden	144	10		154
Waarborgsommen	14			14
Totaal	158	10	0	168

De door derden belegde gelden betreffen de spaarpremies spaarhypotheken ten behoeve van gemeentepersoneel.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

bedragen * € 1.000

	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	8.352	2.420
Totaal	8.352	2.420

De stijging van de post crediteuren in 2022 ten opzichte van 2021 wordt mede veroorzaakt doordat in 2021 facturen waarvan de kosten betrekking hadden op het volgende boekjaar werden geëlimineerd uit de post crediteuren en de post vooruitbetaalde bedragen. Deze verwerking wordt vanaf 2022 niet meer toegepast. Het gaat hierbij om circa € 2 miljoen.

Verder dienen er aan het einde jaar 2022 nog facturen betaald te worden welke betrekking hebben op grote investeringen zoals de Havenkade, ICT en de Sporthal.

Overlopende passiva

bedragen * € 1.000

	31-12-2022	31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.064	7.854
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.229	902
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	255	206
Totaal	8.548	8.962

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

In overeenstemming met het BBV worden de niet bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel als "vooruit ontvangen middelen" op de balans verantwoord onder de balanspost "Overlopende passiva".

bedragen * € 1.000	Boekwaarde 31-12-2021	Vermeerdering	Vrijval/ Afboeking	Boekwaarde 31-12-2022
Ontvangen van het Rijk:				
Onderwijsachterstandenbeleid	232		68	164
Geluidsanering	120			120
Inburgering onderwijsroute		23		23
Inburgering		86		86
Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers (TOZO)	38		38	
RREW-gelden	250		250	
Spec.uitk Ventilatie in scholen	210		210	
Nationaal Programma Onderwijs	31	234		265
Energiearmoede		517		517
Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:				
Frederiks Parkenroute	21		18	3
Ecologische verbindingroute groene zone		51		51
Totaal	902	911	584	1.229

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate komen van de volgende begrotingsjaren

In het afgelopen jaar zijn een aantal anterieure overeenkomsten afgesloten, waarvoor in 2022 een voorschot ontvangen is. De uitgaven zullen in 2023 volgen.

<i>bedragen * € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Plan herontwikkeling ANWB-locatie	8	86
Project Stompwijkstraat		38
Havenkade 71		70
Duindigt		12
American School	53	
Havenkade	71	
Laan van Pluymestein	24	
RLW	36	
Overige vooruitontvangen	63	
Totaal	255	206

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

<i>(bedragen * € 1.000)</i>	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant 1-1-2022	Restant 31-12-2022
Verenigingen op terreinen sport, cultuur en recreatie	1.030	div.	449	409
Instellingen ziekenzorg en ouderenzorg	1.475	div.	2	2
Woningbouwcorporaties (WSW)	123.578	div.	113.758	126.212
Gemeentegaranties woningen particulieren	1.611	div.	447*	447*
			114.656	127.070

Voor de woningbouwcorporaties is de som van nieuwe gewaarborgde leningen hoger dan de som van de afgelopen leningen waardoor het gewaarborgde bedrag in 2022 een toename laat zien.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur- en leaseverplichtingen

Omschrijving	Bedrag	Frequentie	Looptijd
Erfpacht grond tussen Dr. Mansveltkade en Katwijkseweg	83.902	Jaarlijks	29 november 2023
Erfpacht en recht van opstal parkeergelegenheden strand Wassenaarse Slag	55.944	Jaarlijks	31 december 2024

Langlopende contracten en/of raamovereenkomsten

Hieronder staat het overzicht van de langlopende contracten in 2022 en die ook in 2023 lopen, waarvan de gemiddelde (jaar) verplichtingen gelijk of groter zijn dan € 100.000 (gebaseerd op de gemiddelde waarde van het contract in 2022 en voorgaande jaren).

Omschrijving	Verplichting (x € 1.000)
Financieel systeem, Burgerzaken, BAG etc.	701
Uitbestede straat/rioleringswerkzaamheden	667
Uitbesteed asfaltonderhoud	628
Levering gas/electra	417
Leerlingenvervoer	385
Uitbesteed onderhoud OV/VRI	234
Uitbestede maai-en slootwerkzaamheden	184
Uitbesteed onderhoud gazons	162
Licenties Microsoft	162
Verzekeringen	135
Overige licenties	135
Opbouw/afbraak en opslag strandpost WRB	131
Totaal	3.941

Juridische geschillen

Tegen de gemeente Wassenaar is een hoger beroep ingediend bij de Raad van State. Hieruit kan eenmalig een verplichting van maximaal € 500.000 te betalen volgen voor de gemeente Wassenaar. Omdat het nog niet zeker is of dit bedrag betaald moet worden is de verplichting niet verwerkt in de balans van het boekjaar 2022 van deze jaarrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Exogene ontwikkelingen, zoals de extreme inflatie zorgen voor een explosieve kostenstijging. Daarnaast nemen de risico's in de openbare ruimten toe door onder andere klimaatveranderingen. Een concrete uiteenzetting van bovenstaande is uitgewerkt in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	479	-3.591	-3.112	1.825	-3.759	-1.933	1.904	-4.316	-2.412
P1 Veiligheid	100	-3.358	-3.259	1.600	-4.851	-3.252	1.972	-5.234	-3.261
P2 Verkeer en vervoer	363	-3.921	-3.558	613	-4.627	-4.014	824	-4.781	-3.957
P3 Economie	103	-637	-534	103	-695	-592	114	-690	-576
P4 Onderwijs	384	-2.699	-2.315	1.072	-3.388	-2.316	684	-3.111	-2.427
P5 Sport, cultuur en recreatie	642	-6.394	-5.752	830	-7.364	-6.535	1.037	-7.637	-6.600
P6 Sociaal Domein	6.911	-24.036	-17.125	7.863	-29.149	-21.286	7.761	-27.266	-19.505
P7 Volksgezondheid en milieu	8.148	-8.828	-680	8.419	-9.633	-1.214	8.371	-9.637	-1.266
P8 Wonen en bouwen	1.306	-1.918	-612	1.612	-3.050	-1.438	2.088	-3.186	-1.098
Totaal programma's	18.435	-55.383	-36.948	23.937	-66.516	-42.579	24.754	-65.857	-41.102
Algemene dekkingsmiddelen	46.817	-492	46.325	52.081	-506	51.575	52.913	-491	52.422
Overhead	2.389	-11.948	-9.559	2.873	-13.545	-10.672	3.332	-14.162	-10.830
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-13	-13	0	-13	-13	0	0	0
Saldo van baten en lasten	67.641	-67.836	-195	78.892	-80.580	-1.688	80.999	-80.509	490

Reserves									
P0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	1112	-1235	-123	1046	-1233	-187
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	0	0	0	197	0	197	123	0	123
P3 Economie	175	0	175	157	0	157	157	0	157
P4 Onderwijs	0	0	0	57	0	57	17	0	17
P5 Sport, cultuur en recreatie	68	0	68	609	0	609	398	0	398
P6 Sociaal Domein	2632	-1310	1322	2841	-1310	1531	2507	-1310	1197
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	282	0	282	220	0	220
P8 Wonen en bouwen	0	0	0	592	0	592	584	0	584
Mutaties reserves	2.874	-1.310	1.564	5.848	-2.545	3.303	5.052	-2.543	2.509

Gerealiseerde resultaat	70.515	-69.146	1.369	84.740	-83.125	1.615	86.052	-83.053	2.999
-------------------------	--------	---------	--------------	--------	---------	--------------	--------	---------	--------------

* De Algemene dekkingsmiddelen (taakveld 0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7 en taakveld 3.4, de overhead (taakveld 0.4), de heffing vennootschapsbelasting (taakveld 0.9) en het bedrag voor onvoorzien (taakveld 0.8 alleen bedrag onvoorzien) zijn in deze tabel apart zichtbaar gemaakt en met regels onder het totaal van programma's opgenomen. De bedragen van deze taakvelden horen bij programma 0 en programma 3 en zijn in deze tabel anders dan in de overige tabellen in deze begroting in mindering gebracht op de bedragen in te tabelregel van programma 0 en programma 3.

Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In 2022 is een bedrag van € 12.500 begroot voor onvoorzien posten. Er zijn geen werkelijke onvoorzien uitgaven geweest in dit boekjaar.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Verantwoording en goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie speelt een belangrijke rol bij het verkrijgen van een goedkeurende accountantsverklaring. Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden dan wordt in beginsel een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Wordt de goedkeuringstolerantie wel overschreden dan kan dit gevolgen hebben. Voor de financiële of begrotingsrechtmatigheid (getrouwheid en rechtmatigheid van de wetsuitvoering) is de goedkeuringstolerantie gesteld op 1% van de som van de lasten van de gemeentelijke jaarrekening (inclusief toevoegingen aan de reserves). Het bedrag van onzekerheden mag niet meer zijn dan 3% van de som van de lasten van de gemeentelijke jaarrekening. Uitgaande van een lastentotaal in de jaarrekening van € 83,0 miljoen, betekenen deze percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van € 0,8 miljoen en een totaal van onzekerheden van ongeveer € 2,5 miljoen de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en programmarekening worden gemaakt. Deze verplichte analyse is ook bruikbaar om een analyse inzake de begrotingsrechtmatigheid te vervaardigen. Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet (GW) zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" van belang.

Omdat het budgetrecht van de gemeenteraad formeel van toepassing is op het niveau van programma's wordt onderstaand per programma een toelichting gegeven op de onrechtmatige begrotingsafwijkingen.

Hieronder per programma een korte toelichting:

NB: Voor een meer gedetailleerde financiële toelichting per taakveld wordt verwezen naar de verschillende programma's in het jaarverslag.

Programma	Begroting na wijziging	Realisatie 2022	Begrotingsafwijking
P0 Bestuur en ondersteuning	17.822.353	18.968.342	(1.145.989)
P1 Veiligheid	4.851.155	5.233.523	(382.368)
P2 Verkeer en vervoer	4.626.705	4.780.922	(154.217)
P3 Economie	694.853	689.883	4.970
P4 Onderwijs	3.387.996	3.110.522	277.474
P5 Sport, cultuur en recreatie	7.364.440	7.637.031	(272.591)
P6 Sociaal Domein	29.148.862	27.265.926	1.882.936
P7 Volksgezondheid en milieu	9.633.342	9.636.789	(3.447)
P8 Wonen en bouwen	3.050.219	3.186.294	(136.075)
Eindtotaal	80.579.925	80.509.233	70.692

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning

Op basis van een actuariële berekening van de wethouderspensioenen is het nodig een bedrag van € 116.000 toe te voegen aan de voorziening. Tevens is er als gevolg van een vaststellingsovereenkomst een voorziening getroffen welke in september 2022 nog niet bekend was. Tot slot heeft de inflatie op dit omvangrijke programma (bijna € 19 mln lasten) een groter gevolg gehad dan in september 2022 was voorzien.

Programma 1 - Veiligheid

In programma 1 waren vooral hogere lasten dan begroot voor de hulp Oekraïense ontheemden de oorzaak van de overschrijding. Tegenover deze hogere lasten staan ook hogere baten.

Programma 2 – Verkeer en Vervoer

In dit programma met veel kostenposten voor beheer en onderhoud heeft de inflatie een groter gevolg gehad dan in september 2022 was voorzien.

Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie

In dit programma met daarin groenbeheer en onderhoud zorgt het taakveld Openbaar groen (TV 5.7) voor een begrotingsoverschrijding van € 175.000. Ook hier heeft de inflatie een groter gevolg gehad dan in september 2022 was voorzien.

Programma 8 – Wonen en Bouwen

In dit programma zijn meer kosten gemaakt gerelateerd aan het bouwvergunningenproces. Hiertegenover staan hogere baten in de vorm van legesinkomsten.

Incidentele baten en lasten

Incidentele lasten				Incidentele baten			
Omschrijving	Begroting 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Omschrijving	Begroting 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022
0. Bestuur en ondersteuning				0. Bestuur en ondersteuning			
Verkoop Berkheistraat 15	0	21.000	22.639	Verkoop Berkheistraat 15	0	1.256.000	1.256.000
Totaal	0	21.000	22.639	Totaal	0	1.256.000	1.256.000
Saldo	0	0	0	Saldo	0	1.235.000	1.233.361

De commissie BBV heeft in 2018 een notitie Structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd. Het doel van de notitie is het verduidelijken wat de begrippen 'structureel' en 'incidenteel' precies inhielden, zodat deze begrippen meer eenduidig toegepast worden. In de praktijk werd dit onderscheid nog niet altijd volledig conform de notitie gemaakt, vandaar dat in 2021 een nieuwe notitie is opgesteld ter verduidelijking van deze begrippen. Bij de beoordeling van de baten en lasten worden de volgende drie criteria gehanteerd:

- Aard van de baten en lasten
- Looptijd van de baten en lasten
- Materiële omvang van de incidentele baten en lasten

Tevens is aangegeven dat als incidentele baten en lasten in relatie staan tot elkaar en per saldo in evenwicht zijn, deze niet worden meegenomen. De jaarrekening 2022 bevat hierdoor veel minder incidentele baten en lasten dan gepresenteerd bij de begroting 2022.

In de rekening is sprake van een voordelig saldo van € 1.233.361 op de incidentele baten en lasten. Dit betekent dat er per saldo meer incidentele baten dan lasten zijn verantwoord in de jaarrekening.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toevoeging aan de reserves (x € 1.000)	Raming na wijziging	Waarvan Structureel	Realisatie	Waarvan Structureel
P0 Bestuur en ondersteuning	1.235	-	1.233	-
P2 Verkeer en vervoer	-	-	-	-
P3 Economie	-	-	-	-
P4 Onderwijs	-	-	-	-
P5 Sport, cultuur en recreatie	-	-	-	-
P6 Sociaal domein	1.310	-	1.310	-
P7 Volksgezondheid en milieu	-	-	-	-
P8 Wonen en bouwen	-	-	-	-
Totaal	2.545	-	2.543	-
Onttrekking aan de reserves	Raming na wijziging	Waarvan Structureel	Realisatie	Waarvan Structureel
P0 Bestuur en ondersteuning	1.112	-	1.046	-
P1 Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
P2 Verkeer en vervoer	197	-	123	-
P3 Economie	157	-	157	-
P4 Onderwijs	57	-	17	-
P5 Sport, cultuur en recreatie	609	-	398	-
P6 Sociaal Domein	2.841	-	2.506	-
P7 Volksgezondheid en milieu	282	-	220	-
P8 Wonen en bouwen	592	-	584	-
Totaal	5.847	-	5.051	-

Overzicht baten en lasten per taakveld

Programma:P0 Bestuur en ondersteuning	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	0	-2.125.281	-2.125.281	0	-2.187.387	-2.187.387	132	-2.445.308	-2.445.176
0.2 Burgerzaken	381.385	-816.805	-435.420	471.385	-967.489	-496.104	522.459	-1.061.018	-538.560
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	97.769	-503.976	-406.207	1.353.769	-603.761	750.008	1.381.142	-717.945	663.198
0.4 Overhead	2.389.346	-11.948.393	-9.559.047	2.873.236	-13.545.307	-10.672.071	3.331.808	-14.161.673	-10.829.865
0.5 Treasury	811.820	-14.672	797.148	870.820	-14.672	856.148	960.361	-16.090	944.271
0.61 OZB Woningen	8.273.310	-302.994	7.970.316	8.273.310	-316.994	7.956.316	8.165.657	-316.969	7.848.688
0.62 OZB Niet-Woningen	3.059.783	-63.620	2.996.163	3.059.783	-63.620	2.996.163	2.954.092	-63.620	2.890.472
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	414.046	-110.623	303.423	414.046	-110.623	303.423	564.227	-94.022	470.205
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	33.064.762	0	33.064.762	38.270.523	0	38.270.523	38.920.404	0	38.920.404
0.8 Overige baten en lasten	0	-157.500	-157.500	0	-12.500	-12.500	0	-91.697	-91.697
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten programma	48.492.221	-16.043.864	32.448.357	55.586.872	-17.822.353	37.764.519	56.800.282	-18.968.342	37.831.940
Programma:P1 Veiligheid	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	-2.368.347	-2.368.347	1.500.000	-3.876.084	-2.376.084	1.915.653	-4.085.443	-2.169.790
1.2 Openbare orde en veiligheid	99.520	-989.733	-890.213	99.520	-975.071	-875.551	56.510	-1.148.080	-1.091.570
Saldo van baten en lasten programma	99.520	-3.358.080	-3.258.560	1.599.520	-4.851.155	-3.251.635	1.972.163	-5.233.523	-3.261.360
Programma:P2 Verkeer en vervoer	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2.1 Verkeer en vervoer	198.164	-3.598.548	-3.400.384	448.164	-4.300.769	-3.852.605	662.180	-4.437.956	-3.775.777
2.2 Parkeren	138.056	-306.707	-168.651	138.056	-309.228	-171.172	140.115	-329.118	-189.002
2.3 Recreatieve havens	26.606	-4.000	22.606	26.606	-4.000	22.606	21.953	-9	21.944
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	-11.940	-11.940	0	-12.708	-12.708	0	-13.840	-13.840
Saldo van baten en lasten programma	362.826	-3.921.195	-3.558.369	612.826	-4.626.705	-4.013.879	824.247	-4.780.922	-3.956.675
Programma:P3 Economie	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3.1 Economische ontwikkeling	0	-388.811	-388.811	0	-394.206	-394.206	0	-403.770	-403.770
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	102.930	-84.455	18.475	102.930	-84.717	18.213	109.954	-106.119	3.835
3.4 Economische promotie	1.192.924	-164.005	1.028.919	1.192.924	-215.930	976.994	1.351.976	-179.994	1.171.982
Saldo van baten en lasten programma	1.295.854	-637.271	658.583	1.295.854	-694.853	601.001	1.461.930	-689.883	772.047
Programma:P4 Onderwijs	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	-124.042	-124.042	0	-99.042	-99.042	0	-94.299	-94.299
4.2 Onderwijshuisvesting	0	-1.071.201	-1.071.201	178.113	-1.213.009	-1.034.896	184.566	-1.355.297	-1.170.731
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	383.671	-1.503.799	-1.120.128	894.270	-2.075.945	-1.181.675	499.115	-1.660.926	-1.161.811
Saldo van baten en lasten programma	383.671	-2.699.042	-2.315.371	1.072.383	-3.387.996	-2.315.613	683.681	-3.110.522	-2.426.841

Programma:P5 Sport, cultuur en recreatie	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
5.1 Sportbeleid en activering	110.296	-354.608	-244.312	148.013	-393.075	-245.062	148.488	-470.554	-322.065
5.2 Sportaccommodaties	170.171	-1.047.348	-877.177	170.171	-1.278.133	-1.107.962	229.692	-1.254.350	-1.024.657
5.3 Cultuurpresent.,-prod.en-particip	38.350	-390.101	-351.751	54.915	-413.269	-358.354	52.383	-399.599	-347.216
5.4 Musea	0	-8.817	-8.817	0	-8.817	-8.817	0	-9.341	-9.341
5.5 Cultureel erfgoed	9.050	-289.564	-280.514	9.050	-317.315	-308.265	8.590	-347.684	-339.094
5.6 Media	134.325	-650.419	-516.094	134.325	-716.032	-581.707	134.325	-740.970	-606.645
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	179.869	-3.653.076	-3.473.207	313.339	-4.237.799	-3.924.460	463.867	-4.414.535	-3.950.668
Saldo van baten en lasten programma	642.061	-6.393.933	-5.751.872	829.813	-7.364.440	-6.534.627	1.037.346	-7.637.031	-6.599.686
Programma:P6 Sociaal Domein	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	117.540	-1.734.251	-1.616.711	294.540	-2.228.753	-1.934.213	243.554	-2.093.345	-1.849.791
6.2 Toegang & eerstelijnsvoorzieningen	0	-932.635	-932.635	0	-946.635	-946.635	0	-916.401	-916.401
6.3 Inkomensregelingen	6.643.127	-8.697.916	-2.054.789	7.413.668	-10.001.301	-2.587.633	7.235.351	-9.458.202	-2.222.851
6.4 WSW en beschut werk	0	-1.067.326	-1.067.326	0	-984.326	-984.326	0	-1.002.168	-1.002.168
6.5 Arbeidsparticipatie	0	-1.303.852	-1.303.852	0	-1.431.138	-1.431.138	3.000	-1.181.651	-1.178.651
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	0	-1.174.102	-1.174.102	0	-1.094.102	-1.094.102	0	-1.078.518	-1.078.518
6.7.1 Maatwerkdienstverlening 18+	150.000	-3.373.826	-3.223.826	155.000	-3.867.761	-3.712.761	278.885	-3.722.936	-3.444.052
6.7.2 Maatwerkdienstverlening 18-	0	-4.227.029	-4.227.029	0	-6.209.994	-6.209.994	0	-6.127.921	-6.127.921
6.8.1 Geëscaleerde zorg 18+	0	-194.951	-194.951	0	-287.648	-287.648	0	-250.616	-250.616
6.8.2 Geëscaleerde zorg 18-	0	-1.330.204	-1.330.204	0	-2.097.204	-2.097.204	0	-1.434.168	-1.434.168
Saldo van baten en lasten programma	6.910.667	-24.036.092	17.125.425	7.863.208	-29.148.862	21.285.654	7.760.789	-27.265.926	-19.505.137
Programma:P7 Volksgezondheid en milieu	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
7.1 Volksgezondheid	64.940	-1.368.277	-1.303.337	64.940	-1.465.077	-1.400.137	67.387	-1.463.483	-1.396.096
7.2 Riolering	2.712.347	-1.892.114	820.233	2.713.372	-1.916.870	796.502	2.623.714	-1.895.947	727.767
7.3 Afval	5.162.753	-4.438.755	723.998	5.162.753	-4.450.992	711.761	5.376.501	-4.539.653	836.847
7.4 Milieubeheer	150.000	-968.671	-818.671	420.450	-1.685.439	-1.264.989	246.838	-1.568.659	-1.321.821
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	57.704	-160.315	-102.611	57.704	-114.964	-57.260	56.175	-169.046	-112.871
Saldo van baten en lasten programma	8.147.744	-8.828.132	-680.388	8.419.219	-9.633.342	-1.214.123	8.370.615	-9.636.789	-1.266.174
Programma:P8 Wonen en bouwen	Begroting primair 2022			Begroting actueel 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	-616.823	-616.823	219.240	-1.316.642	-1.097.402	404.556	-1.207.258	-802.702
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	0	-7.986	-7.986	0	-8.257	-8.257	0	-8.962	-8.962
8.3 Wonen en bouwen	1.305.940	-1.293.372	12.568	1.392.653	-1.725.320	-332.667	1.683.760	-1.970.074	-286.314
Saldo van baten en lasten programma	1.305.940	-1.918.181	-612.241	1.611.893	-3.050.219	-1.438.326	2.088.317	-3.186.294	-1.097.977
Totaal baten en lasten programma's	67.640.504	-67.835.790	-195.286	78.891.588	-80.579.925	-1.688.337	80.999.369	-80.509.233	490.137
Reserves	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties
P0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	1.111.895	-1.235.000	-123.105	1.045.907	-1.233.361	-187.454
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	0	0	0	197.259	0	197.259	123.259	0	123.259
P3 Economie	175.000	0	175.000	157.080	0	157.080	157.080	0	157.080
P4 Onderwijs	0	0	0	57.376	0	57.376	17.376	0	17.376
P5 Sport, cultuur en recreatie	67.500	0	67.500	609.245	0	609.245	397.743	0	397.743
P6 Sociaal Domein	2.631.728	-1.310.000	1.321.728	2.841.414	-1.310.000	1.531.414	2.507.422	-1.310.000	1.197.422
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	281.860	0	281.860	219.568	0	219.568
P8 Wonen en bouwen	0	0	0	591.961	0	591.961	583.839	0	583.839
Totaal reserves	2.874.228	-1.310.000	1.564.228	5.848.090	-2.545.000	3.303.090	5.052.194	-2.543.361	2.508.833

Resultaat	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Gerealiseerde resultaat	70.514.732	-69.145.790	1.368.942	84.739.678	-83.124.925	1.614.753	86.051.564	-83.052.594	2.998.970

Specifiek uitkeringen: Single information, Single audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
			€ 959.500	€ 456.998	€ 0	€ 63.439	€ 0	€ 263.297
		Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		<i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11</i>		
		€ 0	€ 124.320	€ 1.867.554	€ 1.867.554	Nee		

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: B2/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/02	<i>Aard controle D2</i> Indicator: B2/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/05	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/06
		Gemeenten	0	53	3	3	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/07	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/09		
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/10 € 0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/11 € 0	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/13	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/14	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/15
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/16 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/17 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/18 € 10.404	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/19 € 10.404	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/20 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/21 -€ 40.392
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/22 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/23 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/24 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/25 € 0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/26 € 10.404	

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06</i>
			1 SUVIS21-2-02404545	€ 178.113	€ 178.113	Ja		Ja
			2 SUVIS21-00794348	€ 0	€ 0	Nee	Subsidie is terugbetaald in 2022	Ja
			50					
			Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C32/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09</i>			
			1 SUVIS21-2-02404545	Ja				
			2 SUVIS21-00794348	Nee	Begrotingsposten zijn bij najaarsnota afgeraamd.			
			50					
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: C43/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06</i>
			RREW2020-00449803	€ 251.065	€ 301.228	3.064		Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?				
			<i>Aard controle D1 Indicator: C43/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08</i>				
			1.908	Ja				

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>	
			0	€ 2.500	€ 2.500	0	€ 0	€ 0	
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten				
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>							
0	€ 0	€ 0							
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen				
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>				
0	0	0	0	0	0				
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>					
			€ 22.216	Nee					

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
				<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
				€ 217.066	€ 0	€ 0	€ 0	€ 231.280	
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>	
	1	0629							
	2								
	100								
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen		Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
				<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
				€ 144.444	€ 0	€ 0	€ 0	€ 31.364	
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>		
	1	0629							
	2								
	10								
IenW	E85	Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelininstallaties		Aantal geïnstalleerde intelligente verkeersinstallaties in (jaar T)	Cumulatief aantal geïnstalleerde intelligente verkeersinstallaties (t/m jaar T)	Totale besteding aan het project (jaar T)	Cumulatieve besteding aan het project (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				<i>Aard controle R Indicator: E85/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E85/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E85/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E85/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E85/05</i>	
				0	0	€ 18.780	€ 18.780	Nee	

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 4.852.089	€ 92.424	€ 238.549	€ 3.253	€ 9.623	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 388.922	€ 87.329	€ 0	€ 194.491	€ 0	€ 80.288
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>					
		€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 1.550	€ 35.917	€ 0	€ 0	€ 19.396
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 9.441	€ 0	€ 19.814	€ 28.564	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 1.521	€ 0	€ 1.811	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.926	€ 0	€ 22.451	€ 1.601	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.189	€ 641	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.771	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 12.888	€ 0	€ 49.036	€ 30.806	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	Ja		

			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			€ 94.385	€ 94.385	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04</i>		
			€ 80.289	€ 0	Ja		

SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 23.132	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 882.663	€ 235.201				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
		1 1.1 Onroerende zaken - investeringen	€ 88.991	€ 88.991				
		2 1.3 Onroerende zaken - onderhoud	€ 128.171	€ 128.171			33802	
		3 3.1 Mengpercentage	€ 18.039			€ 18.039		
		100						
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
			1 1042325	€ 37.717	€ 0	€ 37.200	€ 13.500	€ 142.717
			2					
			3					
		4 Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08					
		1 1042325	Ja					
		2						
		3						
		4						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 22.447	Ja	Ja			

VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) <i>Automatisch berekend</i>	Totale definitieve exploitatietekort <i>Automatisch berekend</i>	Totale cumulatieve besteding <i>Automatisch berekend</i>	Eindverantwoording	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>	
			1 SPUKIJZ21-22070	€ 92.334	€ 92.334	€ 0	Ja	
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>
			1 Sterrenbad	Nov + dec 2021	€ 65.239	€ 65.239	€ 65.239	€ 0
			2 Sterrenbad	44562	€ 27.095	€ 27.095	€ 27.095	€ 0
			50					

WNT-verantwoording 2022 Gemeente Wassenaar

De WNT is van toepassing op de gemeente Wassenaar. Het voor de gemeente Wassenaar toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Het betreft hier het algemeen bezoldigingsmaximum.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	H.I.P. Opatja	J. Kleinhesselink
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01.01 t/m 30.04	01.01 t/m 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	45.325	102.528
Beloningen betaalbaar op termijn	6.753	17.687
<i>Subtotaal</i>	<i>52.078</i>	<i>120.215</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	71.014	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t. /
Bezoldiging	52.078	120.215
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	H.I.P. Opatja	J. Kleinhesselink
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01.01 t/m 31.12	01.01 t/m 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.791	95.128
Beloningen betaalbaar op termijn	20.374	17.267
<i>Subtotaal</i>	<i>128.345</i>	<i>112.395</i>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
Bezoldiging	128.345	112.395

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1		T.N. Kramer	
Functiegegevens		Gemeentesecretaris a.i.	
Kalenderjaar	2022	2021	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	12/4 t/m 11/2/2023	n.v.t.	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	9	n.v.t.	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.351		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 236.700		
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 236.700		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 178.541		
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 178.541		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0		
Bezoldiging	€ 178.541		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

Bijlagen

Bijlage 1: Bestuursovereenkomst: Structuur Staat van de Gemeente

RAPPORTAGE INTERBESTUURLIJK TOEZICHT OVER 2022

Omschrijving toezichtsgebieden		Toelichting
<p>Financiën</p> <p>De begroting 2023 voldoet aan de kaders om in aanmerking te komen voor regulier financieel toezicht. Het oordeel is geel omdat het laatste jaar van de meerjarenraming 2026 sluit met een negatief structureel saldo. Dit betekent dat voor een deel van de structurele lasten in dat jaar nog structurele dekking moet worden gevonden.</p>	Geel	Voor dit onderdeel geldt repressief financieel toezicht voor het begrotingsjaar 2023. Voor 2026 geldt, zoals voor alle gemeenten in Nederland, dat de algemene uitkering significant lager uitvalt. Dit hangt samen met de voorgenomen andere manier van bekostigen van gemeenten na 2025. In de september circulaire 2022 heeft het Rijk eenmalig voor 2026 een extra uitkering in het vooruitzicht gesteld. Het Rijk is met de VNG in gesprek voor mogelijke oplossingsrichtingen. Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet.
<p>Huisvesting vergunninghouders</p> <p>De gemeente heeft op 1 januari 2023 voldaan aan de taakstelling met een voorsprong van 11 vergunninghouders en is daarom op trede nul van de IBT-ladder geplaatst: taakstelling gerealiseerd.</p>	Groen	De gemeente voldoet (ruim) aan de taakstelling, er is geen nadere toelichting nodig.
<p>Informatie- en archiefbeheer</p> <p>Het verslag van de gemeentearchivaris over 2021 is in het college van B&W behandeld en zal begin 2023 aan de raad en de provincie gestuurd worden.</p>	Oranje	<p>De KPI-rapportage over 2021 is aangeboden aan zowel het college van B&W, als ook aan de gemeenteraad en daarnaast ook toegezonden aan de Provincie Zuid-Holland.</p> <p>Het jaar 2022 is gebruikt ter voorbereiding voor het inzichtelijk maken van een groot project verbeterplan "Informatie op Orde" voor zowel de gemeente Voorschoten en Wassenaar.</p> <p>Vanuit hieruit is er een project/verbeterplan (PVA) opgesteld. Het project/verbeterplan bestaat uit alle werkzaamheden/projecten die deels zijn blijven liggen, maar ook nieuwe taken/activiteiten die moeten worden opgepakt en via projecten moeten gaan lopen.</p> <p>In het jaar 2023 zal dit project/verbeterplan (PVA) verder vorm moeten krijgen, terwijl direct ook al gewerkt gaat worden om opgesomde taken/werkzaamheden op te pakken. Het is de winkel verbouwen terwijl we wel open zijn. De aanbevelingen uit de KPI-rapportage 2021 zijn ook meegenomen in</p>

		<p>dit project/verbeterplan. Zo is er bijvoorbeeld het Strategisch Informatie Overleg in gang gezet, waar ook de strategische vraagstukken op het onderwerp "Informatie op Orde" op tafel moeten komen om vervolgens hier duidelijke visie te ontwikkelen om bewuste keuzes te kunnen gaan maken.</p> <p>Achterliggend streven is doorontwikkeling en modernisering van niet alleen het DIV-team maar ook de organisatie als geheel in het onderwerp informatiebeheer. Dit onderwerp wat ook landelijk grote aandacht krijgt en een belangrijk onderdeel is in de uitvoering van de Wet Open Overheid (WOO), zal naar verwachting toch nog zeker 5 tot 10 jaar door gaan lopen.</p>
<p>Monumentenzorg en archeologie Momenteel wordt gewerkt aan de invoering van nieuwe indicatoren voor Monumentenzorg en Archeologie, zoals vermeld in het Uitvoeringsprogramma IBT 2022. Dit oordeel is nog gebaseerd op de oude indicator. De gemeente scoort groen omdat zij in 2021 beschikte over een deskundige monumentencommissie.</p>	Groen	<p>De door de raad benoemde Commissie Welstand en Cultureel Erfgoed adviseert het college over de toepassing van de Erfgoedwet/ Monumentenwet 1988 en de Erfgoedverordening Wassenaar 2016. In de commissie zit een lid met kennis van historische buitenplaatsen/groen erfgoed, een restauratiearchitect en een architectuurhistoricus..</p>
<p>Omgevingsrecht De gemeente voldoet gedeeltelijk aan de minimale procescriteria die de provincie hanteert op grond van het Besluit Omgevingsrecht voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Wassenaar beschikt over een meerjarig operationeel VTH-beleidsplan. Echter, de gemeente beschikt niet over het wettelijke vereiste uitvoeringsprogramma 2022. In 2021 zijn het handavingsuitvoeringsprogramma en het vergunningverleningsuitvoeringsprogramma later dan één maand na de termijn van 1 februari, die de provincie als indicator hanteert, vastgesteld. Wel beschikt de gemeente over een jaarevaluatieverslag over 2019 en 2020.</p>	Oranje	<p>Tot 1 februari jongstleden had de gemeente Wassenaar geen beleidsmedewerker voor VTH. Enerzijds kwam dit door de krapte in de arbeidsmarkt en anderzijds dat na de ontvlechting uit de werkorganisatie Duivenvoorde , deze functie niet ingevuld is bij de gemeente Wassenaar.</p> <p>De nieuwe beleidsmedewerker gaat het uitvoeringsprogramma oppakken en leveren. Als gemeente gaan we in gesprek met de provincie over een haalbare planning waarbij de stukken geleverd kunnen gaan worden.</p>

<p>Het ontbreekt aan informatie over een jaarevaluatieverslag over 2021. De gemeente is geplaatst op trede 3a van de IBT ladder, hetgeen inhoudt dat de provincie afspraken maakt met de gemeente over de termijn waarop de gemeente aan de wettelijke eisen gaat voldoen.</p>		
<p>Ruimtelijke Ordening De bestemmingsplannen zijn geactualiseerd en voldoen aan de Omgevingsverordening.</p>	<p>Groen</p>	<p>De gemeente beschikt over geactualiseerde bestemmingsplannen, er is geen toelichting nodig</p>

Bijlage 2: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten

Tabel A: Af te sluiten investeringskredieten

In 2022 zijn twaalf investeringsprojecten tot afronding gekomen waarbij per saldo circa € 76.000 minder is uitgegeven dan begroot.

Jaar / Omschrijving investeringskrediet	Krediet	Besteed t/m 2022	Restant	Toelichting
2020 Veiligheidsmaatregelen molen 25jr	150.000	150.000	-	Werkzaamheden zijn uitgevoerd; wordt geactiveerd vanaf 2023
2020 Veiligheidsmaatregelen molen 10jr	150.000	143.439	6.561	Werkzaamheden zijn uitgevoerd; wordt geactiveerd vanaf 2023
2020 Volkswagen Transporter T5 d/c A	57.200	46.455	10.745	Voertuig geleverd; wordt geactiveerd vanaf 2023
2020 Volkswagen Transporter T5 d/c B	57.200	46.455	10.745	Voertuig geleverd; wordt geactiveerd vanaf 2023
2020 Beebee Milan bromfiets	2.500	-	2.500	Onder activeringsgrens, gaat ten laste van exploitatie
2021 WPLI Beveiligingsmiddelen	50.000	51.250	(1.250)	Werkzaamheden zijn uitgevoerd; wordt geactiveerd vanaf 2023
2022 ICT Werkplekken en infrastructuur	1.080.000	1.080.668	(668)	Werkzaamheden zijn uitgevoerd; wordt geactiveerd vanaf 2023
2022 Vervanging bruggen	160.000	194.918	(34.918)	Twee bruggen zijn vervangen, overschrijding was bekend maar te laat voor de NJN2022; wordt geactiveerd vanaf 2023
2022 Vervanging waterbouwkundige werken	10.000	-	10.000	Geen werkzaamheden hiervoor gepland
2022 Vervanging Renault 6-VZT-53	44.000	-	44.000	Verkocht, wordt niet vervangen. Budget inzetten voor ophogen vervangingsinvesteringen tractie.
2022 Vervanging Peugeot 43-ZGF-4	25.400	-	25.400	Verkocht, wordt niet vervangen. Budget inzetten voor ophogen vervangingsinvesteringen tractie.
2022 Laadbak met zijlaadsysteem	75.000	72.307	2.693	Voertuig geleverd; wordt geactiveerd vanaf 2023
12 INVESTERINGSKREDIETEN	1.861.300	1.785.493	75.807	TOTAALBEDRAGEN

Toelichting tabel A

Voor de twaalf af te sluiten investeringskredieten is in totaal € 1,86 miljoen beschikbaar gesteld. De werkelijke kosten bedragen € 1,78 miljoen. De vervangingskosten van twee bruggen (Jagerslaan en Rust&Vreugd) waren circa € 35.000 hoger dan begroot en konden niet bij de Najaarsnota worden gerapporteerd. Deze hogere kosten zijn het gevolg van onvoorzien meerwerk en gestegen prijzen voor materialen en uitvoering. Twee vervangingsinvesteringen tractie gaan bij nader inzien niet door. De vrijkomende investerings-ruimte van € 69.000 wordt ingezet om een aantal beschikbaar gestelde investeringskredieten te verhogen (zie tabel C).

Tabel B: Door te schuiven investeringskredieten 2012 t/m 2020 in afwijking van de nota

'Activabeleid'

Voor elf investeringskredieten waarvan de maximale beschikbaarheid van het krediet afwijkt van de standaard twee jaar wordt expliciete toestemming gevraagd de restantkredieten van afgerond € 5,24 miljoen beschikbaar te stellen om de lopende projecten in 2023 voort te zetten of te kunnen afronden.

Jaar / Omschrijving investeringskrediet	Krediet	Besteed t/m 2022	Restant	Toelichting
2012 Landschaps Ontwikkelings Plan uitwerking	80.000	55.875	24.125	Subsidie is toegekend, komt in 2023 verder tot besteding. Zie ook ecologische verbindingzone (2019)
2014 Verkeersagenda Zuidelijke ontsluiting Kerkehout	25.000	-	25.000	Woningbouwproject Kerkehout is weer losgekomen na overeenstemming met provincie over inpassing. Nieuwe projectleider zal dit integraal gaan oppakken dus inclusief ontsluiting.
2019 Ecologische verbindingzone	65.000	17.144	47.856	Subsidie is toegekend, komt in 2023 verder tot besteding. Zie ook uitwerking LOP (2012)
2020 Gymzaal Burmanlaan	1.586.000	1.654.356	(68.356)	Werkzaamheden zijn uitgevoerd. Afrekening hangt samen met vaststelling specifieke uitkering sportstimulering 2022 en normkostenvergoeding (65k) eerste inrichting waarmee in krediet geen rekening is gehouden. Wordt geactiveerd vanaf 2024.
2020 Vervanging verkeerslichtinst. (BHP)	140.000	58.094	81.906	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2020 Herstel kades Havenkanaal	2.717.000	1.644.656	1.072.344	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2020 Beeldkwaliteit Winkelhaak	350.000	255.844	94.156	Uitgesteld project wordt in 2023 weer opgepakt
2020 Beeldkwaliteit Winkelhaak - toilet	75.000	14.533	60.467	Uitgesteld project wordt in 2023 weer opgepakt
2020 Verbeteren fietsveiligheid Wassenaar	100.000	35.737	64.263	Projecten zijn vertraagd vanwege politiek rondom realisatieplan en wegcategoryeringsplan. Ze worden nu wel weer opgepakt.
2020 Combisporthal Dr. Mansveltkade	7.411.000	3.942.345	3.468.655	Project wordt in 2023 afgerond/opgeleverd
2020 Instandhouden Huize Ivicke	-	(372.207)	372.207	Zaak loopt nog; krediet kan nog niet worden afgesloten
11 INVESTERINGSKREDIETEN	12.549.000	7.306.377	5.242.623	TOTAALBEDRAGEN

Toelichting tabel B

- Landschaps Ontwikkelings Plan en Ecologische Verbindingszone: na de verkregen subsidie worden deze investeringen in 2023 verder tot ontwikkeling gebracht.
- Zuidelijke ontsluiting Kerkehout: hierover zijn contractuele afspraken vastgelegd die gekoppeld zijn aan de uitbreiding bij Van der Valk.
- In het beschikbaar gestelde investeringskrediet voor gymzaal 'Gymadora' aan de Van Groeneveltlaan (vh. Burmanlaan) is geen rekening gehouden met de normkostenvergoeding voor de eerste inrichting van de 'Gymadora'. Dat had wel gedaan moeten worden. De eerste inrichting van gymzalen betreft normaal gesproken losse inventaris van een gymzaal, zoals bijvoorbeeld trampolines en andere losse toestellen. Bij de innovatieve 'Gymadora' is echter gekozen voor een hypermoderne, duurdere inrichting die onlosmakelijk verbonden is aan het gebouw zelf. Dit leidt ertoe dat deze inrichting wordt gekoppeld aan het totale gebouw en daarmee onderdeel uit moet maken van het totaalkrediet. In het kader van de financiële rechtmatigheid zal de normkostenvergoeding worden gekoppeld aan het krediet dat alleen voor de bouw van de gymzaal beschikbaar is gesteld. In de jaarrekening 2022 zal daarom worden voorgesteld additionele middelen voor een bedrag van € 65.000 toe te voegen aan het krediet.
In 2023 wordt duidelijk welk aanvullend bedrag wordt ontvangen vanuit de specifieke uitkering stimulering sport ter compensatie van de gemaakte btw-kosten op dit investeringskrediet. Het door ons in beeld gebrachte bedrag daarvoor bedraagt circa € 44.000 en is nog niet op de kredietbesteding gecorrigeerd. Naar verwachting blijven de werkelijke kosten daarmee binnen het (additioneel) beschikbaar gestelde krediet. Dit is van belang, aangezien de hierboven genoemde normkostenvergoeding van € 65.000 slechts een deel van de werkelijke kosten van € 133.000 dekt. Deze hogere kosten kunnen echter worden gedekt vanuit het (additioneel) beschikbare totaalkrediet.
- Combisporthal Dr. Mansveltkade: dit is een omvangrijk project met bijbehorende onverwachte kostenposten en onzekerheden. Hierover wordt de raad op zeer regelmatige basis geïnformeerd.
- Instandhouden Huize Ivicke: dit krediet kan zonder rechterlijke uitspraak niet worden afgesloten. Pas daarna kan worden overgegaan tot subsidie-afrekening met de provincie Zuid-Holland. De cijfers laten hierdoor meer baten dan lasten zien op het oorspronkelijke, volledig gedekte investeringskrediet van € 1.153.700.

Tabel C: Door te schuiven investeringskredieten uit 2022

Veertien investeringsprojecten zijn in 2021 en vijftien investeringsprojecten zijn in 2022 beschikbaar gesteld en worden conform het activabeleid twee jaar beschikbaar gehouden voor de uitvoering van de werkzaamheden. Voor deze projecten is in totaal € 11,1 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan afgelopen jaar € 4,56 miljoen tot besteding is gekomen. Voor het verder kunnen voortzetten of afronden van deze investeringsprojecten in 2023 is ruim € 6,53 miljoen benodigd.

Jaar / Omschrijving investeringskrediet	Krediet	Besteed t/m 2022	Restant	Toelichting
2021 Krediet molen (subsidie)	797.000	855.284	(58.284)	Werkzaamheden zijn uitgevoerd, maar subsidie-afrekening moet nog plaatsvinden in 2023. Wordt geactiveerd vanaf 2024.
2021 Verduurzaming Langstraat 40 (25jr)	87.000	39.489	47.511	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2021 Verduurzaming Langstraat 40 (15jr)	123.000	39.734	83.266	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2021 Verduurzaming Paaulaan 12	195.000	-	195.000	In verband met het huisvestingsvraagstuk van de scouting op lange termijn is hier (nog) geen uitgave op gedaan. Wordt voortgezet en/of heroverwogen in 2023.
2021 Verduurzaming Kerkehout 6	145.000	13.676	131.324	In verband met zeer gering effect van maatregelen op energiebesparing zal heroverweging op investeringskrediet plaatsvinden in 2023.
2021 WPLI Netwerkkomponenten	175.000	4.714	170.286	Werkzaamheden worden in 2023 verder uitgevoerd.
2021 Renovatie Kievitschool	83.379	61.849	21.530	Werkzaamheden worden in 2023 verder uitgevoerd.
2021 Nieuwbouw uitbreiding Kievitschool	188.000	81.411	106.589	Werkzaamheden worden in 2023 verder uitgevoerd.
2021 Uitbreiding Rijnlands Lyceum	2.168.000	2.533.120	(365.120)	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet. Voor 2023 is 3.948.000 aanvullend krediet opgenomen, waarmee totaal op 6.116.000 komt.
2021 Investering wegen Prinsenvweg	1.390.000	8.878	1.381.123	Voorbereiding en uitvoering in 2023/2024
2021 Vervanging Hofcampbrug	650.000	103.211	546.789	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2021 OVL Kabelnet	200.000	114.922	85.078	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2021 Verkeersmaatr. verb. leefomgeving	200.000	44.859	155.141	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2021 Uitvoering beeldkwaliteitsplan	1.000.000	-	1.000.000	Uitgesteld project wordt in 2023 weer opgepakt
2022 Rest/verbouw raadhuis De Paauw	1.255.000	-	1.255.000	De voorbereidende werkzaamheden hebben vertraging opgelopen als gevolg van uitstel van bestuurlijke besluitvorming.
2022 Openbare verlichting kabelnet	250.000	-	250.000	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2022 Inv. wegen Storm v 's Gravelalande	50.000	5.450	44.550	Werkzaamheden worden in 2023 voortgezet
2022 Investering wegen Teylingerhorst	385.000	-	385.000	Werkzaamheden worden in 2023 uitgevoerd
2022 Uitvoering Beeldkwaliteitsplan	1.315.000	655.118	659.882	Uitgesteld project wordt in 2023 weer opgepakt
2022 Vervanging Peugeot 3-VZP-69	38.500	-	38.500	Levering naar verwachting in 2023/2024. Ophogen tot € 45.000
2022 Vervanging Renault 6-VZF-64	57.200	-	57.200	Levering naar verwachting in 2023/2024. Ophogen tot € 70.000
2022 Vervanging Peugeot 42-ZGF-4	25.400	-	25.400	Levering naar verwachting in 2023/2024. Ophogen tot € 40.000
2022 Vervanging Renault 3-VZP-76	49.500	-	49.500	Levering naar verwachting in 2023/2024
2022 Vervanging Renault 6-VZT-54	39.600	-	39.600	Levering naar verwachting in 2023/2024
2022 Vervanging Peugeot 3-VZP-53	38.500	-	38.500	Levering naar verwachting in 2023/2024. Ophogen tot € 65.000
2022 Vervanging containers	64.800	-	64.800	Levering naar verwachting in 2023/2024. Verlagen tot € 29.800
2022 Vervanging renault 3-VZP-75	57.200	-	57.200	Levering naar verwachting in 2023/2024
2022 Rioned riooldoorsputten	25.000	-	25.000	Levering naar verwachting in 2023/2024
2022 Vervanging Renault 6-VZT-52	49.500	-	49.500	Levering naar verwachting in 2023/2024
29 INVESTERINGSKREDIETEN	11.101.579	4.561.714	6.539.865	TOTAALBEDRAGEN

Toelichting tabel C

Het merendeel van deze projecten zal naar verwachting in 2023 kunnen worden afgerond, en een aantal investeringen zal worden doorgeschoven naar 2024.

- Krediet molen (subsidie): Omdat subsidie-afrekening met de provincie nog moet plaatsvinden en de overschrijding daardoor mogelijk wijzigt, kan dit krediet nog niet worden afgesloten.
- Hoewel voor de uitbreiding van het Rijnlands Lyceum de kosten vooruitlopen op de fasering, wordt vooralsnog geen overschrijding van het totaal krediet verwacht.
- Een aantal vervangingsinvesteringen tractie is te laag geprognosticeerd. Voorgesteld wordt deze te verhogen tot het gewenste, benodigde investeringsniveau door gebruik te maken van de bij tabel A toegelichte vrijkomende investeringsruimte tractie.

Bijlage 3: Algemene uitkering

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1c Waarde niet-woningen eigenaren	3.717.000	-0,163111	-606.243
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	3.570.000	-0,131452	-469.555
1a Waarde woningen eigenaren	64.688.000	-0,083763	-5.420.854
Subtotaal			-6.496.652

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
1e OZB waarde niet-woningen	372	380,05	141.265
8a Bijstandsontvangers (vanaf UJR 2016)	343	2.173,29	746.163
3a Eén-ouder-huishoudens	900	1.040,35	936.315
2 Inwoners	27.115	162,68	4.411.068
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	6.834	101,03	690.439
5a Inwoners: ouderen 75 t/m 84 jaar	2.541	26,49	67.311
7 Lage inkomens	2.866	30,96	88.731
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	1.631	1.041,54	1.698.439
12 Minderheden	1.215	327,99	398.508
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	1.023	87,11	89.143
3b Huishoudens	12.438	90,82	1.129.619
3c Eenpersoonshuishoudens	4.390	92,42	405.724
8b Loonkostensubsidie	16	1.972,65	31.562
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	5.644	878,77	4.959.778
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	564	323,53	182.600
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens	11.710	-164,92	-1.931.187
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens met kinderen	2.916	-645,23	-1.881.375
3h Ouders met (langdurig) psychisch medicijngebruik	148	4.760,61	703.335
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	393	1.684,75	662.107
8c-2 Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	107	868,53	92.643
8d Bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	107	2.300,33	246.902
11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	680	1.360,82	925.358

11c-2 Wajong (wajongeren)	168	869,52	146.079
3i-2 Medicijngebruik met drempel	3.773	379,63	1.432.427
8e Re-integratie klassiek	0,56	367.155,38	205.607
4b Inwoners jonger dan 65 jaar	20.281	4,25	86.194
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	3.164	0,19	601
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	1.129	0,19	215
3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	809	16,50	13.349
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	852	65,89	56.138
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	529	115,38	61.036
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	272	129,39	35.152
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	230	517,19	118.796
7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	104	903,82	94.137
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	197	118,18	23.276
7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	167	472,79	78.728
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	76	827,35	62.471
3j Bedden	18.034	0,86	15.509
13 Klantenpotentieel lokaal	21.220	46,15	979.303
14 Klantenpotentieel regionaal	5.090	40,31	205.178
15e Leerlingen VO	1.525	370,50	564.938
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	24	-2.152,32	-51.656
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	20	-3.377,61	-67.552
38 Bedrijfsvestigingen	3.825	75,76	289.782
29 Historische woningen in bewoonde oorden 1930	1.617	31,48	50.903
31a ISV (a) stadsvernieuwing	0,00073022	6.087.306,96	4.445
31b ISV (b) herstructurering	0,00043625	3.736.019,31	1.630
36 Kernen	2	9.113,30	18.227
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	2	14.878,30	29.757
36a Kernen met 500 of meer adressen	1	60.292,49	60.292
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	2.911	11,72	34.117
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	14.882	5,82	86.611
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	17.825	64,88	1.156.511
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	15	1.525,03	22.875
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	135	3.089,49	417.081
21 Oppervlakte bebouwing	150	588,37	88.256

23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	15	1.921,87	28.828
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	135	2.284,96	308.470
19 Oppervlakte binnenwater	175	38,04	6.657
20 Oppervlakte buitenwater	936	22,97	21.500
16 Oppervlakte land	5.129	41,11	210.853
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	5.129	26,89	137.919
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	12.353	57,21	706.715
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	12.353	50,79	627.409
39 Vast bedrag	1	297.627,30	297.627
Subtotaal			23.460.839

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Uitkeringsfactor			1,8230
Subtotaal (B x C (=uf))			42.769.109

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	1.691	1.691
Subtotaal		1.691

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
71 Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	62.623	62.623
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	57.885	57.885
103 Gezond in de stad (DU)	19.592	19.592
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	39.655	39.655
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	99.478	99.478
266 Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	54.510	54.510
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	7.757	7.757
383 Inburgering (IU)	117.263	117.263
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	6.000	6.000
406 Handhaving quarantaine (DU)	463	463
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	3.624	3.624

411 Inkomstenderving gemeenten 2020 (covid-19) (DU)	107.000	107.000
419 Gemeenteraadsverkiezingen (DU)	52.108	52.108
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	33.355	33.355
424 Uitvoeringskosten klimaatakkoord (DU)	212.300	212.300
427 Invoeringskosten Omgevingswet (DU)	262.934	262.934
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	43.123	43.123
431 Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)	45.898	45.898
438 Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	56.459	56.459
439 Versterken sociale basis (DU)	21.323	21.323
Subtotaal		1.303.350

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
260 Participatie (IU)	1.045.866	1.045.866
261 Voogdij/18+ (IU)	174.447	174.447
Subtotaal		1.220.313

Totaal uitkering 2022: 38.797.811

Functie 921 (algemene uitkering gemeentefonds) 37.577.498

Functie 923 (3 D's in het sociale domein) 1.220.313

Totaal algemene uitkering 2022: 38.797.811

Verrekeningen 2020: 19.171

Verrekeningen 2021: 103.322

Totaal algemene uitkering Taakveld 0.7: 38.920.404

Bijlage 4: Subsidies

Taakveld	Organisatie	Bedrag in €
0.1 Bestuur		
	Fonds Wassenaar - welzijn voor Wassenaar en zijn bewoners	27.277
	Subtotaal	27.277
1.2 Openbare orde en veiligheid		
	Stichting Halt, team Den Haag	8.091
	Subtotaal	8.091
3.1 Economische ontwikkeling		
	Stichting Centrum Management Wassenaar	15.000
	Subtotaal	15.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		
	Stichting Schooladviesdienst Wassenaar	340.305
	Subtotaal	340.305
5.1 Sportbeleid- en activering		
	Handbalvereniging Olympia '72 - jeugdledensubsidie	291
	RKSV Blauw-Zwart - jeugdledensubsidie	5.805
	De Kieviten - jeugdledensubsidie	8.612
	Tennispark de Oude Eik - jeugdledensubsidie	3.351
	Tennisclub Park Marlot - jeugdledensubsidie	1.467
	Wassenaarse Golfclub Rozenstein - jeugdledensubsidie	860
	Wassenaarse Volleybalvereniging - jeugdledensubsidie	253
	Snel en Lenig - jeugdledensubsidie	3.111
	Badmintonclub Wassenaar - jeugdledensubsidie	228
	Wassenaarse Reddingsbrigade	21.053
	WZK Zwemmen - jeugdledensubsidie	2.175
	WZK Zwemmen	110.000
	Wassenaars Sport Contact	2.000
	Lawn Tennisclub Oud Wassenaar - jeugdledensubsidie	2.947
	Subtotaal	162.153
5.3 Cultuurparticipatie, -productie en -participatie		
	Ars et Studium	3.152
	International Chamber Music Festival Wassenaar	2.823
	Muziekvereniging Excelsior	4.705
	Stet, the English Theatre	3.750
	Stichting Archipel	3.000
	Stichting Jazz Sociëteit Wassenaar	2.823
	Van Wassenaar Orkest	2.823
	Bibliotheek plus Centrum voor kunst en cultuur	42.628
	Stichting Beheer Warenar	60.000
	Stichting Mini Opera Wassenaar	2.353
		201

Wassenaar Vocaliter	2.823
Stichting Wassenaarse Cultuurprijs	2.823
Toneelvereniging Mimicri	9.410
Subtotaal	143.114

5.6 Media

Stichting Openbare Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar	602.966
Stichting Lokale Media Wassenaar	16.025
Subtotaal	618.991

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Federatie Wassenaarse Ouderenorganisaties	4.000
Kwadraad Maatschappelijk Werk	295.482
Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar - welzijnsactiviteiten	375.248
Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar - vakantiecampen	2.500
Stichting Beheer servicecentra Wassenaar	2.000
Stichting MEE Zuid-Holland Noord	63.113
Werkgroep Fairtrade gemeente Wassenaar	2.500
Wassenaarse Senioren Bond (WASBO)	1.000
Vrijwilligerscentrale Wassenaar (VCW)	82.961
Stichting YMCA	3.450
Stichting Wassenaarse Zorgverlening	60.000
Stichting Vrijwilligers Terminale Zorg	2.500
Stichting Sociaal Kontakt Wassenaar	1.145
Scoutinggroep Van Woesik Wassenaar	14.907
Scouting de Pauw	15.093
Stichting Vitalis	3.034
Stichting Schooladviesdienst Wassenaar - CJG	53.850
Stichting JESS	44.093
Stichting Wassenaarse Ouderen in Beweging	17.954
Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar - aanvullende subsidie sociaal raadslid	30.000
De Stille Kracht door en voor Wassenaar	1.250
Subtotaal	1.076.080

6.5 Arbeidsparticipatie

Stichting de Bij-bus	26.000
Stichting MEE Zuid-Holland Noord	63.113
Vrijwilligerscentrale Wassenaar (VCW)	55.641
Stichting Zorg- en Kinderboerderij Wassenaar	20.000
Subtotaal	182.352

7.1 Volksgezondheid

Jeugd Gezondheidszorg Zuid-Holland West	824.201
Slachtofferhulp Nederland regio MiddenWest	8.681
Stichting Hartveilig	4.125
Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar - Alzheimercafe	5.500

	Stichting Hospice Wassenaar	12.906
	Subtotaal	855.413
7.4 Milieubeheer		
	Fonds Wassenaar - duurzaamheidsinitiatieven	20.000
	Subtotaal	20.000
Totaal		3.448.775

Bijlage 5: Rechtmatigheidsverklaring

Vanaf het controlejaar 2023 zal niet langer de accountant maar het college van burgemeester en wethouders verantwoording afleggen over rechtmatigheid. Controlejaar 2022 gebruiken we als een oefenjaar voor deze nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. Omdat de wettelijke verplichting over 2022 nog niet geldt, is deze verantwoording niet opgenomen in de jaarrekening zelf maar in de toelichting op de jaarrekening.

In deze rechtmatigheidsverantwoording geven we aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming is met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

De verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bij het vaststellen van het normenkader bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 0,8 miljoen.

Pro-forma rechtmatigheidsverantwoording

Het college van burgemeester en wethouders is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Bijlage 6: Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

Deze volgt na 31 mei 2023